

3.11.2010

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

18 – 2010

Kokousaika: 3.11.2010 klo 15.00 – 21.11

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

18 – 2010

Mötestid: 3.11.2010 kl 15.00 – 21.11

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges
föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

3.11.2010

---

238 §	6
Esityslistan asia nro 3	6
TALOUSARVIO VUODEKSI 2011 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOKSI 2011 - 2013	6
Kaupunginjohtaja Pajunen	6
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava	9
Valtuutettu Rätty	12
Valtuutettu Puoskari	15
Valtuutettu Pajamäki	18
Valtuutettu Saarnio	22
Ledamoten Torvalds	24
Valtuutettu Valpas	27
Valtuutettu Kolbe	31
Valtuutettu Ebeling	34
Valtuutettu Hakanen	36
Kaupunginjohtaja Pajunen	42
Valtuutettu Koskinen	44
Valtuutettu Sarkomaa	46
Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)	48
Valtuutettu Sumuvuori	48
Valtuutettu Moisiö	50
Valtuutettu Pakarinen	51
Valtuutettu Soininvaara	53
Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Hiltunen	54
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava (vastauspuheenvuoro)	56
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	56
Valtuutettu Asko-Seljavaara	57
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	58
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	58
Valtuutettu Pajamäki (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Saarnio (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Holopainen	60
Valtuutettu Siimes	62
Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)	65
Valtuutettu Muurinen	66
Valtuutettu Koulumies	68
Valtuutettu Vikstedt (vastauspuheenvuoro)	70
Valtuutettu Kari	70
Valtuutettu Sarkomaa (vastauspuheenvuoro)	71
Ledamoten Björnberg-Enckell	72
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava (vastauspuheenvuoro)	73

3.11.2010

Valtuutettu Urho	74
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	75
Valtuutettu Ojala	76
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	76
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)	77
Valtuutettu Muurinen (vastauspuheenvuoro)	77
Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)	77
Ledamoten Wallgren	77
Valtuutettu Kantola	79
Valtuutettu Hakola	81
Valtuutettu Kuikka	82
Valtuutettu Autti	84
Valtuutettu Abdulla	85
Valtuutettu Ojala	86
Valtuutettu Vesikansa	88
Valtuutettu Mäki	89
Valtuutettu Huru	91
Valtuutettu Rantanen	93
Valtuutettu Kousa	94
Valtuutettu Peltola	95
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	97
Valtuutettu Rissanen	98
Valtuutettu Peltokorpi	99
Valtuutettu Heinäluoma	101
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	102
Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Hiltunen (vastauspuheenvuoro)	103
Valtuutettu Puhakka	103
Valtuutettu Sarkomaa (vastauspuheenvuoro)	105
Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)	105
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	106
Valtuutettu Vikstedt (vastauspuheenvuoro)	106
Valtuutettu Virkkunen	106
Valtuutettu Bergholm	108
Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)	109
Kaupunginjohtaja Pajunen	110
Valtuutettu Bergholm (vastauspuheenvuoro)	110
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	111
Valtuutettu Luukkainen	111
Valtuutettu Valpas	112
Valtuutettu Hakanen	114
Kaupunginjohtaja Pajunen	116
Valtuutettu Valpas (vastauspuheenvuoro)	116
Valtuutettu Urho	116

3.11.2010

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	117
Ledamoten Björnberg-Enckell (replik)	119
Valtuutettu Ingervo	119
Valtuutettu Autti	121
Valtuutettu Rätty (vastauspuheenvuoro)	122
Valtuutettu Autti (vastauspuheenvuoro)	123
Valtuutettu Bergholm (vastauspuheenvuoro)	123
Ledamoten Wallgren (replik)	123
Valtuutettu Vikstedt	123
Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff	124
Valtuutettu Autti (vastauspuheenvuoro)	126
Valtuutettu Valtonen	126
Valtuutettu Vesikansa	127
Valtuutettu Puhakka	127
Valtuutettu Valtonen (vastauspuheenvuoro)	128
Valtuutettu Virkkunen	128
Valtuutettu Hakanen	129
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	130
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)	131
Apulaiskaupunginjohtaja Kokkonen	131
Valtuutettu Romakkaniemi	131
Valtuutettu Tenkula	133
Valtuutettu Saarnio	133
Valtuutettu Virkkunen	135
Valtuutettu Lipponen	135
Valtuutettu Ojala	136
Valtuutettu Romakkaniemi	137
Valtuutettu Valtonen	137
Valtuutettu Näre	138
Valtuutettu Tenkula	139
Valtuutettu Ingervo	139
Valtuutettu Anttila	140

3.11.2010

---

238 §

Esityslistan asia nro 3

TALOUSARVIO VUODEKSI 2011 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOKSI 2011 - 2013

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Keskustelun avauspuheenvuorossa valotan eräitä talousarvioesityksen lähtökohtatekijöitä sekä eräitä kohtia talousarviossa viimeisimmän tiedon valossa.

Aloitin ensin kansantalouden kehityksestä, josta noin yleisesti ottaen voi sanoa sitä, että maailmantaloushan näyttää olevan elpymässä hauraasti ja epätasaisesti ja erityisesti vaatimatonta kehitys näyttää olevan kehittyneissä maissa. Mutta sitten huolestuttava asia meidän Suomen kannalta ja tietenkin sitä kautta Helsingin ja Helsingin seudun kannalta on se, ja esittelen sen erityisesti meidän oman toimintamme kautta, eli Helsingin sataman aivan viimeisimpien tietojen mukaisesti, vaikka yleisesti arvioidaan, että BKT:n taso saavuttaisi vuonna 2012–2013 taantumaa edeltävän tason, niin kovin pitkä matka sinne on. Eli nämä luvut, joita esittelen, ovat Helsingin sataman viennin kehitystä vuodesta 2006 vuoteen 2010. Ja kuten huomaatte, vaikka kasvua viime vuodesta on, niin se, että vienti ei näytä juuri tällä hetkellä vetävän ja sen taso on merkittävästi alhaisempi kuin vuosina 2006–2008, niin erityisen huolestuttavaa on se, että viimeisin luku, joka on lokakuulta, osoittaa viennin kohdalta vain 2 %:n kasvua. Muistaen siis sen, että Helsingin sataman kautta arvossa mitattuna noin kolmannes Suomen ulkomaankaupasta tapahtuu. Eli huolestuttavia tietoja myös meidän satamamme toiminnan suunnasta.

Kun olemme laatineet talousarvioesitystä, niin vaikka seuraamme huolellisesti, miten eri laitokset omia ennusteitaan muuttavat, niin keskeisenä on tietenkin perinteisen tavan mukaan valtiovarainministeriön ennusteet, ja niin tämänkin talousarvioesityksen lähtökohtana on syyskuussa julkaistu viimeisin valtiovarainministeriön ennuste.

Sitten Helsingin kaupungin talouden tasapainosta. Lähtökohtana on se, että Helsingin talous on rahoituksellisessa epätasapainossa ja tilanne on korjattava. Sen kautta toimintamenojen kasvu ei lähivuosina voi olla kovin suurta. Investointitasoa karsitaan jonkin verran ja verotuloja lisätään, eli verokorotus sisältyy tähän ehdotukseen. Helsingin kaupungin toimintamenojen kasvu, tässä viimeisimpänä tietona juuri

3.11.2010

Julkaistu ennuste 3/2010 osoittaa, että meidän menokasvumme olisi 4,4 % tämän viimeisimmän ennusteen mukaisesti eli syyskuun lopun tilanteessa. Ja se näyttäisi olevan jonkin verran edelleen korkeampaa kuin valtakunnassa keskimäärin. Tämä talousarvioesityshän sinällään on lähtökohtaisesti kuitenkin varsin kireä, ainakin verrattuna viimevuotiseen tilanteeseen. Se on nimellistasoltaan 0,4 % kasvua tämän vuoden toteutumaennusteeseen verrattuna.

Sitten, talousarvioesityksen käsittelyvaiheesta tuli valtuustoryhmien neuvotteluissa muutamia tai moniakin linjauksia, mutta nostan niistä kaksi esille. Eli kaupunki tulee laatimaan tämän esityksen mukaisesti vuoden 2011 aikana palvelujen tuottamisen strategian, jossa määritellään, miten palvelut järjestetään ja tuotetaan, eli mitkä palvelut kaupunki tuottaa itse, mitä palveluja tuotetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja mitä hankitaan markkinoilta. Ja sitten toisena keskeisenä linjauksena vuoden 2011 alussa käynnistetään tuottavuutta ja hyvinvointia lisäävä ohjelma. Tavoitteena on parantaa tuottavuutta ja taloudellisuutta. Se koostuu eri hallintokuntien toiminnan tehostamiseen ja työhyvinvointiin tähtäävistä hankkeista, ja tästä esitykset on tuotavissa siis konkreettisin toimenpitein 1.5.2011 mennessä. Ja tavoitteena on, että vuonna 2012 palvelut tuotetaan nykyistä edullisemmin asukasta kohden laskettuna. Käytännössä tämä siis tarkoittaa sitä, että esimerkiksi Helsinki on hyvin palveluvaltainen organisaatio, ja palveluvaltaisuus tarkoittaa sitä, että suuri osa meidän työstämme tai siis henkilötyö on keskeinen osa palvelujen tuottamista. Silloin se tarkoittaa sitä, että suhteessa palvelujen määrään työn määrä pitää vähentyä.

Samoin tilojen suhteen, suhteessa tuotettuihin palveluihin tilojen käytön tulee tehostua. Eli tilojen tulee vähentyä, ja niin kuin kaikki tiedämme ja muistamme, tämän hetken suunnitelmat eivät suinkaan, jos ne hallintokunnittain kootaan kasaan, eivät ole tuottamassa tilojen tuottavuuden lisäystä vaan päinvastaista tilannetta. Sitten tietenkin keskeisenä osa-alueena on myös se, että miten sähköisiä palveluprosesseja voitaisiin täysimääräisesti hyödyntää jne. eri osa-alueita tarkastellen. Eli kaiken kaikkiaan, haasteellinen ohjelma mutta myös haastetta ohjelman toteuttamisen suhteen.

Sitten talousarvio 2011 ja suunnitelmakausi -11–13, lähtökohtana siis kunnallisveroprosentin 1 %:n korotus 17,5:stä 18,5:aan, ja mittalukuna siis se, että 117 miljoonaa euroa se laskennallisesti merkitsee kaupungille lisätuloa. Ja myös tässä mainitut muut verot, joissa siis kiinteistöveroprosentti pysyy entisellään, samoin kuin ensi vuonna yhteisöveron lähtökohtaiset perusteet. Tässä viimeisenä ennusteen

3.11.2010

---

mukainen tilanne, mitä se tarkoittaa verotulojen suhteen. Eli tämän vuoden viimeisimmän ennusteen mukana olemme verotuloja saamassa jotakuinkin saman summan kuin vuonna 2009 tilinpäätöksen mukaan ja ensi vuodelle 8,8 %:n kasvu, jossa keskeisenä on siis kunnallisveron korotuksen kautta tuleva lisätuotto.

Talousarvion lähtökohtia vuodelle 2011 ovat siis: Meillä on rahoituksellinen epätasapaino, joka korjautuu vain tiukalla menotaloudella. Taloussuunnitelmakauden kahdelle seuraavalle vuodelle 2012–2013 olemme varautuneet toimintamäärärahoissa voin sanoa varsin tiukkaan menokasvuun, eli 1,5 % ja 1 % vuodelle 2013. Tästä huolimatta Helsingin rahoitusvajaus on em. toimet huomioidenkin merkittävä. Käytännössä se siis tarkoittaa sitä, että kaupungin lainakanta, mukaan lukien liikelaitokset, sen kehitys on varsin, lainakannan kasvu on varsin surkea kokonaisuutena.

Eräitä talousarvion tunnuslukuja: Rahoituslaskelmassa suoraan laskettuna, eli mukaan lukien liikelaitokset ja rahastot, noin 300 miljoonan lisälainanoton tarve tästä talousarviosta seuraa. Vuosikatteella mitattuna tämä vuosi ei täytä kunnallistalouden perusmittarin, eli vuosikatteen pitäisi riittää poistoihin, tänä vuonna emme tule lähellekään pääsemään sitä, mutta ensi vuonna tämän esityksen mukaisesti lähestymme sitä. Muistaen kuitenkin, että keskeinen syy on veronkorotus. Toki menokasvun hillitsemisellä on myös oma merkityksensä.

Jos katsotaan sitten tunnuslukujen kautta, niin tänä vuonna investointien tulorahoitus, eli miten meidän rahamme riittävät toteutettaviin investointeihin, ei siis poistoihin vaan investointien tulorahoitus, niin silloin tämän vuoden viimeisimmän ennusteen mukaisesti noin kolmasosa meidän investoinnistamme pystytään omalla tulorahoituksellamme kattamaan, ja ensi vuonnakin selkeästi alle puolet eli 43 % on ennuste.

Investoinneista: Etsimme hallittua investointien karsimista. Noin 100 miljoonalla on talousarvioesityksessä investointitasoa alennettu. Keskeistä on myös huomioida se, että vuonna 2009–2010 olemme tietoisesti elvyttävänä toimenpiteenä toteuttaneet korkeaa investointitasoa, ja tällaista elvytyksen tarvetta ei enää nähdä olevan.

Eli arvoisat valtuutetut.

Yhteenvetona: Talousarvioesitys sisällöltään johtaa tiukkaan menotalouteen. Siellä on myös hallittu investointien karsinta sisällä ja

3.11.2010

---

sitten keskeisenä asiana, että miten onnistumme tuottavuutta parantavissa toimenpiteissä. Väittäisin, että ne käytännön toimenpiteiksi kun saatetaan, niin se vaatii meiltä kaikilta varsin suurta rohkeutta.

Kiitos.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava

Arvoisa herra puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensinnäkin kiitokset kaikille niille, jotka ovat olleet laatimassa budjettia siellä virkamieskunnassa, ja kiitoksia myös ryhmille siitä, että saatiin jälleen kerran budjettisopu aikaiseksi. On selvää, että tässä budjetissa tällä hetkelläkin on joitakin asioita, jotka eivät kaikkia tyydytä. Sitten on joitakin asioita, jotka varmaan tyydyttävät monia ja joitakin, jotka tyydyttävät kaikkia. Mutta näinhän se aina menee, että se on eräänlainen kompromissi lopputuloksena.

Haluan nostaa muutaman asian esille tässä omassa puheenvuorossani. Ensimmäiseksi ottaisin esille sen, että usein kuuli noiden neuvotteluidenkin aikana ja muutenkin kun käydään tätä keskustelua rahasta, että "hei sehän on vain miljoona euroa" tai "sehän on vain 100 000 euroa", eli nähdään vuositasolla, että sillä ei ole suurta merkitystä. Mutta kuten yrityksissäkin, meidän pitäisi entistä enemmän katsoa, että jos me saamme rakenteellisia säästöjä, niin joku otetaan nyt vaikka esimerkiksi 12 miljoonaa euroa tilasäästöjä vuodessa, niin se voisi olla sitten jo valtuustokaudella lähes 50, tai olisikin 50 miljoonaa euroa, kun otetaan korot siihen mukaan. Eli se olisi tärkeää meidän hahmottaa, että päästäisiin tällaisiin rakenteellisiin tehokkuuksiin, säästöihin tekemällä niitä ratkaisuja mm. tilojen kannalta, ja sillä tavalla saataisiin pysyvästikin sinne toiminnan puolelle enemmän resursseja.

Toisena asiana nostan esille tämän veroratkaisun, josta nyt on sitten sopu olemassa, mutta katsotaanpa hieman pidemmälle tulevaisuuteen, mitä on tapahtumassa. Espoossa veroprosentti on ensi vuonna 17,75. Meillä se on 18,5, ja mielestäni tavoitteena pitää olla se, että me pystymme laskemaan jatkossa veroprosenttia ja etsimään niitä keinoja nimenomaan tuottavuutta parantamalla. Tällä hetkellä, tuntuu ehkä vähän pahaltakin sanoa näin, mutta ns. hyvät veronmaksajat pohtivat omaa asuinpaikkaansa, niin siellä kysytään jo, että käykö tässä nyt niin, että Espoossa on ratkaisevasti pienempi veroprosentti kuin

3.11.2010

Helsingissä, ja se tulee varmasti vaikuttamaan myös asuinpaikkojen valintaan. Tämän takia on tärkeää, että jatkossa pyrittäisiin siihen, että saataisiin veroprosentti kohdalleen ja samalle tasolle, mitä se on muutenkin tuolla meidän ns. kilpailijakaupungeissamme, jotta voimme olla houkutteleva vaihtoehto asuinpaikkana.

Kolmantena asiana otan esille saman, jonka kaupunginjohtaja otti äsken, tämän tuottavuuden parantamisen. Nyt se on kirjattu sinne, ja olen ymmärtänyt, että tahtotila on kaikissakin ryhmissä aika suuri, että nyt tehdään oikeita toimenpiteitä. Mutta ymmärretään ja hyväksytään se myös tässä, että se ei tule olemaan helppo ratkaisu. Me joudumme monia sellaisia, sanoisinko perinteisiä rootelirajoja esim. tarkastelemaan tässä yhteydessä, ja sitäkin ei pidä pelätä. Tuottavuuden parantaminen nousee tietysti monista asioista; pitää käydä meidän palveluprosessejamme läpi, toimintatapojamme, miten täällä tehdään, mutta siinä pitää mennä myös sinne rakenteisiin, että millä tavalla me korjaamme näitä rakenteita kaiken kaikkiaan. Ja kaupunginjohtaja otti jo esille tämän palvelustrategian, jossa myös katsottiin, että ihan kaikkea ehkä meidän ei tarvitse myöskään täällä kaupungin sisällä tehdä, jos on edullisempiakin tapoja tehdä näitä hommia.

Sitten last but not least: henkilöstö. Jotta tämä tuottavuusohjelma meillä tulee onnistumaan, se vaatii sekä kaikkien esimiesten mutta koko henkilöstön mukaan saamista. Nyt kun tämä tuottavuusohjelma on noussut keskustelussa vahvasti esille, on otettu monia yhteydenottoja kaupungin henkilöstönkin suunnalta epävirallisesti, joissa kerrotaan, että "miksi kaupunki tekee näin ja näin?" ja "jos tehtäisiin näin, voitaisiin saada tehtyä tehokkaammin ja säästeliäämmin", "miksi näitä asioita tehdään monessa paikassa?" Hyvä kysymys, "miksi?" Ja se varmaan vaatii myös sellaista uudenlaista asennetta koko meidän koneistossamme, että uskalletaan ottaa ne henkilöstön ajatukset ja ideat käytäntöön, toteutetaan niitä ja pohditaan avoimesti, ei estetä esim. avointa keskustelua, vaan se on aina parempi, vaikka vähän punotetaan ja tuntuukin ehkä pahalta kuulla joitain juttuja itsestään, kun sitä on tehty vuosikausia samalla tavalla, mutta näitä asioita voidaan muuttaa.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Minulla on ainakin sellainen tunne tällä hetkellä, että me onnistumme tässä kuviossa, koska se on myös paljon siitä tahdosta kiinni – ja sitä tahtoa tällä hetkellä tuntuu olevan. Toivon todella sydämestäni, että se tahto menee myös käytäntöön seuraavan vuoden aikana, ja näytetään

3.11.2010

---

niille, että tämä homma pystytään hoitamaan.

3.11.2010

Valtuutettu Rätty

Tähän kaupunginhallituksen puheenjohtajan erittäin innostavaan puheenvuoron lopetukseen on hyvä jatkaa.

Arvoisa valtuuston herra puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vuosi sitten näihin aikoihin elimme epävarmuuden aikoja. Vaikka talouskriisi onkin nyt taantumassa, ei täällä vielä voi huokaista helpotuksesta. Valoisammista suhdannenäkymistä huolimatta velkaantuminen jatkuu edelleen, kuten kaupunginjohtaja Pajusen kalvoista viimeistään näimme, ja suhdannetilän muutokset näkyvät julkisessa taloudessa viiveellä. Tässä talouskriisissä julkinen talous on myös sukeltanut syvemmälle kuin 90-luvun alun lamassa, joten kiinni kurottavaa todellakin riittää.

Helsingin menokasvu ilman liikelaitoksia tarkasteltuna on vuonna 2010, eli tänä vuonna, 4,5 %:n luokkaa. Siihen emme voi olla tyytyväisiä. Vastoin julkisuudessa esitettyjä näkemyksiä tämä nyt käsittelyssä oleva budjettikaan ei ole säästöbudjetti. Naapurimme ja koko kuntakenttä ovat onnistuneet hillitsemään menokasvuun meitä paremmin. Tällainen menokasvu ei ole kaupungin talouden tasapainon kannalta kestävä! Epäsuhta on melkoinen, kun samaan tarkasteluun otetaan sekä menot että verotulot. Vaikka talous onkin elpymässä, eivät kaupungin verotulot ole kasvaneet. Tällä verotulopohjalla meillä ei yksinkertaisesti ole varaa minkäänlaiseen menokasvuun.

Emme voi myöskään velkaantua loputtomiin. Vuosina 2009–2013 Helsingin lainakanta kasvaa, ja Helsingissä onkin nyt lainaa asukasta kohden noin 2 000 euroa, kun vuoden 2008 lopussa sitä oli 1 160 euroa. Tässä on melkoinen erotus. Kaikki on maksettava joskus takaisin.

Kaupungin menot on sopeutettava käytettävissä oleviin tuloihin, ja näin me olemme strategiassa yhdessä sopineet. Tämä työ edistyy varsin hitaasti.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämän budjetin hyväksymisen yhteydessä hyväksytään myös joukko tuottavuutta parantavia ja rakenteita muuttavia asioita. Kaupunginjohtaja Pajunen hyvin kävi läpi näitä asioita, ja

3.11.2010

Kokoomuksen valtuustoryhmä katsookin luottavaisin ja toiveikkain mielin tulevaisuuteen. Me haluamme uskoa talouden tasapainon löytymiseen. Tarvitsemme rakennemuutoksia ja työn tuottavuuden lisäämistä, jotta lapsemme saavat laadukkaan opetuksen ja vanhuksemme tarvitsemansa hoivan myös tulevaisuudessa.

Olemme erittäin tyytyväisiä siihen, että ryhmämme aloitteesta Helsinki käynnistää koko kaupungin laajuisen tuottavuutta ja työhyvinvointia lisäävän ohjelman vuoden 2011 alussa. Ohjelman yhtenä tavoitteena on, että jo vuonna 2012 palvelut on mahdollista tuottaa nykyistä edullisemmin. Tällä hetkellä Helsinki tuottaa palveluita muuta kuntakenttää huomattavasti kalliimmalla. Tällainen ei yksinkertaisesti tällä tulopohjalla ole mahdollista!

Henkilöstön asema tuottavuustalkoissa on keskeinen, sillä kuka voisi paremmin kertoa, miten omaa ja työyhteisönsä työtä voi kehittää? Haluamme rohkaista työntekijöitä tulemaan esiin ajatustensa kanssa. Miten saman työn voi tehdä paremmin? Tehdäänkö täällä turhia asioita? Missä byrokratiaa on liikaa? Hallintokuntien rajat eivät saa olla esteenä tehokkaalle toiminnalle. Näihin kysymyksiin odotamme vastauksia Helsingin erinomaisilta työntekijöiltä.

Kaupunki laatii vuoden 2011 aikana palveluiden tuottamisen strategian, kuten tässä jo aikaisemmin kuulumme. Strategiassa määritellään, miten palvelut järjestetään ja tuotetaan – mitkä palvelut Helsinki tuottaa itse, mitkä palvelut se tuottaa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja mitä hankitaan markkinoilta. Odotamme perusteellista keskustelua aiheesta! Yrittäjiä ja kolmannen sektorin tuottamia palveluja kaupunki tarvitsee aivan välttämättä. Meille palvelun laatu, sopivuus, saatavuus ja kustannustehokkuus ovat sen tuotantotapaa tärkeämpiä. Pyrimme ajattelemaan palveluita nimenomaan käyttäjän, helsinkiläisen, näkökulmasta. Yrittäjyys ja yrittämisen tukeminen ovat avainasemassa talouden kasvua haettaessa.

Tuottavuusohjelma, palvelustrategia, panostaminen sähköisiin palveluihin ja koulujen ruokahuolto- ja siivouspalveluiden kilpailuttamisen lisääminen. Tässä muutamia askeleita oikeaan suuntaan, jotka nyt tämän talousarvion yhteydessä otetaan. Olemme niihin tyytyväisiä ja jäämme odottamaan jatkoa.

Hyvät valtuutetut.

Kokoomuksen valtuustoryhmä pitää tärkeänä sitä, että talousarvio turvaa asukkaiden palvelut. Budjettisovussa kohdennettiin merkittävä

3.11.2010

---

lisäpanos lapsiin ja vanhuksiin. Vanhusten palveluiden hoitoketjun turvaamiseksi lisättiin budjettipohjaan yhteensä 18 miljoonaa ja lasten palveluihin 14 miljoonaa.

Pidämme tärkeänä sitä, että vanhusten palveluissa rakennemuutosta jatketaan. Omaishoitoa, palveluasumista ja kotihoitoa on lisättävä ja laitospainotteisuutta edelleen vähennettävä. Helsinki on yhä maamme laitosvaltaisimpia kuntia, niin kuin me kaikki tiedämme.

Lisäpanostuksella vanhustenpalveluihin haluamme varmistaa tämän rakennemuutoksen hallitun etenemisen.

Vanhusten palvelujen rakenteen kehittämiseksi tarvitaan jatkossakin toteuttamissuunnitelma – vanhuspalveluohjelma, niin kuin tähänkin asti – ja aikataulutusta pitää myös olla. Suunnitelma on sidottava ennakoiden väestökehitykseen ja budjettiin. Tarkoituksena on, että palvelujen tarjonta vastaa palvelujen tarvetta kaikissa kehittämissä vaiheissa ja että palveluketjuongelmat pystytään ratkaisemaan. Hyvin tärkeää on myös se, että ikäihmiset voivat luottaa saavansa tarvitsemansa palvelut ajallaan.

Tämä budjetti turvaa laadukkaat päivähoitopalvelut. Lastensuojelu ja perusopetus ovat myös tärkeitä. Osa lasten palveluihin kohdennetuista rahoista menee päivähoitoon – hyvä niin. Päiväkoti-ikäisten lasten määrä on kasvussa, ja lisäpanostusta päivähoidossa tarvitaan. Me kokoomuslaiset onnittelemme helsinkiläisiä lapsiperheitä hyvästä valinnasta. Helsinki on hyvä kaupunki lapsiperheille ja muillekin asua. Olemme onnellisia siitä, että lapsiperheiden pako ympäristökuntiin on pysähtynyt ja että Helsinki koetaan hyväksi paikaksi asua!

Perheet ovat tutkimusten mukaan erittäin tyytyväisiä saamiinsa päivähoito- ja muihin lapsiperheiden palveluihin. Meidän on kuitenkin tärkeää muistaa, että kehitettävää löytyy aina. Kaikki perheet eivät ole samasta muotista. Tarvitsemme lisää vaihtoehtoja ja valinnanmahdollisuuksia.

Kehittämällä osa-aikaisia päivähoidon vaihtoehtoja kaupunki parantaa perheiden palveluita ja toimii samalla taloudellisesti. Meidän on tarjottava enemmän kerhotoimintaa ja avoimia varhaiskasvatuspalveluja leikkipuistoissa. Tällä vaalikaudella Helsinki on – Kokoomuksen vaalilupauksen mukaisesti – korottanut kotihoidontuen ja yksityisen hoidontuen Helsinki-lisää. Helsinki-lisän kehittämistä on jatkossakin syytä pohtia.

Helsinki tunnetaan laadukkaista kouluista ja monipuolisesta perusopetuksesta. Jotta näin olisi myös tulevaisuudessa, on

3.11.2010

---

uskallettava tarttua rohkeasti myös kouluverkkoon. Käytetään raha ennemmin pieniin opetusryhmiin kuin tyhjiin koululuokkiin.

Hyvät valtuutetut, arvoisa puheenjohtaja.

Kokoomuksen valtuustoryhmän mielestä on hyvä, että investointimenoja alennetaan suhteessa vuoden 2010 talousarvioon. Aikaisemmin korkea investointitaso oli tarpeen elvyttämisen nimissä, mutta nyt järkevöittäminen sen suhteen on myös tärkeää.

Arvoisa puheenjohtaja.

Vielä viimeisiksi sanoiksi sanon, että Kokoomuksen valtuustoryhmä on pääsääntöisesti tyytyväinen tähän budjettiesitykseen. Ei se kuitenkaan ole täydellinen. Budjettineuvotteluissa tehdyt lisäykset kohdentuvat kuitenkin osittain oikeisiin osoitteisiin, ja siihen olemme tyytyväisiä. Budjettisopu oli ennätyskallisen kallis, ja siihen emme voi olla tyytyväisiä. Esimerkiksi tariffituen korotuksen olisi voinut laittaa ennemmin joukkoliikenteen laatuun kuin lipun hintoihin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan budjettineuvotteluiden vetäjänä kiittää kaikkia osallistujia, kiittää myös virkamiehiä siitä raskaasta ja kovasta työstä, jota vuoksemme ja helsinkiläisille teitte. Kiitoksia. Kokoomuksen valtuustoryhmä kannattaa budjetin hyväksymistä.

Valtuutettu Puoskari

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsinkiläisten vanhusten ja lasten palveluiden turvaaminen on vihreille ensi vuoden budjetin tärkein asia. Neuvotteluissa suurimmat lisäykset tehtiinkin näihin tärkeisiin palveluihin.

Lastensuojelun asiakasmäärät ovat sekä avohuollossa että laitoshoidossa kasvaneet. Avohuollon vahvistamista on jatkettava ja rakennemuutosta edistettävä. On ensiarvoisen tärkeää lisätä ennaltaehkäisyä, lapsiperheiden kotipalvelua ja varhaista tukea.

Päivähoidossa budjetti korjattiin taas kerran vastaamaan uusimpia ennusteita lapsimäärästä. Ennusteiden mukaan myös maahanmuuttajalasten määrä kasvaa pääkaupunkiseudulla, ja tämä

3.11.2010

---

huomioida palveluiden suunnittelussa.

Vanhuspalveluissa kaupunginjohtajan pohjaesitys oli epärealistinen. Tilanteessa, jossa vanhusten määrä kasvaa merkittävästi ja ostopalveluiden kustannukset nousevat, ei ole kohtuullista leikata 18 miljoonaa euroa tämän vuoden tasosta. Rakennemuutosta laitosvaltaisesta hoidosta kevyempiin hoitomuotoihin tulee toki jatkaa, samoin hoitoketjujen kehittämistä.

Helsingin strategisena tavoitteena on lisätä joukkoliikenteen käyttöä. Haluamme, että joukkoliikenne on helsinkiläisille kohtuuhintaista ja laadukasta. Linjojen karsiminen ja lipunhintojen merkittävät korotukset olisivat toimineet tätä tavoitetta vastaan. Yhden prosentin hinnankorotus on siedettävä. Toimimme myös seudullisena esimerkkinä, sillä nyt seutulipun hinta nousee koko alueella prosentin eivätkä sisäisten lippujen hinnat nouse merkittävästi muissakaan kunnissa.

Sosialidemokraatit ovat kommentoineet, että tänä vuonna budjettineuvotteluissa tehtiin niin kuin he viime vuonna esittivät, mutta viimekin vuonna teimme budjetin turvautuen parhaisiin käytettävissä oleviin ennusteisiin. Joissain palveluissa virastojen ennusteet eivät pitäneet paikkaansa vaan olivat liian optimistia, toisissa taas pitivät varsin hyvin. Haluan muistuttaa, että viime vuonna sosialidemokraattien ulosmarssi ei suinkaan kiteytynyt kiistaan palvelupanostuksista vaan veronkorotuksista. Me vihreät olemme tyytyväisiä, että veroja korotetaan nyt, kun talous alkaa elpyä.

Kokoomus vaikuttaa sekä syöväen että säästävän kakkua samaan aikaan: budjettia kritisoidaan ja silti ollaan äänestämässä sen puolesta. On kuulunut mutinaa, että syydetään rahaa sinne ja tänne. Tämähän ei pidä paikkansa, olemme laittamassa rahaa helsinkiläisten hyviin palveluihin. Ensi vuoden budjettimme on edelleenkin selkeästi säästöbudjetti. Suurin osa hallintokunnista saa säästää tosissaan. Joidenkin palveluiden osalta Pajusen esitys oli kuitenkin kohtuuton, esimerkiksi juuri mainitsemani vanhuspalvelut. Kaupungin taloustilanne on tiukka, ja Helsingin menot kasvavat liian nopeasti. Vihreätkin haluavat, että veroeurot käytetään tehokkaasti. Nyt paukut onkin laitettava tuottavuusohjelmaan. On tärkeää keskittyä nimenomaan kaupungin oman toiminnan kehittämiseen.

Tuottavuuden parantaminen on tärkeää myös siksi, että tällä valtuustokaudella velkaannumme kovaa vauhtia. Tämä ei ole kestävää sukupolvien välisen tasa-arvon näkökulmasta. Velkaantuminen on

3.11.2010

---

hyväksyttävää, kun investoidaan tulevaisuuden parempaan Helsinkiin, mutta palveluita pitäisi pystyä tuottamaan jatkossa verorahoituksella.

Kuten kaupunginjohtaja Pajunenkin puheenvuorossaan sanoi, ensi vuoden merkittävin yksittäinen hanke on budjettiin kirjattu tuottavuus- ja työhyvinvointiohjelma. Se, että vuonna 2012 palvelut tuotetaan nykyistä edullisemmin per asukas, on tärkeä ja vaativa tavoite, johon olemme sitoutuneita.

Nykyisellään tuottavuus tulkitaan työntekijän hiostamiseksi entisestään, mitä sen ei lainkaan pitäisi olla. Tuottavuuden pitäisi tarkoittaa uuden tekniikan ja toimintatapojen käyttöönottoa niin, että työntekijä voi keskittyä oikeisiin asioihin. Hyvinvoivat ja innostuneet työntekijät haluavat kehittää palveluistamme tehokkaita ja laadukkaita. On tärkeää ottaa henkilöstö ja henkilöstöjärjestöt mukaan suunnittelemaan ja toteuttamaan ohjelmaa alusta alkaen. Henkilöstöä voidaan kannustaa mukaan esimerkiksi ottamalla käyttöön aloitepalkkiot.

Ohjelman tavoitteena on, että Helsingissä tehdään oikeita asioita oikealla tavalla. On tärkeää käydä läpi palvelu kerrallaan, kuinka suuri osa käytetystä työajasta tuo aidosti hyötyä kaupunkilaiselle. Uusia toimintatapoja tulee ottaa käyttöön ennakkoluulottomasti. Ulkopuolista apua tarvitaan koko selvityksessä, mm. sosiaali- ja terveystoimen uuden organisaation selvittämisessä, ja tähän liittyen esitän vihreiden ryhmäponnen:

Valtuusto edellyttää, että tuottavuus- ja työhyvinvointiohjelman laatimisen yhteydessä pyydetään myös ulkopuolinen arvio palveluntuotannon tehostamisesta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Vihreiden tavoite oli saada painopiste tieinvestoinneista takaisin joukkoliikenteeseen ja kevyeen liikenteeseen. Meille on myös tärkeää, että uusilla asuinalueilla on aina valmis joukkoliikenneyhteys, kun uudet asukkaat muuttavat sisään. Siksi on hienoa, että Kruunuvuoren sillan suunnittelurahat ja aloittamisrahat palautettiin budjettiin.

Kuten aina, budjettineuvotteluissa tehtiin myös joukko kirjauksia. Eniten keskustelua on herättänyt leikkipuistojen siirto päivähoidon organisaatioon. Siirto on osa laajempaa selvitystä päivähoidon ja koko ja sosiaali- ja terveystoimen organisoinnista.

Siirto on herättänyt kysymyksen, että ollaanko helsinkiläisiä

3.11.2010

---

leikkipuistoja nyt valjastamassa päivähoidon tarpeisiin, kun samaan aikaan leikkipuistoissa lisätään pienten lasten kerhoja. Leikkipuistojen avoin toiminta ja varhainen tuki koko perheelle on tärkeää, ja on sovittu, että toiminta säilyy nykytasolla. Raja-aitoja virastojen sisällä pitäisi mieluummin madaltaa kuin korottaa: ennaltaehkäisy ja varhainen tuki auttavat tehokkaimmin, kun niitä tarjotaan lapsen ja nuoren normaalissa arkiympäristössä. Espoo ja Vantaa ovat tiukentaneet kotihoidontuen ehtoja mutta Helsinki etenee positiivisen kautta: tarjoamme lisää osa-aikaista leikkitoimintaa vaihtoehtona. Nyt on tärkeää valmistella muutos mahdollisimman hyvin yhdessä henkilöstön ja lautakunnan kanssa.
Arvoisa puheenjohtaja.

Toimintasuunnitelmassa 2011 näiden budjettineuvotteluissa tehtyjen lisäysten ulkopuolelta suurin yksittäinen asia on Helsingin ja Vantaan mahdollinen yhdistyminen. Selvityksen sektorikohtaiset työryhmät jatkavat vielä työtään, mutta on luultavaa, että riittävän kattavaa selvitystä emme saa aikaan vuodenvaihteeseen mennessä. Vihreiden mielestä olisikin parasta päättää, että jatkamme yhteistä pohdintaa asettamalla kuntajakolain mukaisen selvitysmiehen. Selvitysmiehen asettaminen ei automaattisesti tarkoita kuntien yhdistämistä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Vihreä valtuustoryhmä kannattaa toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksymistä vuodelle 2011.

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin Sanomat otsikoi kaupunkiuutisensa viikko sitten näyttävästi: "Sosiaalirahat loppuivat taas kesken". Helsinki arvioi väärin mm. päiväkotilasten määrän, vanhusten laitospaikkojen tarpeen sekä mahdollisuudet sijoittaa huostaan otettuja lapsia perheisiin. Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä päätti viime vuonna, ensimmäistä kertaa vuosikymmeniin, jättäytyä pois budjettisovusta, ja tämä oli syy. Esitimme huolemme sosiaalipuolen menojen alibudjetoinnista, siis siitä, että johtavat viranhaltijat laskevat tahallaan – siltä se jo tuntuu – väärin laitospaikkojen tarpeen, päiväkotilasten määrän ja ovat liian optimistisia lastensuojelun perhesijoituspaikkojen löytämisen suhteen. Oma arviomme oli jopa optimistinen verrattuna tämän vuoden toteumaan, siis siihen, kuinka paljon rahaa todella

3.11.2010

---

tarvittiin, mutta paljon lähempänä totuutta kuin virkamiesten esitys.

Miksi tällä asialla pitää joka vuosi leikkiä? Uskooko joku tosiaan, että resurssien aliarviointi lisää henkilöstön kykyä suunnitella ja toteuttaa parempia toimintatapoja? Hyvät kehityslinjat syntyvät siten, että niistä sovitaan yhdessä ja niitä on rauha toteuttaa. Siinä ei säästetä penniäkään, kun työt kaatuvat päälle. Työhyvinvointi on kaiken tuottavuuden parantamisen ehto, ja tuottavuus heikkenee kun työhyvinvoinnista ei pidetä huolta. Kiireellä ei tule kuin ”kuspäisiä mukuloita”, ja niitäkin kaupungilla on liuta vastuullaan.

Nykyinen linja viestii epäluottamusta ja rajua välinpitämättömyyttä peruspalveluista. Vuoden 2011 talousarvioesitys on astetta parempi. Aloitetaan sen vahvasta puolesta. Kaupunki investoi edelleen voimakkaasti: satamatoiminnalta vapautuneelle alueelle, kuten Jätkäsaareen, Keski-Pasilaan, Kalasatamaan ja Kruunuvuorenrantaan, rakennetaan vähitellen uusia kipeästi tarvittuja hienoja asuinalueita, ja samalla kaupunki satsaa tärkeisiin liikennehankkeisiin. Näiden tärkeiden investointien takia on sanottu, että kaupunki velkaantuu. No se on ihan totta. Asuntoja ja liikennehankkeita varten kaupunki ottaa lainaa, ja se on ihan mielekästä. Kaupunki saa lainattua rahaa edullisesti, ja nämä asunto- ja liikenneinvestoinnit ovat tuottavia ja kaupunki hyötyy niistä.

Velanotto on perusteltua, jos velkaa otetaan tuottaviin investointeihin. Syömävelkaa kaupunki ei tänäkään vuonna joudu ottamaan. Kaupunki ei siis velkaannu investoimalla, jos raha käytetään niin kuin nyt on sovittu. Käyttötalous on edelleen jonkin verran plussan puolella, kas kun liikelaitokset ovat osa kaupungin taloutta. Voimakasta investointibudjettia voi siis hyvällä syyllä kiittää.

Käyttötalous on toinen juttu. Hesari lopetti ironisen uutisointinsa ”Sosiaalirahat loppuivat taas kesken” siihen, että ”ensi vuoteen sosiaalivirasto lähtee toiveikkain mielin. Tavoitteena on pysyä budjetissa, jälleen kerran.” Niinpä. Käyttötalouden kanssa on kuitenkin sama ongelma kuin viime vuonna. Kaupunginjohtajan esityksessä aliarvioitiin jälleen kerran sosiaalipuolen menot. Ennen budjettineuvotteluja poliittisten ryhmien kesken esitettiin vakavissaan, että vanhustenhoidosta voidaan säästää 18 miljoonaa tämän vuoden toteumaan verrattuna, samaan aikaan kun vanhusten määrä kasvaa ja nk. palveluketju ei toimi. Vanhuksia ei voida jättää heitteille, vaikka tilastot eivät tavoittaisikaan valtakunnallista keskiarvoa.

On aina lähdettävä hoidon tarpeesta. Vanhusten hoitopaikkoja on nyt

3.11.2010

---

lakkautettu tilanteessa, jossa hoitoketju ei vedä. Vanhuksia, joita tulisi hoitaa palveluasunnoissa, makuutetaan nyt sairaaloissa tai puutteellisella hoidolla kotona. On selvää, että oikein tuetusti koti on paras paikka vanhukselle, mutta tämä edellyttää kotipalveluiden ja omaishoidon vahvistamista, ja ylimenokaudelle tarvitaan ympärivuorokautista hoitoa enemmän kuin nyt. Budjettineuvotteluissa väännettyillä 18 miljoonalla voisi saada esim. 300–400 palveluasumispaikkaa. Tätä 18 miljoonan euron lisäsatsausta SDP pitää omana poliittisena saavutuksenaan ja kiittää muita ryhmiä asian tärkeyden ymmärtämisestä. Toivomme, että vanhustenhoito saadaan palautettua siedettävään tilaan.

Toinen tärkeä seikka sosialidemokraattiselle ryhmälle olivat lasten palvelut, päivähoito ja lastensuojelu. Päivähoidossa lasten määrän kasvu, joka sinänsä on myönteinen asia, on laskenut toiminnan laatua ja ajanut henkilöstön vaikeaan tilanteeseen mielipuolisen 93 %:n käyttöasteen kanssa. Budjettisovusta huolimatta ryhmien on löydettävä malli, jossa sijaisia voidaan järkevästi käyttää silloin kun tarvetta on. Käsipareja on oltava riittävästi. Nyt saatu lisäresurssi taitaa kuitenkin riittää lähinnä lasten lukumäärän kasvun kompensointiin.

Aikuisten palveluihin saatiin lähinnä aikaiseksi kirjauksia, joista tärkeimmät vammaisten palveluiden turvaamiseen. Päihdepuolen, vammais- ja mielenterveyspalveluiden pelkään edelleen olevan alimitoitettut.

Kolmas budjettineuvottelujen kohta olivat budjettikirjaan tulleet kirjaukset, keskeisimpinä asioina pyrkimys tuottavuuden parantamiseen palveluissa. Tässä korostamme samaa logiikkaa kuin uudistetussa budjettiprosessissa. Budjettikäsittelyn teki mielekkääksi se, että kaupunginhallitus ohjasi budjettiprosessia myös raamin määrittelyn jälkeen ennen kaupunginjohtajan talousarvioesitystä. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Risto Rautava on halunnut ottaa myös tuottavuushankkeet kaupunginhallituksen ohjaukseen, ja tätä kannatamme.

Hankkeita ei voida viedä eteenpäin ilman poliittista yhteisymmärrystä ja henkilöstön sitouttamista. Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä haluaa, että tuottavuus ymmärretään erityisesti laadun ja vaikuttavuuden kautta. Mitä paremmin kaupungin palvelu toimii, sitä vähemmän on paineita ulkoistaa palveluita. Tässä kohtaa käyn läpi sosialidemokraattien ryhmäponnet:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että hyvinvointipalveluiden

3.11.2010

---

laadun turvaamiseksi myös lyhytaikaisen henkilökunnan poissaoloihin otetaan sijainen, esim. päivähoidon, terveydenhuollon ja vanhuspalveluiden palvelutehtäviin.

Ja toinen ponsi:

Kaupungin toimintojen kehittämisessä ja erityisesti ns. tuottavuusohjelman toteuttamisessa on avainasemassa henkilöstön osaamisen ja sen aloitteiden hyödyntäminen. Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kesäkuussa kokoontuvassa valtuustossa toimitetaan raportti tuottavuustoimenpiteiden toteutuksesta ja henkilöstöjärjestöjen kanssa käytyjen kehittämiskeskustelujen tuloksista.

3.11.2010

Hyvät valtuutetut.

Tämän kaupungin talous ei ole kunnossa – ei tietenkään, nyt on syvä lama. Asioita ei vaan korjata hetkessä rikkomalla ja aiheuttamalla entistä syvempiä ongelmia. Tilanne korjataan vähitellen ja yhdessä ja vielä niin, että ne, jotka tänään pystyvät kantamaan enemmän vastuuta, myös tekevät niin. SDP on valmis hyväksymään talousarvioesityksen.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vasemmistoliitto on mukana laajassa ryhmien välisessä budjettisovussa, jolla korjattiin kaupunginjohtajan pohjaesitystä. Kokemuksesta tiedämme, että tiukasti omista näkemyksistä kiinnipitäminen ei käytännössä johda muuhun kuin hävittyihin äänestyksiin. Hyväkään hävitty esitys ei juuri kaupunkilaisia lämmitä. Nyt solmittuun sopuun saimme jätettyä jäljen, jolla toivottavasti voidaan helsinkiläisten hätää lievittää. Laiha sopu on lihavaa riitaa parempi olotila.

Pidämme tärkeänä, että vanhusten ja lasten palveluihin saatiin korjausta. Täällä on esitetty, että vanhusten kohdalla olisi tehty joitain kovia uudistuksia, niin on syytä kai todeta se, että lähinnä pystyttiin säilyttämään nykyinen taso tällä korjauksella. Yhtä lailla on hyvä asia, että neuvottelujen tuloksena kyettiin ehkäisemään joukkoliikenteen lipunhintojen tuntuvat korotukset. Myös se, että päihde- ja mielenterveyspalveluista luvattiin huolehtia nykyistä paremmin, on syytä kirjata myönteisenä neuvottelutuloksena.

Helsinkiä on vaihtelevissa työllisyysnäkymissä jo useita vuosia koetellut ankara pitkäaikaistyöttömyys. Kaupunki on ollut koko lailla voimaton ilmiön edessä, ja käytännön toimet tilanteen korjaamiseksi ovat olleet varsin vaatimattomia. Jos nyt ehdottomamme ns. Paltamon mallin soveltava kokeilu toisi edes hieman valoa työttömyystunnelin päähän ja pelastaisi työelämää vielä työkykyiset pitkäaikaistyöttömät, olisi siitä hyötyä monelle kansalaiselle ja kaupungin sosiaalitoimelle. Asettamatta ylioptimisia tavoitteita nyt sovitulle kokeilulle on uusien toimien kehittäminen pitkäaikaistyöttömyyden purkamiseksi välttämätöntä niin yksittäisten työttömien kuin koko kaupunkimme kannalta.

Käsittelyssämme oleva vuoden 2011 talousarvioehdotus, vuosien

3.11.2010

2011–2013 taloussuunnitelmaehdotus euro- ja tekstimuutoksineen ja tänään keskustelussa esitettävine muutamine toivomusponsineen luo puitteet lähivuosien ratkaisuille.

Suhdanneherkkä ja kireä kuntatalous ei saa kuitenkaan vapauttaa meitä vastuusta, joilla asioita tulee hoitaa ja edelleen linjata. Laaja poliittinen yksimielisyys esimerkiksi vanhuspalvelujen linjauksista tulee olla jatkuvassa tarkkailussa. Eihän se, että painotamme vanhuksen mahdollisuutta asua kotonaan, saa johtaa käytännössä vanhusta elämään kotiaarestinomaisessa tilanteessa. Olemassa olevien laitospaikkojen ohjeiden mukainen vähentäminen näkyy jo tänään muun muassa monen vanhuksen epäinhimillisissä olosuhteissa asumisena ja sairaalassa olevien vanhusten hoivapaikkajonoina, vaikeina solmuina hoitoketjussa. Olemmeko Helsingissä esimerkiksi yrittäneet kehittää vanhusten yhteisasumista pienimuotoisissa yksiköissä?

Myös perhe- ja lasten palveluissa, koulutuksessa, hengen ja ruumiin kulttuurin edistämisessä jatkuva seuranta ja uusien toimintamallien kehittäminen ja soveltaminen pitäisi olla Helsingin päättäjille kunniasia. Siihen pitäisi kuulua myös yksilön löytäminen tilastojen sisältä. Hyvä yksilöllinen kohtelu näkyy tuota pikaa myös kohentuvina tilastonumeroina.

Arvoisa puheenjohtaja.

En ole halunnut käyttää aikaa yleisen, monen muun puhujan jo kuvaaman taloudellisen tilanteen ja kehitysnäkymien käsittelemiseen, vaan olen yrittänyt avata sen näkökulman, jolla olemme olleet valmiita osallistumaan budjettisopuun. Emme kuitenkaan ole voineet vapauttaa itseämme siitä perustellusta arvostelusta, jota kaupunkilaiset päättäjien toimintaa kohtaan osoittavat. Me toivomme, että epäkohtia voidaan korjata myös laajalla yhteistyöllä, jossa ovat mukana kaupungin päättäjät, asukkaat, työntekijät – myös suorittavan portaan työntekijät – virastojen ja laitosten ohella.

Muutokset kaupungin organisaatioissa eri hallinnonaloilla eivät voi olla itsetarkoitus, vaan niiden pitää perustua hallinnon kehittämisen ohella kaupunkilaisten palvelujen turvaamiseen ja parantamiseen. Tässä tarkoituksessa esim. hallinnolliset siirrot ja ratkaisut tulee valmistella huolella, demokraattisesti ja läpinäkyvästi. Sellaisesta organisaatiopelistä, jolla yksityistetään ja ajetaan alas kaupungin omia palveluja, Vasemmistoliitto sanoutuu irti.

Haluan esittää tässä ponnien:

3.11.2010

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupungin palvelujen tuottamisvaihtoehtoja punnittaessa selvitetään sekä niiden vaikutukset kuntalaisten yhdenvertaisuuteen että eri vaihtoehtojen kokonaistaloudellisuus.

Ryhmäpuheenvuoroja seuraavassa keskustelussa valtuutettumme tulevat valottamaan Vasemmistoliiton kantoja eri sektoreilla ja yksityiskohdissa ja esittävät ryhmämme ponsia. Yhteisen ratkaisun hyväksyminen talousarviosta, lähivuosista ja niihin liittyvistä veroratkaisuista suorastaan pakottaa meidät huolehtimaan oikeansuuntaisista linjauksista myös käytännön toimissa ja lautakuntatyössä.

Ledamoten Torvalds

Ärade ordförande, bästa fullmäktige.

SFP:s fullmäktigegrupp är med tanke på omständigheterna nöjd med förslaget till budget för år 2011, och har förbundit sig att verka för och godkänna den budget vi nu har framför oss. Samtidigt vill vi tacka de övriga fullmäktigegruppernas förhandlare för att de har visat både ansvar och kompromissvilja och förutseende. Vi vill också tacka stadens tjänstemän för deras oavbrutna ansträngningar.

Hyvät valtuustokollegat.

Olemme sekä budjettineuvottelun aikana että valmista tulosta selaillessamme yrittäneet arvioida kaupungin menorakennetta tulevaisuuden kannalta. Johtopäätökset tästä harjoituksesta eivät ole yksioikoisia. Elämme melkein kaikissa kehittyneissä markkinatalousmaissa edelleen vakavien rakenteellisen haasteiden kanssa. Talousguru Nouriel Roubini, joka ennen tätä kriisiä tai sen alkuvaihetta esitti ehkä syvällisemmän analyysin, ei ole erityisen optimistinen jatkostakaan. Me emme siis tiedä, mitä keitosta kohtalo on meille valmistamassa.

Juuri tästä syystä budjettisovun tärkein anti on lupaus syvällisestä ja perinpohjaisesta organisaatiomuutoksesta. Tämä tehtävä nousee eteemme monessa eri hahmossa ja huomattavana haasteena. Niin kaupunginhallituksessa johtavien virkamiesten ja kaupungin ammattiyhdistysten toimikunnissa organisaatiomuutoksen tehtävät tulisi pitää päiväjärjestyksen pysyvänä pykälänä tästä lähtien. Valtuuston eteen se nousee viimeistään helmikuun strategiaseminaarissa, ja juuri

3.11.2010

---

meillä, tällä valtuustolla, on tässä yhteydessä paljon parannettavaa. Valtuuston kohta 2 vuotta sitten hyväksytty strategia on niin risainen asiakirja, ettei se käytännössä ohjaa mitään muuta kuin erilaisia saarnaavia puheita siitä, mitä meidän tulisi tai olisi jo pitänyt tehdä.

Strategiseminariet i februari kommer därför att vara en prövosten för vår mognad och vår förmåga att se hur stadens utmaningar egentligen ser ut. Vi talar så gärna om användarcentrerade tjänster, men i verkligheten är det fortfarande besvärande ofta förvaltningsstrukturerna som styr det sätt på vilket medborgaren drabbas av stadens service.

Puhumme siis kauniisti käyttäjälähtöisistä palveluista, mutta puheemme ei aina ole rehellistä. Olemme ryhmässämme tutkineet tätä ikääntyvän väestön osalta, ja totuus lienee, että palvelut ovat pahasti hajallaan. Vanheneva kaupunkilainen joutuu siis suunnistamaan eri virastojen ja vähän sattumanvaraisesti kilpailutettujen yksityisten palvelujen viidakossa, ja oikealle rastille löytäminen ratamestarin ihanneajassa on melkoinen harvinaisuus.

Ihmiskunta on lähettänyt ihmisen kävelemään kuun pinnalla, mutta tätä palvelurakennetta ei saada järjestykseen. Meidän tunnuksemme tässä asiassa on ”yksi ihminen, yksi ääni, yksi katto, yksi luukku” – ”en människa, en röst, ett tak, en lucka”. En aio tässä yhteydessä puuttua pitempään toiseen vastenmieliseen tyhmyyteen. Aina kun tulemme tietynlaisen ongelman eteen, meillä on tapana vähän kuin Tuhannen ja yhden yön Ali Baba lausua vuoden seinän edessä ”sesam aukene! ITC ratkaisee”, mutta ongelmavuoren seinä pysyy kiinni siitä yksinkertaisesta syystä, että lähdekoodi ja rajapinnat ratkaisevat. On suorastaan häpeällistä, että me emme saa mitään tolkkua asiaan. Niin kauan kun ostamme ohjelmia vaatimatta, että rajapintojen koodi tulee olla avoin ja muiden ohjelmien käytettävissä, rakennamme ainoastaan lisää ongelmia sekä kaupungille että kansalaisille, ja rahaa menee.

Det finns saker som är bra och som fungerar. Det är visserligen med tungt hjärta vi nu konstaterar att skolornas timresurs, som staden ändå satsar på, skärs ner med 1 % för årskurserna 1-6 och 2 % för årskurserna 7-10, från den 1.8.2011. Men i det här sammanhanget är det viktigt att specialundervisningen inte skärs ned, att hyresutgifterna fortsätter att stiga och nu uppnår ungefär en fjärdedel av undervisningsverkets utgifter, är oroande.

Jotkut toiminnot ja hallinnolliset osaset ovat luonteeltaan sellaisia, ettei niitä voida pakottaa sisään yhden katon alle. Tämä koskee ehkä erityisen selkeästi lasten ja nuorten tarvitsemia palveluja. Kulttuurin,

3.11.2010

---

liikunnan, sosiaalipalvelujen ja opetuksen yhteistoiminta on tässä ensiarvoisen tärkeää. Rkp:n ryhmä toivoo, että esim. korttelitaloilla ja eri virastojen yhteiskäytössä olevilla rakennuksilla olisi selkeä johto. Näissä virastorajat ylittävissä taloissa tarvitaan kevyt mutta toimiva organisaatio, joka on vastuussa toiminnan kokonaisuudesta ja joka pystyy torjumaan virastokulttuurin taipumusta osaoptimointiin. Tässä yhteydessä toivomusponsi. Vi föreslår följande kläm:

Att stadsstyrelsen i samband med organisationsutredningen också utreder möjligheten att effektivera koordineringen och planeringen av verksamheten i kvartershus, kulturhus och skolor, där de flesta av stadens verk finns under samma tak, genom att utse en chef för huset.

Ja sama suomeksi sitten, on kyllä käännetty ja lähetetty.

Osaoptimoinnin ongelma on erityisen visainen erilaisille vähemmistöille ja yhteiskunnan reuna-alueilla eläville ryhmille. Melkein pä ikuisuus kysymykseksi on nousmassa kaupungin ja HUSin jaettu valta ja vastuu ruotsinkielisestä psykiatrisesta hoidosta. Epäilemme, että hoitoketju helposti jää säästötavoitteiden puristukseen ja että hallinnolliset intohimot menevät hoidollisten tarpeiden edellä.

Alla tillgängliga uppgifter antyder att vi också i fortsättningen kommer att kämpa med stora utmaningar som gäller vår psykiska hälsa. Orsakerna är mångskiftande. Vi lever i ett samhälle som rusar mot sin framtid, utan att alltid vara särskilt välrustat. Vår värld är trots alla Google Earth -program mindre överskådbar än någonsin tidigare och det förefaller som vår hjärna, eller snarare våra sinnen, inte riktigt klarar av alla utvecklingsfartens utmaningar.

Olemme siis sekä tässä asiassa että ikääntyvän väestön haasteita pohtiessamme joutuneet miettimään, minkälaisin menetelmin hoitoketjun yhtenäisyyttä tulisi kehittää. Osa tarpeista on luonteeltaan sellaisia, ettei niihin voida puuttua kaupungin hallinnon aloitteesta. Otan esimerkit: Sekä psyykinen että fyysinen hyvinvointi on riippuvainen elimistön – anteeksi vähän tulkinnanvaraisesta ilmaisusta – lihallisesta hyvinvoinnista. Minä lähdin budjettineuvottelujen jälkeen nauttimaan suomalaisesta metsästä, metsän hiljaisuudesta ja leiritulella paistetusta suomalaisesta terveysmakkarasta. Mutta meillä ei ole sellaista kaupungin palkkalistoilla olevaa korttelivalvojaa, joka käy patistamassa ja vielä vähän pakottamassa kansalaisia liikkumaan ja kuntoilemaan. Tällä kohdin kansalaisyhteiskunnan tehtävä tulee esiin.

3.11.2010

Kansalaisyhteiskunnan puitteissa tapahtuva ennalta ehkäisevä toiminta säästää valtavia rahamääriä, mutta helposti käy juuri niin, että kriisiaikoina nämä kansalaisyhteiskunnan tarvitsemat pienet panokset leikataan. Meillä on siis haasteita budjettisovusta huolimatta.

Haluan kuitenkin lopuksi ja hyvin vilpittömästi kiittää Lauraa, Maria, Jormaa, Pekkaa ja Laura K:ta. Aina neuvotteluissa ei saa kiitosta. Valitsin tässä yhteydessä hyvin mielenosoituksellisesti etunimet, koska ne kuvastavat neuvottelun aikana osoitettua hienoa kykyä erottaa asiat ja asenteet. Osoititte myös kiitettävää huumorintajua varsinkin neuvottelujen kiperimmissä tilanteissa: ”jos ette nyt anna periksi, niin tulevaisuudessa näihin neuvotteluihin tulevat sellaiset ihmiset, että teitä todella kaduttaa”.

Valtuutettu Valpas

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja helsinkiläiset.

Keväällä totesin budjetin lähetekeskustelun ryhmäpuheessamme Helsingin olevan taloudellisessa tilanteessa, jossa voimakas syöksy alaspäin alkaa taittua taas ylöspäin. Olemme kuin mäkikotka lähestymässä hyppyrin nokkaa, ja on aika ponnistaa kohti parempia aikoja.

Tämä ensi vuoden budjetti on merkittävä osa tätä ponnistusta kohti parempia aikoja. Tarve kunnallisveron korottamiseen oli tiedossa eikä yllättänyt ketään. Kaupunkimme tila ei onneksi ole niin katastrofaalinen, että olisi jouduttu korottamaan kunnallisveroa enemmän kuin nyt ehdotetun yhden prosenttiyksikön verran on ajateltu.

Perussuomalaiset ovat erityisen tyytyväisiä niihin taloudellisiin lisäpanostuksiin, joilla ylläpidetään peruspalveluita. Ehdotetut määrärahalisäykset vanhusten omaishoidon ja kotisairaanhoidon kaltaisiin kohteisiin ovat välttämättömiä, jotta Helsingin tavoite vähäisemmästä raskaasta laitoshoidosta voidaan saavuttaa.

Lasten päivähoidossa ja perusopetuksessa on osaltaan otettu huomioon se erotus, joka on virallisten tilastoennusteiden ja todellisuuden välillä. Tämähän on ollut suoranaan ikuisuusongelma, joka tunnetaan paitsi opetustoimessa myös erityisesti sosiaali- ja terveystoimessa. Käytännön tuloksena tästä on syystäkin pahamaineinen alibudjetointi.

3.11.2010

Jotta tämä budjettivalmistelussa käytettyjen virallisten tilastojen ja käytännön todellisuuden välinen erotus tulee otettua huomioon myös tulevaisuudessa, esitän seuraavan perussuomalaisten ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupungin opetustoimi, sosiaalitoimi ja terveystoimi luovat pitkän aikavälin tilastoista poimittuihin toteutuneisiin, todellisiin oppilas- ja asiakasmäärälukuihin perustuen korjauskertoimen, jota käytetään jatkossa budjettivalmistelun yhteydessä jotta ennustetilastojen luoma vääristynyt kuva tulevan vuoden määrärahatarpeesta saadaan korjattua lähemmäs todellista määrärahatarvetta.

Tämän ponnen tarkoituksena on siis luoda yksinkertainen matemaattinen kaava, jolla pääsemme lähemmäs todellisia käyttäjämääriä ja saamme totuudenmukaisemman kuvan siitä rahatarpeesta, joka palveluiden tuottamiseen tullaan tarvitsemaan seuraavana vuonna. Tahallinen tai tahaton alibudjetointi saadaan tällä huomattavasti paremmin kuriin kuin nykyisellä voivottelulla.

Hyvät valtuutetut.

Sitten muutamia yleisiä huomioita niin tulevasta budjettivuodesta kuin myös lähivuosien taloussuunnitelmasta.

Kaupunkimme väestönkasvu ei saa olla itsetarkoitus. Täällä salissa ja lautakunnissa puhutaan paljon siitä, että menoja pitää vähentää. Valitettavasti asia on niin, että niin kauan kun kaupunkimme väestönkasvu on positiivista, ei menoja voida hillitä. Tämä ihan siitä yksinkertaisesta syystä, että ihmiset tarvitsevat peruspalveluita. Aina. Ydinkysymys tässä onkin mielestämme se, onko kaupunkimme väestönkasvu sellaista kasvua, jossa verotulojen määrä kasvaa käsi kädessä menojen kanssa, vai onko kasvu lähes yksinomaan tulonsiirtojen varaan joutuvien varassa.

Yleiseen talouteen vaikuttaa erittäin voimakkaasti myös kaupunkilaisten työllistyminen. Valtio, kunta ja yksityinen sektori, niiden luomista työpaikoista syntyvät taloudellisen hyvinvoinnin edellytykset myös Helsingissä. Rakennusala on Helsingin lähivuosien painopiste johtuen korjausrakentamisesta ja uusien asuinalueiden rakentamisesta. Edellä mainitut sektorit ovat osaltaan vastuussa helsinkiläisten työllistymisestä. Tämän johdosta esitän ryhmämme toisen ponnen, joka kuuluu seuraavasti:

3.11.2010

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki pyrkii vaikuttamaan urakkasopimuksia solmittaessa rakennusurakoitsijoihin siten, että nämä käyttäisivät ensisijaisesti Suomessa pysyvästi asuvaa työvoimaa operoidessaan Helsingin kaupungin työmailla.

Perustelemme tätä sillä, että mikäli rakentaminen ei luokaan työpaikkoja helsinkiläisille, Helsinkiin veronsa maksaville rakennusmiehille ja -naisille, ne miljoonat ovat yhtä tyhjän kanssa. Koska jos rahat menevät ulkomaille, se vaikuttaa Helsingin verotuloihin ja sitä kautta myös ajan mittaan helsinkiläisten veroprosenttiin, yritysten toimintaedellytyksiin ja kaikkeen tällaiseen. Tällä ponnella ehkäistään myös harmaata taloutta. Tämähän on eräs asia, mihin Helsingin kaupunki on itsekin kiinnittänyt huomiota, ja siitähän keskusteltiin myös budjettineuvotteluiden yhteydessä. Tämä olisikin meidän mielestämme erittäin oiva tapa Helsingille toimia valtiota ja sen uusia lakeja odotellessa.

Kaupungin strategiaohjelman mukaisesti katsomme, että kaupungin on edistettävä niitä keinoja, joilla helsinkiläisten omatoimisuutta ja vastuuta esimerkiksi oman terveyden vaalimisessa kasvatetaan. Tämä koskee myös maahanmuuttajien omatoimisuutta ja omaa vastuuta opiskella suomen kieltä ja suomalaista kulttuuria. Onkin ikävää, ettei valtuuston enemmistö halunnut tehtäväksi esittämäämme laajaa maahanmuuttopoliittista ohjelmaa tähän kaupunkiin silloin, kun valtuusto alkuvuodesta 2009 päätti kaupungin valtuustostrategiasta tälle vaalikaudelle.

Hyvät kollegat ja kansalaiset.

Lopuksi muutamia käytännön kysymyksiä kaupungin johdolle:

Sinisessä budjettikirjassa on kaupungin strategiaohjelmaa koskevassa osiossa sivulla 18 alimmassa kappaleessa maininta palveluverkkokomiteasta. Nyt kun viime kuukausina on monia kaupunkilaisia närästännyt käytännön asukasdemokratian tila, esimerkiksi arava-fuusion yhteydessä, haluamme tietää, mitä kuuluu asukkaiden äänen kuulumiselle tässä palveluverkkokomiteassa. Nythän siihen kuuluvat luottamushenkilöiden, keskushallinnon ja keskeisten virastojen edustajat. Onko komiteassa mukana asukasjärjestöjen edustajia?

Toinen kysymys koskee varsinaista budjettikirjaa, jonka sivulla 225

3.11.2010

---

viimeisessä kappaleessa kerrotaan prosenttilukemia peruskoulun suorittaneiden jatkopaikoista. Lukiopaikkoja tulee olemaan tarjolla 60 %:lle Vähintään 20 %:lle tarjotaan ammatilliseen perustutkintoon johtavia koulutuspaikkoja. Lisäopetukseen on varattu paikkoja 8 %:lle.

Mihin tämä loppuosa eli noin 10 % oppilaista katoaa? Onko ajateltu, että he sataprosenttisesti jakautuvat muihin kaupunkeihin jatko-opintoja suorittamaan, vai tuleeko heistä kadotettu sukupolvi, joita ei löydy mistään tilastoista? Näitä nuoriahan, jotka ovat jo syrjäytyneet pysyvästi taikka joita uhkaa syrjäytyminen, on tässä maassa jo 60 000 hengen edestä, ainakin Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen tutkijoiden mukaan.

Lopuksi totean, että perussuomalaiset kannattavat budjetin hyväksymistä.

3.11.2010

Valtuutettu Kolbe

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Raskaan talousvuoden jälkeen käsillä oleva talousarvio on syntynyt suhteellisen hyvässä yhteistyössä, kuten edelliset puhujat ovat todenneet. Kiitämme valtuustoryhmiä avoimen ja hedelmällisen neuvotteluilmapiirin ylläpitämisestä. Samoin kiitos menee eri hallintokunnissa talousarvion valmisteluun osallistuneille virkamiehille ja kaupunginjohdolle. On selvää, että toimintamenojen leikkaukset huolestuttavat ryhmäämme, ja pidämme todella tärkeänä, että talousarviossa nyt näkyi valtuuston esittämä tahto. Neuvotteluissa saavutetut lisäykset olivat siksi kovin tärkeitä täydentäen alkuperäistä kaupunginjohtajan budjettiesitystä.

Olemme tyytyväisiä siihen, että monet ryhmämme pitkään esillä pitämistä tavoitteista näkyvät nyt talousarviossa. Kannamme huolta, kuten monet muutkin ryhmät, nuorten työllisyysilanteesta, päivähoidon toimivuudesta sekä vanhusten kotihoidon riittävydestä. Näihin kohdistetaan nyt rahallinen lisäpanostus. Ja pitkin hampain, mutta koemme tärkeäksi talouden vakauden ylläpitämisen vuoksi myös olla nyt veronkorotuksen takana.

Hallintorakenteiden toiminnan tehostaminenhan on ollut pitkään valtuustoryhmämme tavoitteena, ja siksi tuemme tätä suunnitelmaa laatia ensi vuoden aikana palveluiden tuottamisen strategian. Meille on tärkeää turvata palveluiden saatavuus ja laatu tulevaisuudessakin. Pääkaupunki on kansallinen esikuva, jonka toimia seurataan. Tuemme myös selvitystä monituottajamallin käyttöönotosta.

On tärkeää, että neuvotteluissa päästiin yhteisymmärrykseen tietyistä prioriteeteista. Kannatamme ennen kaikkea sitä, että sosiaali- ja terveystoimesta tehdään kokonaisselvitys, eikä ainoastaan selvitys, vaan nyt on korkea aika ryhtyä toimenpiteisiin. Meille tärkeitä ovat myös työllisyyden tukeminen ja elinkeinopolitiikan strateginen päivittäminen. Ennakoiva elinkeinopolitiikka on taloudellisen kriisin toipumisessa tärkeää. Se kannustaa uuteen yrittäjyyteen ja siten verotulojen ja työpaikkojen kasvattamiseen. On tavattoman tärkeää jatkaa pääkaupunkiseudun yhteistyötä, ja siksi Sipoon suunnittelun aloittaminen on todella keskeistä, palveluiden yhteiskäyttö kaupungin rajojen yli kun tulee vääjäämättä lisääntymään, mikä tuo haasteita meille poliittiseen päätöksentekoon.

3.11.2010

Kaupunginjohtaja viittasi jo siihen, että satamatoiminnot – tai tarkemmin sanottuna sataman konttipinot – osoittavat parhaiten taloudellisen kehityksen kaaren. Kaksi vuotta sitten avattu suursatama ei ole vielä saanut näyttää koko kapasiteettiaan, ja toivomme, että satama pärjäisi kilpailussa kansainvälisesti kovassa tilanteessa.

Keskustan mielestä asuntotuotannon tulee kuulua edelleen priorisoituihin investointeihin. Asuntojen rakentamisen elvyttäminen vaatii kaupungilta rohkeita avauksia ja kohtuuhintainen asuminen on pääkaupunkilaisten perusoikeus. Emme yllä MA-ohjelman tavoitteisiin mutta kannatamme todella sitä, että suunnitellut suuret hankkeet käynnistetään. Asuntopolitiikka on pääkaupungille vahvin sosiaalisen eheyden väline ja avain työvoiman saatavuuteen.

Työttömyyteen liittyvät ongelmat ja lisäkustannukset ovat pääkaupungin erityishaaste. Tuemme lämpimästi vuoden 2011 aikana selvitettävää ns. Paltamon mallin soveltuvuutta Helsingin vaikeasti työllistyvien tilanteeseen. Työttömyyden kasvun ehkäisemiseksi on tehtävä kaikki mahdollinen. Helsinki on edelleen Suomen suurin työnantaja, ja siksi sekä elinkeinopolitiikka on tärkeää että henkilöstön työhyvinvoinnin huolehtimisesta ja tasaisesta rekrytoinnista tulee kantaa todellakin vastuuta ja huolta. Helsingin tulee olla hyvä ja houkutteleva työnantaja ja hyvä paikka yrittäjyydelle.

Muutama sana kaupunkilaisten kotiseutu- ja kulttuuritietoisuudesta, joka on olennainen väline helsinkiläisten viihtyvyydelle. Ryhmämme toivoo, että Helsingin kaupungin kulttuuritoimen kokonaisvisio saadaan vihdoin liikkeelle. Tässä pienenä mutta tärkeänä yksityiskohtana todettakoon, että viime vuosikymmeninä juuri kaupunginmuseot ovat olleet suuria historiapolitiittisten panostusten kohteita: Gentissä avattiin vastikään hieno kaupunginmuseo. Siksi surulla seuraamme sitä, miten kaupunginmuseo Helsingissä joutuu karsimaan ja kaventamaan toimintaansa. Siksi teenkin seuraavan ponnen:

Hyväksyessään talousarvion kaupunginvaltuusto edellyttää, että laaditaan kaupunginmuseon toiminnan kehittämisen strateginen kokonais selvitys, joka perustuu kansainväliseen vertailuaineistoon ja uusimpaan museologiseen tietoon.

Toinen ponsi liittyy vastikään 150-vuotisjuhliin viettäneen Helsingin hienon kaupunginkirjaston tulevaisuuteen. Digitaalinen julkaiseminen tulee muuttamaan kirjan ja kirjastojen roolia. Nyt talousarviossa

3.11.2010

---

puhutaan laitehankinnoista, kun keskustellaan digitaalisesta julkaisemisesta. Kannamme huolta siitä, että tämä tulee muuttumaan kirjan ja kirjastojen roolia ratkaisevasti tulevaisuudessa. Siksi teen seuraavan ponnien:

Hyväksyessään talousarvion kaupunginvaltuusto edellyttää, että laaditaan pikaisesti selvitys siitä, miten digitaalinen julkaiseminen tulee vaikuttamaan kirjastojen käyttöön ja tiloihin, sekä varaudutaan sen pohjalta uudistamaan kirjastostrategiaa.

Ryhmämme on tyytyväinen, että Musiikkitalo vihdoinkin valmistuu, Jokeri-Il:n rakentaminen hämmöittää, Hietarannan rakentaminen ja kylpylä saadaan vihdoinkin liikkeelle. Julkinen liikenne on meille ollut pitkään tärkeä Helsingin kehittämisessä, ja sen houkuttelevuuteen on panostettava. Haluamme korostaa myös kevyen liikenteen väylien rakentamisen vakautta. Toimiva liikenne, hyvä asuminen, lähipalvelut ja ympäristöasiat ovat se pohja, jolla haluamme, että kaupunkiamme kehitetään ja rakennetaan. Siksi suremme, että terveyserot ovat pysyneet voimakkaita ääripäitensä korostaen. Pidämme todella välttämättömänä, että kaupunki lisää ja jäntevöittää yhteistyötä sosiaali- ja terveysalan eri kansalaisjärjestöjen kanssa.

Myös perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen merkitys on keskeistä. Perusopetus tulee säilymään – näin uskomme – yhtenä tärkeimpänä kuntapalveluna myös tulevaisuudessa. Meille on hyvin tärkeää, että opetuksen laadusta ei tingitä. Siksi perusopetusta tulee kehittää niin, että se vastaa hyvin erilaisten lasten muuttuviin tarpeisiin. Ryhmämme on edelleen huolissaan ammattikoulutuksen riittävydestä ja sen tuloksista.

Kotihoidontuki ja yksityisen hoidon tuki eivät vedä tavoitteistaan huolimatta. Lamakaan ei tuonut lasten vanhempia kotiin lapsiaan hoitamaan. Päivähoidon budjetti on tiukka, ja useissa päiväkodeissa liikutaan laillisuuden rajoilla, kun tarkastellaan henkilöstömäärän suhdetta hoidettaviin lapsiin. Ennusteet lasten määristä ovat olleet jatkuvasti alimitoitettuja niin päivähoidossa kuin peruskoulutuksen suunnittelussakin. Esitänkin seuraavan ponnien, joka tosin aika lailla muistuttaa Valppaan pontta:

Hyväksyessään talousarvion kaupunginvaltuusto edellyttää, että tarkastetaan kaupungin sisäiset ennustusmenetelmät sellaisiksi, että päivähoidon ja peruskoulutuksen lapsimäärissä ei ole jatkuvia yllätyksiä.

3.11.2010

Näillä sanoilla Keskustan valtuustoryhmä kannattaa talousarvion ja taloussuunnitelmaehdotuksen hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä pitää tärkeänä, että Helsingin kaupungin taloutta hoidetaan vastuullisesti. Kuitenkin on ratkaisevan tärkeää muistaa, että kaupunki on olemassa kaupunkilaisten parhaaksi eikä päinvastoin. Tämän johdosta Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä pitää hyvänä sitä, että kaupunki ei ryhtynyt talouden paniikkijarrutukseen parin vuoden takaisen finanssikriisin puhjetessa vaan otti reippaasti velkaa, jolla pehmennettiin sitä, miten kaupunkilaiset kokivat finanssikriisin seuraukset.

Mitä tulee tämänkertaisen budjetin valmisteluun, Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä pitää hyvänä noudatettua käytäntöä, jossa kaikki kaupunginhallituksessa varsinaisilla paikoilla edustettuina olevat ryhmät saivat jo aiempia vuosia varhaisemmin osallistua neuvotteluihin, vaikka emme itse vielä tuohon ryhmään kuuluneetkaan. Neuvotteluprosessi osoitti toimivuutensa, ja kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen sisältyviin kipukohtiin puututtiin. Budjettiprosessi osoitti myös sen, miten ihmisten palautteella on merkittävää vaikutusta siihen, mitä eri ryhmät budjettikeskustelussa nostivat esille. Niinpä esim. leikkipuisto Kiikun tilanteeseen on tulossa lopultakin parannus.

Helsingin kaupungin palveluiden rahoituksen kannalta Helsingin Energian hyvä tulokehitys on ollut erittäin tärkeä. Kaupungin tulee jatkossa harkita huolella, miten tämän kultamunia munivan hanhensa kanssa toimii. Jos meistä riippumattomista syistä Helsingin Energian talous ja tulos rapautuu, siihen meidän on pakko sopeutua. Tulee kuitenkin harkita huolella, mitä vaikutuksia omilla toimillamme on, ettemme tarpeettomasti itse aiheuta kaupungin ja sitä kautta välillisesti kaupunkilaisten taloudelle tarpeettomia ja kohtuuttomia menetyksiä.

Työllisyys on asia, johon tulee jatkuvasti kiinnittää huomiota, koska oma työpaikka antaa ihmisen elämään mielekkyyttä, itsekunnioitusta ja tunteen kuulumisesta yhteiskuntaan. Työssäkäyvät ihmiset kättensä työllä tuottavat sitä hyvinvointia, sitä yhteistä kakkua, mistä on sitten

3.11.2010

---

jakaa niillekin, jotka eivät työpaikkaa ole saaneet tai jotka muuten tarvitsevat huolenpitoamme. Erityisen vakavaa on se, jos perheessä molemmat vanhemmat jäävät ilman työpaikkaa. Silloin koko perhe on vaarassa syrjäytyä.

Tämänkertaisen talouden laskusuhdanteen aikana työttömyys ei päässyt riistäytymään niin pahaksi kuin 90-luvun alussa. Vaikka tästä olemme iloisia, on tälläkin kriisillä uhrinsa. Pitämällä investointiasteensa korkealla Helsinki omalta osaltaan oli estämässä talouden pysähtymistä. Näin on, vaikka kiusallisen moni korkean investointiasteen aikaansaama työpaikka valuikin kaupunkimme, seutumme ja jopa maamme rajojen ulkopuolelle.

Kansanomainen viisaus kertoo, että ihminen kokee taloudellisen taantumun, kun hänen naapurinsa joutuu työttömäksi. Laman hän kokee joutuessaan itse työttömäksi. Vaikka näin määritelty lama ei olekaan kohdannut nyt niin monia kuin 90-luvun alun vuosina, emme saa lopettaa työllisyyteen panostusta. Siksi kaupungin tulee pyrkiä pitämään investointiasteensa suhteellisen korkealla. Tarpeelliset investoinnit tulee toteuttaa vielä tässä vaiheessa etupainotteisesti. Yleisen talouden toimeliaisuuden kasvun myötä on luonnollista, että kaupunki sitten asteittain hidastaa investointitahtiaan.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä halusi lisätä budjettiin rahaa nuorison työllistämiseen ja vanhusten laitos- ja kotihoidon kehittämiseen. Vanhusten osalta olemme tyytyväisiä saavutettuun neuvottelutulokseen. Työllisyyden osalta emme saavuttaneet tavoitettamme mutta pidämme kuitenkin ns. Paltamon mallin tutkimista hyvänä asiana.

Suomi on muiden läntisten teollisuusmaiden kanssa vanhenemassa kovaa vauhtia. Huoltosuhde heikentyy voimakkaasti, kun suuret ikäluokat siirtyvät eläkkeelle. Miten rahat riittävät? Mistä löytyvät ne kädet, jotka hoitavat hoidon tarpeessa olevia seniorikansalaisia? Kun suuri osa Eurooppaa kärsii samasta ilmiöstä, ongelma ei ole vain maanlaajuinen vaan maanosanlaajuinen. Eikä ole helppoa eikä ongelmatonta tuoda tänne miljoonaa ulkomaalaista hoitamaan niitä tehtäviä, joihin omat kätemme eivät riitä. Se ei ole ongelmatonta meille mutta ei myöskään niille kehittyville maille, joiden kenties koulutetuinta väestönosaa länsimaat tavoittelevat.

Suomesta puuttuu hoitavia käsiä. Syy tähän ei ole sattuma, vaan se on omien valintojemme seurausta. Luoja on kyllä antanut meille riittävästi näitä käsiä, mutta yhteiskuntamme aiemmat päättäjät eivät

3.11.2010

---

valitettavasti nykyisetkään päättäjät ole arvostaneet näiden Luojan luomien ihmisten elämää vaan ovat itsekkyydessään sallineet heidän tuhoamisensa jo elämän ensimmäisillä vaiheilla. Tällä toiminnalla on seurauksensa jo tässä ajassa eikä vasta tulevassa – suuntaa on muutettava.

Lähivuosina Helsinki tarvitsee paitsi säästöjä myös lisätuloja. Kaupungille on tarjolla yksi merkittävä lisätulolähde, jolla on myös hyvät liikennepoliittiset vaikutukset. Oikein toteutettuna ruuhkamaksu vähentää turhaa yksityisautoilua, vähentää väylien rakentamistarpeesta aiheutuvia kustannuksia ja parantaa ilmanlaatua. Se myös parantaa tarpeellisen henkilöautoliikenteen toimivuutta lyhentäessään ajoaikaa, jota ruuhkautumisesta seuraa. Ruuhkamaksun toteutumisen edellytyksenä tulee kuitenkin olla myös toimiva poikittaisjoukkoliikenne. Kehä I, II ja III kuvaavat merkittäviä liikennetarpeita, jotka on pyritty tyydyttämään yksityisautoilun keinoin. Koska poliittiset päättäjät eivät aikanaan ymmärtäneet rakentaa tasokasta poikittaisliikennejärjestelmää, joka olisi hoitanut merkittävän osan tuosta liikennetarpeesta, on meidän tehtävämme hoitaa tämäkin asia kuntoon.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä kannattaa joukkoliikenteen lippujen hintojen alentamista taloustilanteen salliessa yhteiskuntataloudellisesti edullisimmalle tasolle. Ymmärrämme, että tätä tavoitetta kohti tulee mennä talouden sallimissa rajoissa muistaen muutkin vastuut. Tämän osalta saavutettu neuvottelutulos, joka merkitsee lippujen hintoihin vain pientä nimelliskorotusta, on pieni askel oikeaan suuntaan, kun korotus saadaan pidettyä inflaatiota pienempänä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä kannattaa budjetin hyväksymistä.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsinkiläisten vastustus kaatoi viime keväänä listan noin 80 lähipalvelun lopettamisesta. Tämä budjettiesitys on kuitenkin jatkoa tuolle ns. Pajusen listalle, nyt vaalien alla vain vähän sammutetuin lyhdyin. Muut ryhmät ovat täällä kehuneet lisänneensä

3.11.2010

---

kaupunginjohtajan pohjaesitykseen neuvotteluissa monia miljoonia. Rehellisyyden nimissä pitäisi kuitenkin kertoa, että määrärahat vähenevät siitä huolimatta reaalisesti tässä budjetissa usealla kymmenellä miljoonalla. Alle prosentin luokkaa olevat muutokset tai näiden muutosten jälkeen toimintamenot ovat edelleen hädin tuskin tämän vuoden tasolla, nimellisesti. Ne eivät vastaa edes kustannusten ja asukasmäärän kasvua. Vielä vähemmän ne poistavat pitkään jatkuneen palvelujen alibudjetoinnin. Lisäksi palvelujen määrärahat esitetään tämän suunnitelman yhteydessä jäädytettäväksi 3 vuodeksi.

Palveluverkoista käydyissä keskusteluissa useimmat meistä valtuutetuista lupasivat, että lähipalveluja ei heikennetä. Kaupunginhallituksen ryhmien neuvotteluissa kaupunginjohtajan esitystä kuitenkin jopa tiukennettiin muotoilulla koulujen vähentämisestä. Investointiosa puolestaan sisältää linjauksen Koskelan ja Paloheinän terveysasemien lopettamisesta. Samalla kun tässä esityksessä alibudjetoidaan kaupungin omia palveluja, siinä esitetään lisää kilpailuttamista ja yksityistämisen laajentamista. Kokoomus sai neuvotteluissa läpi sen, että ensi vuonna tehdään tuottavuusohjelma ja uusi palvelujen tuottamisen strategia, jossa taas ratkaistaan, mitkä nykyisistä kaupungin palveluista voidaan jatkossa kilpailuttaa tai yksityistää.

On pelättävissä, että tuosta strategiasta tulee uusi Pajusen lista, tällä kertaa työpaikkojen vähentämis-, kilpailuttamis- ja yksityistämislista. Ja tälläkään kertaa tässä toimeksiannossa ei ole sanaakaan siitä, miten kuullaan asukkaita, ei myöskään asukkaiden tarpeista.

Arvoisa puheenjohtaja.

Palvelujen eriarvoisuuden lisäämisessä otetaan jo tässä esityksessä muitakin askeleita. Ostopalveluja lisätään noin 9 %:lla, koulujen ruoka- ja siivouspalvelujen kilpailuttamista laajennetaan, palvelusetelien käyttöä lisätään ja päivähoidossa on tavoitteeksi kirjattu rakennemuutos yksityisen päivähoidon lisäämiseksi. HUSissa puuhataan hyvätuloisille yksityistä ohituskaistaa.

Työllisyyden parantamisen sijasta tämä esitys vähentää työpaikkoja. Alibudjetoinneilla, täyttökielloilla ja ns. luonnollisen poistuman kautta on jo vähennetty työntekijöiden määrää kaupungilla viime vuodesta. Tämän esityksen mukaiset henkilöstömenot vähentävät vielä lisää satoja työpaikkoja. Tekstipuolelle lisättiin neuvotteluissa maininta siitä, että kaupunginhallituksen käyttövaroista maksetaan kuitenkin sopimuksen mukaiset palkankorotukset erityisesti sosiaali- ja

3.11.2010

---

terveystoimeen – toivottavasti muillekin, ettei kaupunki kovin outona työnantajana toimi. Mutta yhtään ainoaa euroa ei lisätty noissa neuvotteluissa näihin tarkoituksiin.

Vaikka etenkin pitkäaikaistyöttömyys vaatii kiireellisiä toimia, esitetään eri virastojen työllistämistoimiin yhteensä tämänvuotista vähemmän rahaa. Maahanmuuttajien asemaa luvataan parantaa, mutta samaan aikaan kaupunki lopettaa Itäkeskuksessa hyvin toimineen maahanmuuttajien työllistymisprojektin, jolle olisi ollut saatavissa EU-rahoitusta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä valtuustossa on jatkuvasti arvosteltu palvelujen alibudjetoimista. Esitys jatkaa tätä hyvin monien peruspalvelujen osalta, mm. vanhusten palveluissa, lasten päivähoitossa, lastensuojelussa, päihdehuollossa, perusterveydenhuollossa, opetustoimessa ja kirjastojen hankintamäärärahoissa. Vanhusten palveluissa on kyse suorastaan heitteille jättämisestä. Ensi vuonna aiotaan budjettiesityksen mukaan vähentää hoitovuorokausia laitoshoidossa 20 %:lla ja pitkäaikaissairaanhoidossa 15 %:lla. Näin siitä huolimatta, että jo aiemmat laitoshoidon vähennykset ovat osoittautuneet liiallisiksi. Lisäksi palveluasuntojen määrää aiotaan supistaa vuodesta 2012 alkaen. Myös omaishoidontukea leikataan ensi vuoden jälkeen tämän suunnitelman mukaan.

Päivähoitossa alibudjetoiminen on johtanut siihen, että päiväkodeilta edellytetään monessa tilanteessa jopa lain ja asetuksen vastaisesti suuria lapsiryhmiä, jotta käyttöaste olisi 93 %. Vaikka kaupungin päiväkodeissa on tänä vuonna noin 900 lasta enemmän kuin tämän vuoden budjettia tehtäessä meille kerrottiin tai haluttiin uskoa, niin ensi vuodelle ei esitetä tässä budjettiesityksessä yhtään ainoaa lisäpaikkaa kaupungin päiväkoteihin.

Lapsiperheiden palvelujen ja varhaisen tuen puutteet puolestaan näkyvät koko ajan kasvavina menoina. Kouluissa oppilasta kohti laskettuja määrärahoja aiotaan reaalisesti supistaa, samaan aikaan kun todetaan, että mm. erityisopetuksen tarpeet ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä kasvavat.

Päihdehuollon tarpeet kasvavat, se todetaan, mutta tälläkin alueella esitetään asumispalvelujen ja laitoshuollon supistamista. Helsinki on myös mukana tämän budjettiesityksen mukaan ajamassa alas Järvenpään sosiaalisairaala. Vammaispalvelulain ensi vuoden alusta

3.11.2010

---

lisäämän henkilökohtaisen avun resursseja ei ole huomioitu budjettiesityksessä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Erityisesti Kokoomus on pitkin vuotta lietsonut kriisimielialoja puheilla yli varojen elämisestä. Tosiasiassa tämäkin talousarvioesitys on konsernitasolla lähes 800 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Helsingillä on lainasaatavia lähes yhtä paljon kuin velkaa. Lainoja on otettu investointeihin, jotka maksavat itsensä ajan mittaan takaisin. Verotulot kasvavat budjettiesityksen mukaan ilman veronkorotustakin yli 160 miljoonaa. Lisäksi verotulojen kasvu esitetään tässä budjettiesityksessä puolta, vajaata 100 miljoonaa, pienemmäksi kuin elinkeinoelämän ja palkansaajien tutkimuslaitosten arvioissa.

Palveluihin luodaan säästöpakkoa myös sillä, että budjetin tulopuolelta puuttuvat Helsingin Energian liikevoitoista tehtävät tuloutukset, ennusteen mukaan 250 miljoonaa euroa on tulossa taas voittoa.

Helsingillä on aiempien vuosien ylijäämää kassatalletuksina meille tänään jaetun aineiston mukaan pankkitileillä 820 miljoonaa euroa. Murto-osa siitä riittäisi turvaamaan riittävän rahoituksen peruspalveluihin ja työllistämiseen, mutta kaupunginhallituksen esitys lähtee päinvastoin siitä, että jatketaan palvelujen heikentämistä, vähennetään työpaikkoja. Kaupunki itse asiassa kasvattaa omaa ylijäämäänsä pienituloisiin raskaimmin kohdistuvilla kunnallisveron, tonttivuokrien ja energiamaksujen korotuksilla. Miksi tällaisen linjan ovat hyväksyneet neuvotteluissa myös SDP:n ja Vasemmistoliiton edustajat, jotka eduskunnassa esiintyvät leikkauslistoja ja yksityistämistä vastaan? Puhumattakaan perussuomalaisista, jotka hyväksyivät budjettiesityksen ehdottomatta siihen yhtään ainoaa muutosta. Tai miksi vihreät hyväksyvät tässä esityksessä myös lisärahoituksen ydinvoimaan?

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä noudatetun käytännön mukaisesti joudun esittämään tässä suullisesti ne muutosesitykset, joita Skp:n ja Helsinki-listojen ryhmä on valmistellut, vaikka ne jaetaan teille myös kirjallisesti.

Vastaesitys 1: Pääluvun 1 kohta 1 14 03 Menovaraus kaupunginhallituksen käytettäväksi. Menoihin lisätään 20 miljoonaa euroa. Menot yhteensä 45 miljoonaa euroa, käytettäväksi palkkamenoihin, henkilöstön riittävyyden turvaamisen ja palkkauksen

3.11.2010

---

jälkeenjääneisyyden korjaamiseen.

Vastaesitys 2: Pääluvun 1 kohta Kunnan liikelaitokset – Helsingin Energia, sivu 115. Poistetaan viimeinen kappale ”Ydinvoimasijoituksiin varaudutaan omistusosuuksien mukaan” ja lisätään kappaleen loppuun ”Helsingin Energian voittovaroista tehtävistä siirroista kirjataan tässä vaiheessa 100 miljoonaa euroa”.

Vastaesitys 3: Pääluvun 2 kohta 2 42 Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän maksuosuudet. Menoihin lisätään 5 miljoonaa euroa. Menot yhteensä 169,2 miljoonaa euroa, raamiin 2011–2013, käytettäväksi kaupungin sisäisen joukkoliikenteen lippujen hintojen korotusten välttämiseen, vuorojen lisäämiseen ja mm. eläkeläisten ja työttömien lippujen hintojen alentamiseen.

Vastaesitys 4: Pääluvun 3 kohta 3 11 01 Sosiaalivirasto, sivu 192 Lasten päivähoido. Lisätään menoihin 5 miljoonaa euroa ja tuloihin 2 miljoonaa. Yhteensä menot 294,419 miljoonaa ja tulot 29,898 miljoonaa, raamiin 2011–2013, käytettäväksi mm. ryhmäkojen pienentämiseen ja vastuuhenkilön varmistamiseen jokaiseen päiväkotiin.

Vastaesitys 5: Pääluvun 3 kohta 3 11 01, sivu 198 Lapsiperheiden palvelut. Lisätään menoihin 5 miljoonaa. Yhteensä menot 161,711 miljoonaa, raamiin 2011–2013, käytettäväksi mm. varhaiseen tukeen, lastensuojeluun, perheneuvolatoimintaan, kodinhoitoapuun ja leikkipuistotoimintaan.

Vastaesitys 6: Pääluvun 3 kohta 3 11 01, sivu 198 Aikuisten palvelut. Lisätään menoihin 8 miljoonaa, yhteensä menot 311,768 miljoonaa euroa, raamiin 2011–2013 käytettäväksi 3 miljoonaa toimeentulotukeen, erityisesti harkinnanvaraiseen ja ehkäisevään tukeen, sekä 5 miljoonaa muihin aikuispalveluihin, mm. päihdehuoltoon ja vammaispalvelulain mukaiseen henkilökohtaiseen apuun.

Vastaesitys 7: Pääluvun 3 kohta 3 11 01, sivu 198 Vanhusten palvelut. Lisätään 5 miljoonaa euroa, yhteensä 272,677 miljoonaa euroa, raamiin 2011–2013, käytettäväksi vanhusten palveluihin, mm. laitoshoidon ja pitkäaikaishoiton, päivätoimintaan sekä omaishoidon tukeen ja vanhuspalveluohjelmaan.

Vastaesitys 8: Pääluvun 3 kohta 3 21 01 Terveyskeskustoiminta. Lisätään menoihin 6 miljoonaa euroa, yhteensä menot 599,241 miljoonaa euroa, raamiin 2011–2013, käytettäväksi erityisesti

3.11.2010

---

lähiterveysasemien toimintaan, kotihoitoon, kotisairaanhoidon, mielenterveyspalveluihin, palvelujen ostoon Järvenpään sosiaalisairaalasta ja ehkäisevään terveydenhuoltoon. Poistetaan investointiohjelmasta Koskelan ja Paloheinän terveysasemien lopettamiseen liittyvät investointihankkeet.

Vastaesitys 9: Pääluvun 4 kohta 4 02 Opetusvirasto. Lisätään menoihin 5 miljoonaa euroa, yhteensä menot 595,982 miljoonaa, raamiin 2011–2013, käytettäväksi lähikoulujen turvaamiseen, oppilasryhmien pienentämiseen, maahanmuuttajien kieliopetukseen, erityisopetukseen ja oppilashuoltoon. Vastaavasti poistetaan sivulta 225 väliotsikon jälkeen toisen kappaleen viimeinen lause koulukiinteistöjen vähentämisestä.

Vastaesitys 10: Pääluvun 4 kohta 4 31 Nuorisotoimi. Lisätään menoihin 2 miljoonaa, yhteensä menot 29,549 miljoonaa, raamiin 2011–2013, käytettäväksi nuorisojärjestöjen avustuksiin, nuorisotiloihin ja alueellisiin palveluihin, koulutilojen maksuttomaan käyttöön nuorisotyössä ja nuorisovaltuuston perustamiseen.

Vastaesitys 11: Pääluvun 4 kohta 4 15 Kaupunginkirjasto. Lisätään menoihin 1 miljoonaa euroa, yhteensä menot 35,98 miljoonaa euroa, raamiin 2011–2013, käytettäväksi kirjastojen aineistohankintoihin, aukioloaikojen pidentämiseen ja lähikirjastojen toimintaan.

Vastaesitys 12: Pääluvun 4 kohta 4 52 03 Työllisyyspolitiikka. Lisätään 5 miljoonaa euroa, yhteensä menot 38,789 miljoonaa, raamiin 2011–2013, käytettäväksi erityisesti nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen, työvalmennukseen, kuntouttavaan työtoimintaan ja työttömien yhdistysten tukemiseen.

Vastaesitys 13: Kohta 5.5.5 Sivistys- ja henkilöstötoimi, sivu 57. Poistetaan 4. kappale ”Koulujen ruokahuolto- ja siivouspalvelujen kilpailutusta jatketaan ja maltillisesti lisätään”.

Vastaesitys 14: Kohta 5.1, sivu 47. Poistetaan 4. kappale kunnallisveron yhden prosenttiyksikön korotuksesta, lisätään sen tilalle ”Käyttötalouden tasapainoa vahvistetaan Helsingin Energian voittovaroista tehtävällä siirrolla ja purkamalla lähiörahastoa.”

Vastaesitys 15: Kohta 5.6, sivu 62. Muutetaan kohdan teksti kuulumaan: ”Kaupunki laatii vuoden 2011 aikana strategian, jossa asukkaita laajasti kuullen kartoitetaan palvelujen nykytila ja suunnitellaan niiden kehittämistä. Tavoitteena on turvata palvelujen

3.11.2010

---

saatavuus ja laatu, vähentää eriarvoisuutta ja lisätä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia.”

Arvoisa puheenjohtaja.

Lopuksi 6 ponsiesitystä.

1:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus turvaa työvalmennuksen jatkumisen sosiaaliasemilla.

2:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus kiirehtii Helsingin seudun liikennematkaisuissa raide-Jokerin toteuttamista.

3:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää toimenpiteet, joilla alennetaan korkeita tonttivuokria ja sisäisiä vuokria.

4:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että leikkipuistojen siirto päivähoiton alaisuuteen toteutetaan niin, että leikkipuistoissa nykyisin tapahtuvaa kerho- ja muuta toimintaa ei supisteta.

5:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että asukkaita kuullaan laajasti valmisteltaessa palvelujen tuottamisen ja kehittämisen strategioita.

6:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus valmistelee vuoden 2011 aikana valtuuston käsittelyyn vanhuspalveluohjelman.

Kiitoksia kärsivällisyydestä.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

3.11.2010

Valtuutettu Valpas ryhmäpuheenvuorossaan kysyi kahta yksityiskohtaista asiaa. Ensimmäinen koski palveluverkkokomiteaa. Siitä totean, että palveluverkkokomitea on työnsä tehnyt ja siitä on raportoitu erikseen. Miksi-kysymys, niin meillä on tapana talousarviokirjaa tehdessämme, kun valtuusto on hyväksynyt valtuustokauden strategian, niin silloin se strategiaosuus on täsmälleen siinä muodossa kuin valtuusto sen hyväksyy. Emme ole tehneet tarkoituksellisesti mitään muutoksia sen takia, että valtuustolla on mahdollisuus todentaa asiat juuri hyväksytyyn strategiaan mukaisessa muodossa, ja tässä tapauksessa siis palveluverkkokomitea on tämän valtuuston aikana työnsä tehnyt ja se on työ on siis päättynyt.

Sitten toinen kysymys oli konkreettinen kysymys sivulla 225, siellä kappale, joka alkaa siitä, että "Helsinki turvaa peruskoulun päättäneistä 60 %:lle lukiopaikan ja vähintään 20 %:lle ammatilliseen perustutkintoon johtavan koulutuspaikan ja sen lisäksi lisäopetukseen varataan paikkoja 8 %:lle", eli mitä tapahtuu sitten, kun näistä ei tule 100 % yhteensä. Niin ensinnäkin tavoitteenahan on se, että kukaan ei syrjäytyisi. Käytännössä kuitenkin tilanne on sellainen, että ammatillisia koulutuspaikkoja haemme valtiolta säännöllisesti, ja jo osin tässäkin budjetissa on lisäyksiä koulutuspaikkoihin tullut. Kuitenkin osa jää näiden koulutuspaikkojen ulkopuolelle, ja heistä osa siirtyy työelämän palvelukseen suoraan, osalle tarjoamme työharjoittelua. Ja kuten sanoin, keskeinen tavoite on, että kukaan ei syrjäytyisi. Viimeisimmässä haussa oli 400 tällaista nuorta, jolle ei ollut kyetty sitä opetuspaikkaa tarjoamaan ammatilliselta puolelta, eli näihin toimenpiteisiin ryhdyimme.

Sen lisäksi totean valtuutettu Hakaselle, hän viittasi Helsingin Energian tuloutuksiin. Valtuustohan esim. viime kesäkuun tilinpäätöskokouksessaan siirsi 200 miljoonaa ylimääräistä tuloutusta peruspalvelujen rahoittamiseen, ja jokainen voi sen itse laskea, että mikä olisi kaupungin talouden menojen ja tulojen epäsuhta, jos tätä Helsingin Energian tuloutusta ei olisi. Ja kun muistamme sen, että kuinka monia halukkaita, muitakin kuin me täällä Helsingissä, sille tuloutukselle käyttäjiksi ilmoittautuu, viittaa mm. nyt veronkorotuksiin, joita on tulossa, jotka johtavat noin 15 %:n kaukolämmön hinnankorotuksiin. Eli keskeinen riskitekijä, jonka valtuutettu Hakanen nosti esille, Helsingin Energian tuloutusten odotetaan tässä talousarvioesityksessä pysyvän, tai sen tulon tuottamiskyvyn odotetaan pysyvän jotakuinkin vakiona, mutta monia epävarmoja tekijöitä siellä on ja ennen kaikkea tämä rakenteellinen epäsuhta, joka meidän talousarviomme tulopuolella on.

3.11.2010

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin suuria taloudenhoidon ongelmia ovat palveluiden tuottaminen kalliimmalla kuin muissa kunnissa, erittäin raskas hallinto ja se, ettei talousarviota voitane tulevaisuudessa tasapainottaa Helsingin Energian tuloutuksilla. Helsingin toimintamenot ovat vuodesta 2005 alkaen olleet korkeammat kuin maassa keskimäärin. Voi olla, että siellä on yksi poikkeusvuosi välissä, se ei kuitenkaan paljon tilannetta paranna. Vuonna 2009 toimintamenot kasvoivat yli 7 %, tänä vuonna kasvu on 5 %:n luokkaa ja ensi vuonna esitetään noin 4,5 %:n kasvua. Todettakoon, että Espoon ensi vuoden talousarviossa toimintamenot kasvavat 1,3 %, joka vastanee suunnilleen väestönkasvua.

Pitkästä aikaa Helsinki kurittaa asukkaitaan kokonaisella kunnallisveroprosenttiyksikön nousulla. Lienee melko pitkä aika siitä, kun tällaista on viimeksi tapahtunut. Kunnallisveron tuotoksi on arvioitu 2 163 miljoonaa, siinä on kasvua tähän vuoteen 263, kunnallisveron tuotto on täten 117 miljoonaa euroa. Yhteisöveron tuotoksi on arvioitu 260 miljoonaa, lisäystä 42 ja kiinteistöveron tuotoksi 194 miljoonaa euroa, lisäystä 5 miljoonaa euroa. Todettakoon, että kunnallisveron tuotosta menee yli 300 miljoonaa eli 14 % eli joka 7. äyri verotulotasaukseen muille kunnille. Asian muuttamisessa Helsingille edullisemmaksi on alueen kansanedustajilla todella näytön paikka.

Valtuustoryhmien budjettineuvotteluissa tekemä lisäys talousarvioon, reilu prosentti eli 43 miljoonaa euroa, oli siedettävä ja panostukset oikeansuuntaisia. Mielestäni lisäyksen kohtuullisuus osoittaa valtuustoryhmien luottamusta kaupunginjohtaja Pajuseen ja valmistelukoneistoon. Budjettineuvotteluissa lisättiin kiinteän omaisuuden myyntiä, myyntituloja 20 miljoonalla eurolla, joten kokonaismyyntitavoite ensi vuonna on 97 miljoonaa euroa. Summa on oikeansuuntainen mutta alhainen. Kaupungin kiinteän omaisuuden arvo kohoaa kaavoituksen ja hintojen nousun kautta useita satoja miljoonia euroja vuodessa, joten myyntiä olisi voinut lisätä laajemminkin.

Tekstimuutoksissa on myös hyviä kirjauksia, kuten omaishoidon lisääminen, koulujen ruokahuollon ja siivouspalveluiden kilpailutuksen jatkaminen, palveluiden tuottamisstrategian laatiminen, tuottavuutta ja työhyvinvointia lisäävän ohjelman laatiminen sekä vuokratonttien vuokratarkistusten aikavälin lyhentäminen.

3.11.2010

Vuoden alussa tein 3 talousarvioaloitetta. Yksi aloite koski omaishoitajien tuen lisäämistä 5 %:lla. Kaupunginhallitus toteaa, että vuoden 2011 talousarviossa on varauduttu yli 5 %:n asiakasmäärän kasvuun. Huomionarvoista on, että valtuustoryhmät ottivat esille omaishoitajien aseman parantamisen. Tuntui kuin valtuutetut alkaisivat ymmärtää, että tukemalla omaishoitajia kaupunki itse asiassa säästää merkittävästi.

Toinen aloitteeni koski tätä helsinkiläisten tanssioppilaitosten tukea, johon esitin 200 000 euron määrärahan lisäystä, ja lopputulos oli, että sitä lisättiin 160 000:lla. Kolmas aloitteeni koski Juneksen talon kosteusvaurioita estävien korjausten tekemistä. Korkein hallinto-oikeus on rakennuslautakunnan esityksestä myöntänyt kaupungille oikeuden tehdä korjaukset Juneksen kustannuksella. Kaupunginhallitus ei kuitenkaan esitystäni hyväksynyt, joten se haluaa näin ollen antaa rakennuksen turmeltua.

Paljon puhutaan kohtuuhintaisesta asumisesta. Kunnallisten maksujen osuus asumisen hoitokuluista on 60 % eli vähintään 2 euroa neliöltä. Jälleen Helsingissä ovat nousemassa ainakin vesimaksut, jätehuoltomaksut, kiinteistövero, todennäköisesti myös sähkö- ja lämmityskulut. Kyllä ainakin osittain toimintojen tehostamisella voitaisiin välttää asumiskustannusten jatkuvalta kasvamiselta.

Teen kaksi Koskisen toivomuspontta:

1:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki pyrkii ottamaan asiakkaat/käyttäjät nykyistä laajemmin mukaan hyvinvointipalvelujen suunnitteluun ja kehittämisprosesseihin.

Näin voitaneen tarpeettomien palvelujen tarjontaa karsia ja toisaalta se mahdollistaa nykyistä parempien palvelukonseptien kehittämisen. Kuten edellä totesin, asumiskustannukset ovat jatkuvasti kasvamassa. Näiltä osin teen toisen toivomusponnen:

1:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että joutuessaan korottamaan asumiseen liittyviä maksuja kaupunki määrittelee niiden vaikutuksen asumiskuluihin ja pyrkii minimoimaan korotusten suuruuden.

3.11.2010

Valtuutettu Sarkomaa

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

On erinomaista, että budjettisopu syntyi. Helsinki on niin suurten haasteiden edessä, että me tarvitsemme nyt erittäin hyvää yhteistyötä. Itse asiassa suurimmat ponnistelut ovat edessä, meidän on todellakin kaupunkina ponnisteltava, jotta jatkossa vähemmillä voimavaroilla voimme tehdä asioita paremmin. Jatkuva vauhdikas kasvu voimavaroissa ja velkaantuminen ei todellakaan enää ole mahdollista. Meidän on löydettävä todellakin fiksummat tavat toimia, ja meidän on tehtävä fiksumpia asioita. On todella iso urakka edessä, jotta tulevaisuudessa tavallisella helsinkiläisellä on varaa ja mahdollisuus asua Helsingissä, jotta meillä on hyvät palvelut ja Helsingissä on hyvät edellytykset työnteolle ja yrittämiselle ja opiskelulle.

Mielestäni on aivan erinomaista, että budjettineuvotteluissa sovimme kaupungin laajuisesta tuottavuus- ja työhyvinvointiohjelman aloittamisesta. Tuottavuus-sana on niin väärinymmärretty, että nimeäisin ohjelman mielelläni jollakin muulla tavalla, vaikka fiksuusohjelma tai joku muu, koska kysymyshän ei ole siitä, että me otamme henkilöstön selkänahasta enemmän tai me käyttäisimme juustohöylää, vaan todellakin mietimme nyt yhdessä, miten asioita voi tehdä paremmin ja fiksummin ja että tehdään vain niitä fiksuja asioita.

Meidän päättäjien keskeinen tehtävä ja velvollisuus on koko ajan miettiä, miten asioita voidaan tehdä paremmin, jotta voimavaroilla saadaan todellakin enemmän. Korostan sitä, että on tärkeää, että kaupungin henkilöstö on näissä talkoissa mukana, mutta kyllä joka organisaation johdolta, myös johtamiselta, tämä edellyttää todellakin paljon. Tuo fiksuus-/tuottavuusohjelma on tehtävä yhteistyöllä, ja sen tarkoitus on todellakin turvata kaupunkilaisten laadukkaat palvelut ja henkilöstön työn tekemisen ilo. Osana tätä fiksuusohjelmaa me teemme nyt vihdoin ja viimein palvelustrategian. Yrittäjät ja kolmas sektori ovat todellakin tervetulleita mukaan tuottamaan palveluita. Toivon, että tässä palvelustrategiassa katsotaan entistä laajemmin, miten palveluita voidaan tuottaa metropolialueella. Siellä on paljon asioita, esim. ihmisten valinnanvapauden edistämiseksi, mitä me voimme tehdä. Tiiviimpää metropolialueen yhteistyötä tarvitaan.

Arvoisa puheenjohtaja.

On välttämätöntä, että me pidämme kiinni koko valtuuston hyväksymästä strategiasta, joka varta vasten hyväksyttiin ohjenuoraksi

3.11.2010

---

tiukasta taloustilanteesta selviämiseksi. Varmasti kaikki muistamme, että strategiassa valittiin yhdeksi keinoksi päivähoidon ryhmäkokojen pienentäminen ja hoitovaihtoehtojen lisääminen. Viisaana ideana oli se, että lasten ja perheiden hyvinvointia tukemalla säästämme kustannuksia muualta ja ennen kaikkea edistämme perheiden hyvää arkea. Pidän hyvänä, että tähän budjettiin lisättiin voimavaroja perheiden palveluihin, perusopetukseen, lastensuojeluun ja päivähoitoon. Lisävoimavarat olivat erityisen tervetulleita päivähoitoon, koska meillä on enemmän lapsia kuin olimme ajatelleet ja lapsimäärä on edelleen kasvussa. On kaikkien etu, että jokainen perhe, jokainen lapsi saa sopivan hoitopaikan.

Tosiasia on se, että meillä ei ole ollut riittävästi tarjolla vaihtoehtoja perheille. Osa ei tule toimeen ilman vuorohoitoa, osa haluaisi enemmänkin osapäivähoitoa. Mielestäni osa-aikaisten vaihtoehtojen kehittäminen on esimerkki siitä, miten kaupunki voi toimia taloudellisesti ja samalla perheiden palveluita parantaen. Me tarvitsemme lisää kerhotoimintaa ja avoimia varhaiskasvatuspalveluita leikkipuistoihin, ja tähän työhön me nyt vauhdilla ryhdymme. Mielestäni oli merkittävä arvovalinta, että Helsinki-lisää korotettiin Kokoomuksen vaalilupauksen mukaisesti, ja mielestäni meidän on myös jatkossa Helsinki-lisää kehitettävä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun alle kouluikäisten lasten määrä kasvaa Helsingissä ja meillä on krooninen pula päiväkodeista, on tärkeää, että meidän investointiohjelmassamme jatkossa on rahaa, että ne puuttuvat päiväkodit voidaan rakentaa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Aion esittää tässä vielä ponnin. Kun nyt me ryhdymme tekemään tuottavuusohjelmaa, henkilöstön hyvinvointiohjelmaa, niin on hyvin tärkeää, että me kehitämme sellaisia tuottavuustavoitteita ja -mittareita, jotka todellakin ohjaavat meidän toimintaamme siihen suuntaan, mitä me olemme yhdessä toteuttaneet. Esitän seuraavan ponnin:

Hyväksyessään tämän ponnin kaupunginvaltuusto edellyttää, että sosiaalilautakunta arvioi päivähoidossa käytettyjen tuottavuusmittareiden, kuten täyttö- ja käyttöastetavoitteiden toimivuuden, varhaiskasvatuksen laadun, asiakkaiden ja henkilöstön näkökulmasta.

3.11.2010

Mielestäni on hyvä, että meillä näitä mittareita on, mutta niitä on sitkeästi kehitettävä niin, että ne todellakin ovat yhdessä hyväksytyjä. On hyvä, että myös näitä mittareita kehitetään vuorohoitoon ja perhepäivähoitoon. Helsingissä annetaan hyvää päivähoitoa, ja kiitos siitä koko meidän joukollemme.

Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Sarkomaa totesi, että tuottavuusohjelma voitaisiin nimetä fiksuusohjelmaksi. Olen ihan samaa mieltä, että näin voidaan tehdä, jos se sisältö todella olisi fiksumaa. Minua vähän pelottaa se, että kun luin kokoomusjohtaisen valtiovarainministeriön kunnille linjaamia tuottavuustavoitteita, niin siellä kyllä hyvin vahvasti haluttiin palata 2000-luvun alun henkilöstömitoituksiin kunnissa, joka käytännössä tarkoittaisi valtakunnallisella tasolla 40 000 työntekijän vähentämistä kuntapuolelta, nimenomaan tuottavuuden nimissä. Toivon todellakin, että Helsingissä ei tähän mennä ja uskon, että näin ei tapahdukaan. Mutta halusin nostaa tämän, että tuottavuusohjelman ? .

Valtuutettu Sumuvuori

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuustokollegat.

Kun kuuntelin tässä ryhmäpuheenvuoroja ja sen jälkeen pidettyjä puheenvuoroja, niin huomasin, että kaikkein eniten esiintyy puheessa sana "tuottavuus", "tilankäytön tehostaminen", "talouden tasapainottaminen" ja niin poispäin. Ja se on tietysti tärkeää, se on meidän tehtävämme pohtia, miten näitä asioita hoidetaan. Mutta se, että asioita on tehtävä paremmin tai miten asioita on tehtävä paremmin, niin sen lisäksi pitää aina kysyä myös, miksi tai ketä varten asioita on tehtävä paremmin. Ja tuottavuuden nostaminen, talouden tasapainottaminen ja rakenteelliset uudistukset on aina tehtävä niillä ehdoilla, että hyvinvointipalvelut paranevat ja väestön saamat palvelut ovat hyviä.

Olisin ensimmäisenä ottanut esiin tilojen käytön tehostamisen, koska se on tässä tullut monesti esiin ja sitä ollaan myös omassa lautakunnassani, eli kulttuuri- ja kirjastolautakunnassa, paljon pähkäilty. Me teimme viime syksynä kierroksia kirjastoissa ja pohdimme paljon sitä, kun oli näitä mielenosoituksia tilankäytöstä ja Pajusen listasta, niin

3.11.2010

---

kävimme sitä keskustelua, että miten vaikkapa koulut ja kirjastot voitaisiin laittaa yhteen. Toisaalta jo edellisellä valtuustokaudella käytiin nuorisotoimessa keskustelua, että miten nuorisotalot ja koulut voisivat entistä enemmän toimia yhdessä.

Sekä lautakuntaporukassa epävirallisissa keskusteluissa että myös vihreiden kollegoiden kanssa usein päädyttiin siihen, että siinä ei ole välttämättä mitään järkeä, että jokainen lautakunta erikseen kiertää ne omat tonttinsa ja yrittää nähdä kokonaisuutta, kun se on aika vaikeaa. Jokaisella lautakunnalla on se oma kiinnostuksen kohteensa ja omat intressinsä siinä, oman hallintokunnan kautta. Järkevämpää ehkä olisikin, että kaupungissa joku tekee virkатыönä sitä, että selvittää tilojen yhteiskäytön mahdollisuuksia ja raportoi siitä sitten valtuustolle, eli olisi jonkinlainen tila-asiamies, joka tätä selvitystä tekee ja tuo lautakunnille ja valtuustolle omia ehdotuksiaan. Siten se kokonaisuus tulisi paljon helpommin tai ehkä ainakin järkevämmiin katsastettua kuin se, että jokainen lautakunta keskenään yrittää selvittää sitä, että miten ja minkä hallintokuntien kanssa voidaan laittaa tiloja yhteen. Tähän asiaan varmaan palaa myöhemmin valtuutettu Rantanen omassa puheenvuorossaan.

Sitten vielä tiloista ja hyvinvointipalveluista. Itse luen hyvin voimakkaasti kulttuuri- ja kirjastopalvelut ihan peruspalveluiksi, perushyvinvointipalveluiksi. Kuten viime syksynä näitten laajojen mielenosoitusten osalta nähtiin, erityisesti kirjastorakennusten seinät ovat kaupunkilaisille tärkeitä, ja ne ovat sellaisia palveluita, jossa sisältöä ja seiniä ei voi erottaa. Lautakunta on sekä viime syksynä että tänä vuonna puolustanut voimakkaasti sitä, että meillä on kattava lähikirjastoverkko, koska ei ole mitään järkeä kehittää sellaisia alueita tai lähiöitä, joissa keskeiset palvelut ovat kauppa ja kapakka.

Kirjastojen osalta, miksi on tärkeää, että edelleen pidetään yllä laajaa kirjastoverkkoa ja kulttuuripalveluita ylipäätään, on se, että on yhä tärkeämpää, että kaupunki tarjoaa sellaista vapaa-ajan aktiviteettia tai paikkoja tai tilaisuuksia, joissa voi harrastaa myös ilmaiseksi tai kohtuuhinnalla. Esimerkiksi, kun täällä on puhuttu tänään paljon perheistä ja perheiden palveluista, niin Kela kun julkaisi syyskuussa Perhepiirissä-kirjansa, niin siinä Kuluttajatutkimuskeskuksen selvityksessä kävi ilmi, että vapaa-ajan menot ovat perheiden yksi suurimpia menoeriä asumisen ja vaatteiden ja liikenteen, matkustamiskulujen ohella. Siinä samassa tutkimuksessa puhuttiin siitä, että on tärkeää ehkäistä syrjäytymistä myös huolehtimalla siitä, että esimerkiksi ne nuoret, jotka harrastavat paljon kodin ulkopuolella, voivat sitä tehdä ja pitää huolta sellaisten palveluiden olemassaolosta

3.11.2010

---

kunnissa.

Aika tässä taitaa loppua, mutta ehkä otan uuden puheenvuoron. Siksi puolustaisin voimakkaasti sitä, että investoidaan kirjastoihin myös jatkossa, samoin kulttuuripalveluihin. Ja vielä jos ehdin sen sanoa, että kiitoksia budjettineuvotteluryhmälle siitä, että kirjasitte kulttuuritoimen osalta sen, että selvitetään koko kaupungin kulttuurin organisointia valmisteilla olevan kulttuuristrategian yhteydessä, koska tällä hetkellä kulttuuri- ja kirjastolautakunnan on hirveän vaikea verrata esimerkiksi laitosteatteeria, kaupunginorkesteria, ikään kuin laituskulttuuri-instituutioita vapaan kentän tahojen kanssa, jotka toimivat sitten enemmän harkinnanvaraisten avustusten piirissä. Tähän ehkä palaan vielä.

Kiitos.

Valtuutettu Moisio

Puheenjohtaja, valtuutetut.

Tartuin siihen, mitä kaupunginjohtaja sanoi näistä investoinneista tässä talousarvioesityksessä. Hän sanoi, että niille on tehty hallittu investointien karsiminen. Kun poliittiset ryhmät saivat tämän budjetin käsiinsä, oli tosiaan aika hallittu investointien karsiminen: sieltä oli karsittu kaikki joukkoliikenneinvestoinnit ja jätetty juurikin kaikki tieinvestoinnit paikalleen. Onneksi Vihreiden aloitteesta ja muiden ryhmien vankkumattomalla tuella kuitenkin pääsimme vähän paremmalle tolalle nyt siinä paperissa, joka meidän edessämme tällä hetkellä on.

Mainitsen muutaman näistä investoinneista. Pyörätieinvestoinnit oli leikattu kokonaan, ne palautettiin tämän vuoden tasolle myös suunnitelmakaudelle. Se on erittäin tärkeä asia, jos halutaan, että Helsinki on sellainen pyöräilykaupunki, joka valtuustonkin toiveissa on ollut, kun valtuustostrategiaa on tehty. Samoin kevyen liikenteen sillat oli poistettu, ne on nyt palautettu raamin tasolle. Nämä ovat sellaisia pieniä asioita investointikokonaisuudessa mutta suuria asioita helsinkiläisten kannalta ja sen kannalta, millä tavoin tässä kaupungissa pääsee järkevästi liikkumaan.

Tätäkin tärkeämpää on se, että ne Kruunuvuoren sillan suunnittelu- ja aloitusrahat palautettiin. Siitä tulee aivan erilainen kaupunginosa, jos sitä rakennetaan autoilun varaan tai se rakennetaan joukkoliikennesillan varaan. On ehdottoman tärkeää, että tämä silta

3.11.2010

---

tulee jo siinä alkuvaiheessa, kun koko aluetta aletaan rakentaa.

Demareiden ryhmäpuheessa sanottiin, että velanotto on perusteltua, kun sitä käytetään investointeihin. Olen tästä aivan samaa mieltä, mutta siinäkin jossain kohtaa se vastuu täytyy kantaa myös tulevaisuuden tilanteesta. Vain eläkeläispuolue voi ajatella sillä tavalla, että velanotolla ei ole kattoa investointeihinkaan. Kaupunginjohtajan näyttämä kalvo siitä, miten velanotto kasvaa tulevaisuudessa, on hätkähdyttävä. On kyse jopa sukupolvien välisestä oikeudenmukaisuudesta ja siitä, että käytämmekö me meidän lapsiemme rahat nyt jo tässä vaiheessa.

Puheenjohtaja.

Vihreiden ryhmäpuheessa ehdotettiin, että Helsingin ja Vantaan pitäisi asettaa kuntajakolain mukainen selvitysmies. Tätä ajatusta kannatan lämpimästi. On paljon sellaisia mieltä askarruttavia kysymyksiä, joihin ainoastaan tämä virallinen kuntajakolain mukainen selvitys voisi antaa vastauksen. Sen ei tarvitse edeltää kaupunkien yhdistämistä, jos se käy ilmi, että se ei olekaan järkevää tai muusta syystä ongelmallista, mutta vain sillä selvityksellä saataisiin niihin kysymyksiin vastaukset, jotka meitä askarruttavat. Itse kyllä kannatan myös kuntien yhdistämistä osana pääkaupunkiseudun kehittämistä ja ensimmäisenä askeleena siihen, että kaikki nämä seudun kunnat saataisiin yhteen.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aivan aluksi kannattaisin valtuutettujen Koskinen ja Sarkomaa ponsia.

Ei seiniin vaan opetukseen. Puhun täällä niin paljon opetuksesta, että tällä kertaa ajattelin puhua ihan seinistä. Ympäristöministeriön kosteus- ja hometalkoiden ohjelmapäällikkö Juhani Pirinen kiinnitti tänään Helsingin Sanomissa erinomaisesti huomiota siihen, että homeen selättäminen vaatii asennemuutosta. Päällimmäiseksi Pirinen nosti haastattelussa omistajan vastuun. Omistajan pitää osata vaatia hyvää rakentamista ja tutkia talonsa kunto taajaan. Tätä peräänkuuluttaisin myös Helsingin kaupungissa.

Kun käyttötaloudessa joudutaan pihtaamaan välillä tonnien ja kymppitonniensa kanssa, koulu- ja muille julkisille tonteille mätäneä samaan aikaan miljoonien ellei miljardien arvosta Helsingin kaupungin

3.11.2010

---

kiinteistöomaisuutta. Sivuvaikutuksena tehdään korjaamatonta vahinkoa Helsingin kaupungin työntekijöiden terveydelle ja koululaisten samoin. Kaikki kaupungin koulut ovat arvokiinteistöjä, eivät mielestäni niinkään aina arkkitehtonisten arvojen vuoksi vaan sen takia, mitä siellä on sisällä, keitä siellä työskentelee.

Tein talousarvioaloitteen, jossa esitin 60 miljoonan euron summaa sisäilmaongelmista kärsivien koulukiinteistöjen korjaukseen ensi vuodelle. Summa on alentunut matkan varrella 48 miljoonaan euroon, mutta siellä ainakin luvataan seuraavina vuosina lisää. Oikeastaan ongelmassa ei olekaan ensisijaisesti kysymys rahasta vaan asenteesta, mihin Pirinenkin haastattelussa viittaa. Kaupunginjohtaja Pajunen asetti joulukuussa 2007 sisäilmaryhmän parantamaan yhteistyötä ja tiedonkulkua sisäilmaongelmien ratkaisemiseen osallistuvien tahojen välillä. Ryhmän tehtäväksi voidaan tiivistää yhteisten toimintatapojen ja työnjaon kehittäminen sisäilmaongelmien käsittelyssä kaupunginhallinnossa, sisäilmaongelmien ratkaisuprosessien kehittäminen ja sisäilmakohteiden korjaustöiden ohjeistaminen. Sisäilmaryhmässä on edustus eri hallintokunnista, ja sen puheenjohtajana on tilakeskuksen uusi, asiassa itse asiassa erinomaisen aktiivinen ja asiantunteva, kiinteistöpäällikkö.

Sisäilmaryhmä on laatimassa toimintamallia näitä ongelmia varten sekä esimerkiksi ohjetta kosteus- ja mikrobivaurioituneiden rakenteiden purkutöistä sekä niiden ja korjaustöiden aikaisesta suojaamisesta. Vastuiden, valvonnan ja yhteistyömallien rakentaminen onkin erittäin tärkeää.

Kiinnitän kuitenkin huomiota siihen, että jokainen sisäilmaryhmän jäsen työskentelee ryhmässä oman toimensa ohella, jolloin on selvää, että tärkeiden asioiden eteenpäin vieminen hidastuu, kun työ käytännössä tapahtuu normaalin työajan ulkopuolella. Vertailukohdaksi voitaisiin ottaa vaikkapa Helsingin kaupungin energiansäästöneuvottelukunta, joka ohjaa ja seuraa kaupungin kiinteistöissä energiansäästön tavoitteiden toteutumista ja energiankäytön alentamista edistävien toimenpiteiden täytäntöönpanoa. Neuvottelukunnalla on käytettävissä ainakin muutama, yksinomaan tälle asialle dedikoitu virkamies. Energiansäästö on luonnollisesti tärkeää, mutta arvotan hometalkoot vähintään yhtä tärkeäksi asiaksi. Siksi teenkin seuraavan ponnin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää viipymättä, voidaanko sisäilmaryhmään kohdentaa tilapäisesti henkilöresurssia valmistelemaan päätoimisesti ohjeistusta ja toimintamalleja

3.11.2010

---

peruskorjauksia ja uudisrakentamista sekä niiden valvontaa varten.

Homeongelman ottaminen vakavasti edellyttää myös sitä, että peruskorjauksia priorisoidaan uudisrakentamiseen nähden investointiohjelmaa tarkasteltaessa. Homeongelma on kansallisestikin niin laaja, että jossain vaiheessa meiltä tämän päivän päättäjiltä saatetaan kysyä: ”missä olit silloin, kun olisi ollut mahdollisuuksia homeongelman korjaamiseen?”

Kiitoksia.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihan aluksi kannatan valtuutettu Mari Puoskarin täällä esittämää ponsiesitystä, ettei se Vihreältä ryhmältä pääsisi unohtumaan.

Näissä puolueiden välisissä neuvotteluissa lisättiin kaupunginjohtajan ehdotukseen aika paljon rahaa, ja sitä rahoitetaan nyt myymällä kiinteistöjä. Täytyy sanoa, että en ole täysin ilahtunut siitä, että myydään maata rahoittaakseen menoja. Minusta maata voidaan myydä, valmiiksi kaavoitettua maata, jotta voitaisiin ostaa kaavoittamatonta maata ja sitten taas kaavoittaa ja myydä sitä. Me tietysti voimme sellaisia rakennuksia, joita ei enää tarvita, toki myydä. Mutta muuten maan myyminen menojen rahoittamiseksi ei juuri mitenkään poikkeaa lainan ottamisesta. Sehän on ihan taseen kautta asian hoitamista joka tapauksessa.

Meillä on myös sellainen ongelma täällä, niin kuin on sanottu, että jos tilastoissa tutkimme, niin me käytämme samoihin palveluihin paljon enemmän rahaa kuin muut kunnat. Silloin pitäisi löytää joku selitys, että ovatko meidän palvelumme niin paljon parempia, että niistä kannattaa näin paljon enemmän maksaa. Minusta se tässä Mari Puoskarin esittämässä ponnassa esitetty ajatus, että ehkä kannattaisi pyytää myös ulkopuolista arviota tästä, mitä me teemme, koska aina sitä omaa käyttäytymistä, omaa toimintaa ei ole niin helppo arvioida kuin sen, että tulee ulkopuolinen mielipide ja katsoo, mitä täällä tehdään.

Meidän palvelutuotantomme on positiivisessa mielessä varsin luottamusmiesvetoista, mutta siinä on se ongelma, että se ei sitten aina ehkä ihan voimakkaasti uusiudu kuin sen pitäisi. Asiat täällä meillä

3.11.2010

---

tehdään aika vanhakantaisesti ja hyvin kankeasti. Se tarkoittaa myös, että työntekijöillä ei ole kauhean kivaa sellaisessa organisaatiossa, jossa mahdollisuudet vaikuttaa oman työn sisältöön ja kehittää sitä eivät ole parhaat mahdolliset.

Niistä muutoksista, mitä tehtiin, tämä Kruunuvuoren silta on minusta erittäin tärkeä. Ei ole ainoastaan kysymys siitä, voidaanko se rakentaa kumipyöräliikenteen varaan ilman sitä siltaa, koska ei voida, se pitää silloin kaavoittaa uudestaan. Ei kertakaikkisesti toimi ilman sitä ratikkaa, koska se on nyt kaavoitettu ratikan varaan. Siinä mielessä kaupungilla on siellä noin puolen miljardin euron maaomaisuus nyt ikään kuin tyhjäkäynnillä. Jos ei tule siltaa, ei tule kaavoitusta, ei tule vuokratuloja. Tässä mielessä olisi täysin oikeutettua rakentaa se silta lainarahalla ja maksaa ne lainat pois niillä vuokratuotoilla, jotka se silta mahdollistaa. Yleensä tämä ei ole oikeutettua, mutta nyt kun tämä tuotto ja silta ovat aivan selvästi naimisissa keskenään, niin se on hyväksyttävää.

Risto Rautava oli huolissaan siitä, että meidän korkeampi veroäyrimme karkottaa ihmiset lähinnä Espooseen. On ikävää, että kunnat joutuvat kilpailemaan hyvistä ja huonoista veronmaksajista keskenään, mutta kun näin tapahtuu, tietysti siinäkin kilpailussa ei pidä olla aivan hölmö. En usko, että tuo aika vähäinen veroprosentin korkeus tässä paljon vaikuttaa, mutta on se tietysti lisänä rikka rokassa. Meillä on kuitenkin suuri mahdollisuus kilpailla siitä, että me teemme tästä niin hyvän paikan asua, pidämme huolta asuinympäristöstä, hyvistä liikenneyhteyksistä sun muusta, että ikään kuin tästä tulee paikka, jonne päästään eikä jouduta ja että muualle sitten joudutaan. Tämä on se tapa, jolla voimme tehdä tästä sekä hyvän paikan asua varakkaalle ilman että joudumme tekemään tästä huonoa paikkaa asua köyhille. Ja tämä riittää kilpailussa meille varsin hyvin.

Viimeisenä sanon, että onneksi Espoossa ei osata suunnitella kaupunkia. Jos ne sen osaisivat, silloin meillä olisi suuria hankaluuksia täällä, mutta kun eivät osaa, kun se on kovin maanomistajalähtöistä, tulee huono kaupunki ja sen takia meillä on hyvät mahdollisuudet pärjätä tässä kilpailussa.

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Hiltunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olen erittäin tyytyväinen siihen, että sosialidemokraatit ovat nyt tässä

3.11.2010

---

budjettisovussa mukana. Tämähän mahdollistui nimenomaan sen johdosta, että sosialidemokraattien tärkeät vaatimukset lisäpanostuksista vanhustenhoitoon, lastensuojeluun, lasten päivähoitoon, yleensä sosiaali- ja terveydenhoitoon saatiin budjettineuvotteluissa toteutettua. Vanhustenhoidosta kantautuu jatkuvasti huolestuttavia viestejä, edelleen on totta se, että vanhukset joutuvat olemaan liian pitkään väärällä paikalla ja toisten tiellä. Kyllä heikkokuntoinen vanhus kokee tämän erittäin aliarvostavaksi ja omaa ihmisoikeuttaan loukkaavaksi. HUSissa odottaa liian pitkään vanhus sitä, että hän pääsee kaupunginsairaalaan, ja kun hän pääsee kaupunginsairaalaan, hänelle tulee yllättäen tieto siitä, että hän joutuu, varautumatta itse, kotiutetuksi, yksin ehkä kotiin, niin että siellä sitten pyritään nopeasti järjestämään kotipalvelu, joka on teknistä ja suoritepohjaista, ja vanhus joutuu olemaan liian heikossa kunnossa kotona yksin.

Samoin myös omaishoidosta tulee tietoja, että omaishoitajien loma-oikeus ei toteudu parhaalla mahdollisella tavalla Helsingissä. Näinpä ajattelen, että kun tätä vanhustenhoidon rakennemuutosta toteutetaan, tulee kyllä seikkaperäisesti arvioida koko tätä hoitoketjua, miten se toimii, ja pidän tätä äärimmäisen tärkeänä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämän budjettikirjan merkittävin haaste kyllä on siinä tuottavuus- ja hyvinvointiohjelmassa. Kaupunginjohtaja Pajunen ei ole täällä, mutta kaupunginhallituksen puheenjohtaja Risto Rautava kuuntelee. Eli minä olen sitä mieltä, että kaupunginvaltuuston pitää ottaa tämä omaan ohjaukseensa, että tämä otetaan poliittiseen ohjaukseen, niin että kun määräaika on 1.5., niin se ei tarkoita sitä, että meille tuodaan silloin joku valmis esitys, vaan kaupunginvaltuuston strategiaseminaarissa pitäisi valtuutettujen päästä arvioimaan sitä, mitkä ovat ne oikeat rakenteelliset keinot, joilla voidaan tuottavuutta parantaa, niin että se ei johda taas siihen, että ensi keväänä kun lautakunnat tekevät omia budjettipäätöksiään kehyksessä pysyäkseen, niin sitten käy niin, että sieltä missä on tämä asiakaspinta lähinnä, niin sieltä leikataan. Eli minun ajatukseni on se, että valtuuston strategiaseminaarissa tätä asiaa otetaan arviointiin, ja meille valmistellaan siitä vaihtoehdot.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaksi kommenttia. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja, järkeväksi tunnettu herrahenkilö, lausui täällä omassa puheenvuorossaan sellaisen ehkä minusta kuitenkin yllättävän utopistisen ajatuksen – eli

3.11.2010

---

sellaisen ajatuksen, että tätä veroprosenttia voitaisiin alentaa. Minä en usko siihen. Sehän oli aikanaan kirjattu Vantaan valtuustoon, kun korotettiin veroprosenttia, ja myös Espoon valtuustoon.

Ja lopuksi vielä, vihreiden pontta en voi kannattaa, meillä on valtuustojen samanaikaiset kokoukset Vantaalla ja Helsingissä tammikuussa, joissa arvioidaan sitä työtä, joka on tehty tässä liitosselvitysasiassa. Siihen täytyy nyt valmentautua huolella. Ei ole Helsingin valtuuston asia päättää Vantaan puolesta. Eli minä katson, että tämä asia pitää nyt pitää näiden työryhmien käsissä ja katsoa niin, että saisimme hyvän valmistelun tammikuuhun. Olen sitä mieltä, että se työ, mikä on tehty nyt, ne selvitykset jo riittävät. Tarvitaan poliittista tahtoa jatkossa ja kansalaiskeskustelua.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Suuresti arvostamani valtuuston varapuheenjohtaja Rakel Hiltunen otti tässä pari asiaa esille. Hän otti esille mm. sen, että valtuusto pitää saada mukaan tähän kuvioon. Asia on ihan varmasti näin, mutta pidän kyllä vielä sitäkin paljon tärkeämpänä, että me saamme koko henkilöstön mukaan, että henkilöstöllä on mahdollisuus myös vaikuttaa näihin, koska siellä, uskon, on niitä ideoita, joita meistä ei kukaan voi täällä tietää.

Sitten toinen asia, johon Rakel Hiltunen tässä puuttui, oli tämä veroprosentti. Itse näen sen kyllä mahdollisena laskea, koska se on merkittävä imagotekijäkin silloin, kun veronmaksajat valitsevat omia asuinpaikkojaan. Ja silloin kun me saamme hyviä veronmaksajia tälle alueelle, saamme myös lisää verotuloja, ja se mahdollistaa myös sen veroprosentin laskun.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Kyllä uskon, että paljon tärkeämpi imagotekijä kuin se, että veroäyrin hintaa päästäisiin nopeasti laskemaan, olisi se, että meidän peruspalvelumme olisivat kunnossa. Ne eivät vielä tälläkään veroäyrin hinnalla tule olemaan. Tosin on paljon muitakin konsteja, joilla peruspalvelut saadaan kuntoon, eli ei sitä myöskään tarvitse nostaa, mutta ei nyt pidä mennä lupailemaan sellaista. Toivon, että Kokoomuskin lähtee rakentamaan meidän palveluitamme kunnollisiksi

3.11.2010

---

eikä mieti kauheasti sellaisia imagoasioita kuin mitä Rautava nyt esitti.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kuntataloushan näyttää nyt kyllä vähän valoisammalta kuin mitä me arvioimme sen olevan alkuvuodesta, ja valtion tukitoimetkin ovat auttaneet meitä: mm. yhteisöveron palautusta on tullut Helsingillekin, vaikka meillä nämä valtionosuudet ryöstäytyvät tuonne Pohjois- ja Itä-Suomeen lähes kokonaan. Mutta Helsingin ongelmanahan on se, että meillä ei ole minkäänlaista menokuria. Ja senhän jo sanoi valtuutettu Soininvaara, valtuutettu Hiltunen sanoi tästä samasta asiasta.

Ryhmien neuvotteluissakin piti lisätä sosiaalitoimeen vielä 26 miljoonaa, ja valtuutettu Pajamäki väitti, että sosiaalitoimeen ei alkuperäisessäkään budjetissa ollut mitään lisäystä. Eihän se pidä paikkaansa. Siellä oli 4,1 % lisäystä, ja nyt sinne vielä pantiin 26 miljoonaa. Hyvä asia näin, mutta toivottavasti se riittää.

Helsingin vanhuspalvelut eivät todellakaan ole tänä vuonna hyvässä kunnossa. Juuri kun terveystalvirasto ja sosiaalivirasto olivat saavuttaneet tasapainon viime vuoden lopussa, jonottavien potilaiden käytettävissä olevien hoitopaikkojen suhteen, siirsi kaupunginvaltuusto pitkäaikaishoidon sosiaalivirastoon. Tämä toimenpide on osoittautunut selvästi epäonnistuneeksi. Potilaita odottaa edelleen kotona, akuuttisairaaloissa, ja HUSissa meillä on tuhansia ylikäyttöpäiviä, jotka maksavat 400 euroa / kappale. Onko se nyt sitten halvempaa kuin se, että heidät olisi hoidettu 140:lla näissä pitkäaikaishoitoaikoissa? Se on sekä kallista että se on epäinhimillistä, että potilaat eivät pääse niihin paikkoihin, mihin kuuluvat.

Pitkäaikaishoitoa ei olisi pitänyt lähteä sulkemaan ennen kuin vastaavasti muut palvelurakenteet ovat kunnossa. Kaikkein huonokuntoisimpia vanhuksia ei voi jättää yksin kotiin. Valtuutettu Pajamäki, teillä ei varmaan ole sellaista isoäitiä, joka on dementti ja kaikin puolin liikuntakyvytön. Sellaisen ihmisen paikka ei todellakaan ole kotona. Te sanotte, että koti on vanhukselle paras paikka. Näin se kyllä ei ole.

Me tarvitsemme lisää hoitopaikkoja näille vanhuksille, sillä Helsingissä on erittäin paljon yksinäisiä vanhuksia, jotka makaavat selällään sängyssä koko päivän, ja kotihoitajat käyvät 4 kertaa vuorokaudessa heitä kääntämässä ja hoitamassa. Ei kai se millään voi olla halvempaa

3.11.2010

---

kuin kunnan vanhainkotipaikka tai vastaava hoitopaikka. Ja minä en usko, että tämä 16 miljoonaa, joka nyt annetaan tähän toimintaan, ratkaisee tätä asiaa, jollemme tee tätä ulkopuolista arviota, jota myös valtuutettu Hiltunen ehdotti. Meidän täytyy saada vanhustenhoitoon kunnan arvio, ja sitähän myös valtuutettu Muurinen on aloitteessaan ehdottanut.

Toinen asia, johon haluan puuttua, on tämä katujen jatkuva auki repiminen. On ihan käsittämätöntä, miten Esplanadin yläpää, jossa 50 metriä katua korjataan, kestää 6 kuukautta. Kyllä nyt luulisi, että sen pinnan olisi voinut vähän nopeammin tehdä. Eli yleisten töiden lautakunta voisi nyt puuttua tähän ja tutkia oikein sitä, onko Helsingissä erityisen hidasta katujen korjaaminen, vai tapahtuuko sitä myös muissa kaupungeissa tätä valtavaa hidastelua. Eli meidän on pyrittävä parempaan tehokkuuteen, ja kun me teemme tämän uuden strategian, niin pahoja asioita ovat vanhustenhoito ja katutyöt.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Asko-Seljavaara varmaan muistaa, että tämä pitkäaikaishoidon siirto sosiaalivirastoon oli äänestyspäätös, jossa nimenomaan Kokoomuksen ja osan vihreistä tuella tämä siirto suoritettiin. Demarit olivat yksimielisesti sitä vastaan.

Välihuuto!

Siitä hankittiin juuri äänestyslista, että sen voi katsoa siitä äänestyslistasta, ja näin on asianlaita. Tietysti nyt kun vanhustenhoito on näin kaikkien valtuustoryhmien suojeluksessa, niin mikäänhän ei estä, että nyt sitten avataan muutama osasto niin, että pitkäaikaishoidon problematiikka voidaan avata siksi, kunnes meillä on sillä tavalla toimiva avohuolto kuin päätös ja kaikki nämä tulevaisuuden visiot edellyttävät. Ei täällä kannata taivastella, tehdään.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Minusta on ikävää, että Asko-Seljavaara saa minut aina pyytämään puheenvuoroa, kun tiedän, että vastaan hänelle ihan turhaan. Hän aina esittää, että vanhustenhoidon huono tilanne johtuu viime vuonna tehdystä organisatorisesta muutoksesta. Siitä se ei lainkaan johdu,

3.11.2010

---

vaan se johtuu siitä, että viime vuonna päätettiin karsia runsaasti rahaa pois vanhusten hoivapalveluista sen sijaan, että sitä määrärahaa olisi pitänyt nostaa. Meidänkin ihmisemme yrittivät epätoivoisesti neuvotteluissa taistella sen vanhusrahan puolesta. Onneksi nyt tänä vuonna sitten saatiin edes palautettua entiselle tasolle tämä raha, mutta se ei vielä riitä siihen tavoitteeseen, että vanhukset hoidettaisiin todella kunnolla.

3.11.2010

Valtuutettu Pajamäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Asko-Seljavaaralle on vaikea vastata, mutta sanotaan nyt niin, että nimi oli oikein, mutta kaikki sitaatit puheenvuorostani olivat ihan mistä sattuu. Ainoa asia, minkä ehkä korjaan, on se, että siitä budjettikirjasta voi, Asko-Seljavaara, lukea, että tämän vuoden toteumasta oli talousarviossa nyt 18 miljoonaa euroa vähemmän vanhustenhoitoon. Se on ihan kiistaton tosiasia.

Valtuutettu Saarnio (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä toivon Asko-Seljavaaralle omassa ryhmässään tässä vanhustenhoitoasiassa, nimittäin kyllähän tätä politiikkaa, jota nykyään harjoitetaan, on johtanut nimenomaan Kokoomus. Me olemme vuodesta toiseen vaatineet, että laitospaikkojen alasajoa vältetään. Tänäkin puheenvuorossani totesin, että moni vanhus asuu kotiaarestinomaisissa olosuhteissa, joka on epäinhimillistä. On aivan selvää, että jollakin hoitomenetelmällä pitää ratkaista asia niin, että vanhus eläisi ainakin onnellisesti. Moni haluaa elää kotonaan mutta ei suinkaan jokainen, joka tänä päivänä siihen pakotetaan.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Saarnio on ihan oikeassa, että meidän täytyy saada nämä huonokuntoiset vanhukset pois kotoa. Nyt ei auta se, että avataan jotain uusia paikkoja. Nyt täytyy saada kokonaisselvitys Helsingin kaupungin vanhustenhoidosta. Jos me saisimme sen nyt läpi, että joku ulkopuolinen katsoisi, kuinka paljon niitä paikkoja tarvitaan ja minkä tyyppisiä, niin meidän olisi paljon helpompi tehdä se päätös.

Valtuutettu Holopainen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

3.11.2010

Tässä puheenvuorossa keskityn palveluiden tuottavuuden strategiaan. Strategia on tarpeellinen tarkastelu, koska Helsingin kaupunki on palveluorganisaatio. Kaupungin talouden tasapainottamiseksi palveluiden kustannustason laskeminen tai kasvun hillitseminen toimintaa uudelleen organisoimalla on keino, jolla voimme vaikuttaa, jos tahtoa ja uudistumiskykyä riittää. Keinona tämä on huomattavasti vähemmän ongelmallinen kuin verotuottojen kasvuun vaikuttaminen tai investointien karsiminen. Budjettiin kirjattu tuottavuusohjelma antaa hyvät mahdollisuudet kehittää parempia palveluita ja toiminnan organisointia, mutta toteutus voidaan tietysti tehdä hyvin tai huonosti ja kirjaus ei takaa sitä, että oikeasti jotain saataisiin aikaan.

Kuitenkaan tuottavuuden kasvun ei voida olettaa toteutuvan automaattisesti siten, että kaupunki ulkoistaa palveluitaan. Joitain palveluita on edullista ulkoistaa, mutta tämä ei voi tapahtua pelkän uskon perusteella. Eihän mikään yrityskaan näin toimi. Usein tuntuu siltä, että Helsingin kaupunginjohto toimii näin heittämällä erilaisia kirjauksia mukaan strategioihin tutkimatta asiaa. Monissa tutkimuksissa on tultu siihen tulokseen, että ulkoistaminen ei tiettyjen palveluiden osalta tai kaikissa tilanteissa ole taloudellisesti kannattavaa. Jotta palvelu tulisi ostettuna itse tuotettua halvemmaksi, asioita pitää tehdä toisella tavalla kuin ennen. Samalla kaupungilla täytyy olla osaamista ostopalveluiden sopimisesta. Jotta pystytään aidosti vertailemaan oman toiminnan kannattavuutta ulkoistettuun toimijaan ja tekemään päätöksiä tiedon eikä uskon pohjalta, onkin välttämätöntä tietää kaupungin oman toiminnan kustannustaso. On erityisen hienoa, että tuottavuusohjelman tavoitteena on palveluiden ja koko toiminnan kustannusten läpinäkyvyys.

Kustannusten tarkastelu ei kuitenkaan kerro laadusta, ja onkin välttämätöntä aina sisällyttää tuottavuusarviointeihin vaikuttavuuden arviointi. Tätäkään kaupunki ei aina tee.

Palveluiden tuottavuuden lisäämistä ei voida tarkastella vain yhdestä näkökulmasta, esim. tilasäästöinä, kuten palveluverkkojen kehittämisen yhteydessä on toivotettu. Vaikka tilat ovat tietysti olennainen osa palvelua, palvelut eivät tietenkään muodostu pelkästään tiloista eivätkä palveluiden kustannukset muodostu pelkästään tilakustannuksista. Esim. opetustoimen osalta koulujen kokonaiskustannuksista noin 1/4 tai 1/5 on tilakustannuksia toiminnan luonteesta riippuen, ja henkilöstökulujen osuus on huomattavasti isompi, noin 60 %. Silti palveluverkkojen tarkastelu lähti liikkeelle tilakustannuksista.

3.11.2010

Palvelujen arvo realisoituu vasta käyttäjän myötä. Nyt soisi, että palvelujen tuottamisen strategian yhtenä lähtökohtana olisi käyttäjälähtöisten palveluiden suunnittelu ja että asukasnäkökulma otetaan siihen aidosti mukaan. Kaupungin suunnitteilla oleva verkkoneuvola on hyvä esimerkki siitä, kuinka palvelua saataisiin samalla tehostettua ja tuotettua edullisemmin ja parannettua asukkaan kannalta. Edelleen tänäkin vuonna neuvolassa jaellaan postimerkin ja A4:n kokoisia lippulappusia, kun kaiken informaation voisi siirtää verkkoon. Mitä muita tarpeita käyttäjillä voisi olla? Palvelun kehittämistä voidaan tehdä monesti yksinkertaisella tavalla, jos vaivaudutaan kysymään käyttäjiltä ja annetaan heidän kertoa. Asukkaiden näkökulman mukaan ottamiseen on olemassa useita keinoja. Oleellista on, että kaupunki aktiivisesti ja monipuolisesti hyödyntää näitä menetelmiä.

Moni on maininnut asukkaat. Laura Rätynkin mainitsi puheessaan, että palveluiden käyttöä tulee tarkastella nimenomaan helsinkiläisten asukkaiden näkökulmasta. Valtuustostrategian mukaisesti Helsingin on jopa tarkoitus olla käyttäjälähtöisten innovaatioiden edelläkävijä. Hallintokeskeisyydestä on siirryttävä asukaskeskeisyyteen. Sen vuoksi toivonkin, että valtuusto hyväksyisi seuraavan ponsiesityksen:

Valtuustostrategian mukaisesti Helsingin tavoitteena on luoda entistä avoimempia kehittämistapoja, joissa yhdistetään käyttäjät, kehittäjät ja julkistahot. Tuottavuusohjelmassa luvataankin osallistaa henkilöstö ja henkilöstöjärjestöt mutta ei asukkaita. Hyväksyessään talousarvion ja taloussuunnitelman kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin palveluiden tuottavuushankkeessa osallistetaan myös asukkaita ja asukasjärjestöjä palveluiden käyttäjälähtöisen suunnittelun toteutumiseksi. Suunnitelma asukkaiden osallistamisesta tuodaan valtuustolle tiedoksi tuottavuusohjelman käsittelyn yhteydessä.

Kiitos.

Valtuutettu Siimes

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Puolueiden välisissä budjettineuvotteluissa hyväksytty leikkipuistotoiminnan siirtäminen opetustoimeen on huolettanut

3.11.2010

---

aktiivisia kansalaisia. Kansalaispalautteessa huolta kannetaan puistojen nykyisen hyväksi koetun toiminnan jatkumisesta ja ihmetellään, mitä kaupunginhallituksen päätöslauselma päivähoidon kysynnän taltuttamisesta siirron avulla oikein tarkoittaa. Leikkipuistotoiminnan hallinnollinen siirtäminen tuli budjettineuvotteluihin vähän puskan takaa, siksi sitä on myös syytä arvostella. Käsitykseni mukaan sosiaalilautakunnan jäsenet sen enempää kuin leikkipuistojen johtavat sosiaalityöntekijäkään eivät ole etukäteen olleet tietoisia asiasta. Sen vuoksi teenkin seuraavansisältöisen ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että leikkipuistotoiminnan siirtämistä päivähoidon puolelle ei toteuteta ennen kuin leikkipuistojen henkilökuntaa ja käyttäjiä on asianmukaisesti kuultu.

Vasemmistoliitto on budjettineuvotteluissa edellyttänyt, että vastuualueen muutoksista huolimatta leikkipuistojen toiminta säilyy vähintään nykyisellään. Monessa puistossa on jo nyt tarjolla pikkulasten kerhoja, joiden avulla voidaan ihan oikeastikin pienentää päivähoidon kysyntää. Eri puolilta kaupunkia on toki myös kuulunut toiveita pikkulasten kerhotoimintaan puistoissa, joissa sitä palvelua ei vielä ole. Lasta ei ole haluttu laittaa päiväkotiin, mutta osa-aikaisen hoidon tarpeen ja vaihtoehtojen puutteen vuoksi näin on perheen kuitenkin joissain tapauksissa täytynyt tehdä.

On hyvä, että kaupunki haluaa vastata tähän osa-aikaiseen lapsiperheiden päivähoidon tarpeeseen. Toivottavaa on kuitenkin, että vastuualueen muutos vaikuttaa leikkipuistojen toimintaan ainoastaan myönteisesti. Leikkipuistotoiminta on lapsiperheiden keskuudessa kovasti arvostettua. Se on myös mielestäni yksi parhaiten onnistunut varhaisen tuen muoto kaupungissamme. Siinä toteutuu hyvällä tavalla matalan kynnyksen palvelu, lisäksi palvelu on kaikkien saatavilla maksutta.

Leikkipuisto kokoaa alueen lapset ja vanhemmat. Perinteisesti leikkipuistolla on tarjolla vauvamuskaria, naperokerhoa ja koululaisten iltapäivätoimintaa. Päivähoitoikäisten erillisten ryhmien perustaminen ei saa vaarantaa tätä hyväksi koettua ja perheiden arvostamaa toimintaa. Kannatankin Yrjö Hakasen pontta numero 4.

Leikkipuistotoiminnan kehittämisen yhteydessä on hyvä muistaa koulutilojen mahdollisesti tuomat mahdollisuudet koululaisten iltapäiväkerhotoiminnan ylläpitämiseen. Kaupungin on syytä myös

3.11.2010

---

panostaa leikkipuistorakennusten kunnostamiseen ja uudisrakentamiseen. Lukuisat leikkipuistot odottavat vuosi toisensa perään lykkääntyneitä uudisrakennuksia liian ahtaissa ja epätarkoituksenmukaisissa tiloissa. Osa rakennuksista on jouduttu purkamaan vakavien homevaurioiden vuoksi.

Leikkipuistotoiminta on ollut heittopussina kaupungin päätöksenteossa aikaisemminkin. Ei ole montaa vuotta siitä, kun kaupungissa vakavasti mietittiin toimintojen, jos ei lakkauttamista, niin ulkoistamista kolmannelle sektorille. Tämä ei onneksi tapahtunut. Myös puistoruokailusta on tapeltu sosiaalilautakunnassa joka ikinen vuosi. Leikkipuistoperinne kesäruokailuineen on jotain ainutlaatuista kaupungissamme. Sen perinteitä ja toimintaa on syytä kehittää ja vaalia jatkossakin.

Mikään toiminta ei myöskään varsinaisesti kehity vain organisaatioiden rajoja siirtämällä. Määrärahat harvemmin myöskään lisääntyvät hallinnon rajalta toiselle siirryttäessä. Usein on niin, että ennen kuin edellinen muutos on saatu vietyä loppuun, on suunnitteilla jo toinen muutos. Erityisesti henkilökunta kokee tällaiset muutokset hyvin kuormittavina. Olisiko organisaatiomuutosten sijaan aika kehittää laatua ja palveluja edelleen? Syytä olisi myös pohtia, miten leikkipuistotoiminnan käy, jos suunnitelmat päivähoiton siirtämisestä opetustoimeen jonain päivänä toteutuvat. Leikkipuiston käyttäjien toivon edelleen pysyvän valppaina, jotta lapsiperheille niin tärkeä palvelu säilyy hyvänä ja perheiden tarpeisiin vastaavana.

Lopuksi haluaisin kiittää budjettineuvottelijoita siitä, että joukkoliikennemäärärahoja nostettiin kaupungissamme. Tämä tuen nostaminen ei suinkaan ole kaikkia miellyttänyt. On kuitenkin erittäin tärkeää tukea joukkoliikennettä siten, että lippujen hinnat eivät nouse. Palvelujen laadun lisäksi se on merkittävä tekijä joukkoliikenteen suosioon.

Sujuvasta joukkoliikenteestä hyötyvät kaikki. Ilmasto kiittää, ja jopa parjatut yksityisautoilijatkin hyötyvät sujuvammasta liikenteestä. Ruuhkamaksujen käyttöönotto Helsingin seudulla on suotavaa lähivuosina. Liikennemäärät tulevat kasvamaan, ja on toivottavaa, että yhä useampi valitsee joukkoliikenteen tai pyöräilyn päivittäiseen liikkumiseen tai ainakin osaksi liikkumistottumuksiaan.

Kiitos.

3.11.2010

Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen monessa asiassa samaa mieltä valtuutettu Siimeksen kanssa mutta korjaisin sen verran, hän mainitsi, että leikkipuistotoimintaa oltaisiin siirtämässä opetustoimeen, niin ei se nyt sinne ole vielä menossa, vaan kyllä sitä ollaan siirtämässä päivähoiton yhteyteen edelleen sosiaaliviraston sisällä.

3.11.2010

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ihan ensimmäiseksi kannatan Pia Pakarisen ponsiehdotusta. Kannatan myös budjetin 2011 hyväksymistä. Tämä talousarvio on laadittu melko haastavassa tilanteessa, mikä näkyy mm. ikävänä veroprosentin korotuksena. Jatkossa emme voi kuitenkaan turvautua menojen kattamiseen verojen korotuksella, vaan meidän on ryhdyttävä tarkastelemaan kaikkia palveluja ja toimintaa kriittisesti. Sikäli pidän hyvänä, että kaupungissa käynnistetään ohjelma, jolla pyritään parantamaan tuottavuutta, työhyvinvointia ja taloudellisuutta sekä tehostamaan hallintokuntien toimintaa konkreettisin toimenpitein. Hyvinä vuosina usein lisätään melko kevyinkin perustein kuluja, eikä vanhaa toimintaa vastaavasti supisteta. Se johtaa erilaisten rönsyjen muodostumiseen ja jopa tehottomaan toimintaan.

Vaikka tiukan talouden ajat ovat ikäviä meille kaikille, ne usein pakottavat kirkastamaan ydintoimintoja ja samalla auttavat kehittämään ja yksinkertaistamaan toimintaa. Toivottavasti käynnistettävä toiminnan tehostamiseen tähtäävä ohjelma johtaa tähän. Kaupungilla on huomattava määrä hallintohenkilökuntaa, ja kaupunginhallituksen kannanotto tukipalvelujen osuuden määrittämisestä yhtäläiseksi eri hallintokunnissa on tärkeä. On eduksi asiakkaille, että työvoima keskitetään varsinaiseen palvelutoimintaan. Uuden hallintohenkilökunnan rekrytoinnissa pitäisi jatkossa käyttää tiukkaa harkintaa.

Erityisen tärkeänä näen aidon asiakas- tai väestölähtöisyyden vahvistamisen. Väittäisin, että tällä hetkellä palvelut järjestetään vielä usein organisaatio- tai henkilöstölähtöisesti. Vai mitä mieltä ollaan siitä, että jotkut asiakaspalvelupisteet ovat avoinna vain virka-aikaan?

Jotkut ovat myös sitä mieltä, että palveluja voidaan tuottaa vain kaupungin omana toimintana. Siinäkin ei ole peruslähtökohtana asiakkaiden hyvä tai etu tai edes kaupungin etu. Onneksi nyt on käynnistymässä palveluiden tuottamisen strategian laatiminen. Toivottavasti siinä lähdetään avoimesti liikkeelle siitä, miten mitkäkin palvelut kannattaa tuottaa. Vastuun jakaminen muiden toimijoiden kanssa on monin paikoin viisasta. Omien palveluiden ohella kannattaa hyödyntää kaikkien kaupungin toimijoiden osaaminen, myös kolmannen sektorin, seurakunnan ja yksityisten toimijoiden. Pääasia

3.11.2010

---

on, että palveluiden saatavuus ja laatu turvataan.

Vanhusten palveluissa jatketaan rakennemuutosta tavoitteena tarpeen mukainen hoito, omaishoidon, palveluasumisen ja kotihoidon vahvistaminen sekä laitospainotteisuuden vähentäminen. Pidän tätä hyvänä suuntana. Ikäihmisten määrä ja osuus kasvaa tästä lähtien kiihtyvästi, joten nykyisellä palvelurakenteella emme selviydy tulevaisuudessa. En myöskään usko, että nykyajan ikäihmiset tyytyvät hoitoa tarvitessaan laitosmaisiin olosuhteisiin – vuodepaikkaan usean hengen huoneessa. Tätä voi tietysti jokainen kysyä itseltään.

Koska ikäihmisten palveluissa on ollut kuluvan vuoden aikana tiukkoja tilanteita, teen asiasta toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen jatkossa tekemät ikäihmisten palvelujen supistukset ja vastaavat lisäykset synkronoidaan niin, että palvelujen kokonaissaatavuus pysyy riittävällä tasolla.

Vanhusten palveluissa on kuitenkin ensisijaista saada palvelujen painopiste siirrettyä pitkäaikaisesta hoidosta terveyden edistämiseen ja toimintakyvyn laskun ehkäisemiseen. Siinä tarvitaan sosiaali- ja terveystoimen ohelle myös kaupungin muiden hallintokuntien panosta. Ikäihmisille tarvitaan mm. hyviä ravitsemus-, liikunta-, kulttuuri- ja harrastuspalveluja. Yleensäkin ikäihmisten osallistumista ja aktiivisuutta on pyrittävä kaikin keinoin tukemaan ja edistämään. Siinä ovat tärkeässä roolissa myös esim. kaupunkisuunnittelu, kuljetuspalvelut ja julkisen liikenteen palvelut. Teenkin seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että sosiaalivirasto ja terveyskeskus käynnistävät säännöllisen yhteistyön muiden hallintokuntien kanssa ikäihmisten terveyden edistämiseksi ja toimintakyvyn laskun ehkäisemiseksi.

Sosiaali- ja terveystoimesta tehtävä kokonaisselvitys tuottavuuden parantamiseksi on tarpeen. Se todennäköisesti auttaa myös ikäihmisten palvelujen kokonaisuuden kehittymiseen. Kannatan tämän ajankohtaan nähden melko runsaan budjetin hyväksymistä mutta tuon esille vielä yhden kysymyksen. En löytänyt talousarvioehdotuksesta erillistä mainintaa mielenterveyskuntoutujien asumispalveluista. Kuntoutujat joutuvat odottamaan palveluasumispaikkaa keskimäärin vuoden ajan laitoshoidossa. Itsenäisen elämän harjoittelu ja työelämään paluu viivästyvät pahasti. Tämä on inhimillisesti murheellista ja samalla erittäin kallis toimintatapa kaupungille.

3.11.2010

Toivonkin, että virastot ohjaavat tähän tarpeeseen rahoitusta viraston sisäisin järjestelyin pikaisesti.

Kiitos.

Valtuutettu Koulumies

Puheenjohtaja, valtuutetut.

Kannatan Seija Muurisen ponsia ja myös Pia Pakarisen aikaisempaa pontta.

Pia puhui viisaasti homekoulujen korjaamisesta, ja sitä itsekkin tässä käsittelen. Kaupunki investoi ensi vuonnakin homekoulujen korjaamiseen, ja jotkut ovat toivoneet siihen tarkoitukseen vielä enemmänkin resursseja. Raha on tietysti oleellinen tekijä kiinteistöjen kunnossapidossa, mutta vastoin yleistä käsitystä se ei ole ratkaisevassa asemassa. Paljon enemmän on kyse asenteista. Vastuullisella ja asiantuntevalla toiminnalla voidaan jopa säästää rahaa. Tutkitusti suurin osa kosteus- ja homeongelmista aiheutuu rakentamisvirheistä, jotka johtuvat puhtaasti välinpitämättömyydestä.

Toivon kaupungilta selvitystä siitä, millä taholla on vastuu, jos investointeihin budjetoitu raha kuluu hukkaan piittaamattomuuden seurauksena. Haluaisin tietää, kuinka usein kaupunki on vaatinut esim. urakoitsijoita vastuuseen tehdyistä virheistä ja kuinka suuria heiltä saadut korvaukset ovat olleet. Kerron tämän taustaksi esimerkin. Tänä vuonna on korjattu Munkkivuoren ala-asteen vesikattoa. Vesikaton uusimisessa on lähes tärkeintä kunnollinen sääsuojaus, jotta sadevesi ei pääse kastelemaan rakenteita ja aikaansaa uusia kosteus- ja homevaurioita. Satun asumaan koulun lähellä ja kävelin monta kertaa sen ohi sateella. En koskaan nähnyt kattoa suojatun kastumiselta. Siellä puuhanneet virolaiset työmiehet sukelsivat itse suojaan sateelta ja ilmestyivät katolle jatkamaan töitä, kun sää selkeni.

Hankkeelle oli nimetty valvoja tilakeskuksessa. Olin häneen yhteydessä kesällä ja kyselin remontin suojauksen puutteesta. Aluksi valvoja väitti minulle, että urakoitsija olisi suojannut katon asianmukaisesti. Kun kerroin, että se ei selvästikään pitänyt paikkaansa, niin hän selitti, että hänellä on valvottavanaan niin monta remonttia, että ei niistä kaikista voi olla perillä. Sitten hän totesi, että jos kunnollinen suojaus olisi hankittu, se olisi maksanut kaupungille ylimääräistä. Lopuksi valvoja selitti, että itse asiassa vesikaton alla on betonia ja se saa kyllä kastuakin. En voinut uskoa korviani. Sain sitten

3.11.2010

---

kutsun remonttityömaakokoukseen, jossa kysyin uudestaan samasta aiheesta. Paikalla ollut suunnittelija ja urakoitsijan edustaja eivät kommentoineet suojausta tarkemmin, mutta suunnittelija totesi, että jos katto kastuu niin eihän se ole hyvä juttu. Työt kuitenkin jatkuivat entiseen malliin.

Vertailun vuoksi, naapurissa sijaitti yksityinen taloyhtiö, jonka rivitaloissa arvokkaassa yksityisomituksessa oli myös meneillään samanlainen vesikattoremontti. Siinä rakennukset oli suojattu oikeaoppisella telinerakenteella ja muovikatoksella ihan remontin alusta loppuun asti. Valtuusto on budjetoitu tähän kyseiseen Munkkivuoren koulun remonttiin 1,281 miljoonaa euroa, mikä summa on kulunut ihan hukkaan, vedetty vessasta alas, jos rakenteisiin on saatu tällä suojaamattomalla remontilla aikaiseksi uusi kosteus- ja homeongelma.

Muutama vuosi sitten kuulemma Pelimannin ala-asteen vesikattoa korjattiin 740 000 eurolla. Olen kuullut siellä työskennelleiltä opettajilta, että sekin remontti suoritettiin ilman sadesuojausta, minkä seurauksena sinne tuli kosteus- ja homeongelma ja opettajat sairastuivat. Vastaavia esimerkkejä on lukuisia varmasti. Tämä tuskin on valtuuston tahto, eikä se ole kenenkään edun mukaista.

Myös kiinteistönhoidolla on ihan ratkaiseva vaikutus näihin investointitarpeisiin. Konkreettinen esimerkki on naapurissa sijaitseva päiväkotit. Viime talvena siellä aurattiin lumet kaksimetrisiksi kasaksi talon seinää vasten, ja siihen ne jätettiin keväällä itsekseen sulamaan. Samalla ne kastelivat rakennuksen seinän. Saa nähdä, kuinka kallista remonttia ja peruskorjausta tämäkin talo lähivuosina tarvitsee.

Ihmettelen, että onko kaupungin historiassa koskaan asetettu mitään tahoja vastuuseen näistä laiminlyönneistä ja kuinka kalliiksi se tulee veronmaksajille. Esitänkin ponnin:

Ehdotan, että kaupunginhallitus tai tarkastuslautakunta käy läpi mm. koulujen korjausinvestoinnit ja tekee arvion siitä, täyttääkö rakentamisen laatu tarkoituksensa vai valuuko osa investointirahoista hukkaan hankkeiden suunnittelijoiden, urakoitsijoiden tai valvojien laiminlyöntien vuoksi. Samoin on saatava selvitys siitä, miten kiinteistöjen huolimatton kunnossapito tai väärä käyttö vaikuttaa investointien määrärahatarpeeseen.

Kiitos.

3.11.2010

Valtuutettu Vikstedt (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Koulumies puhuu täsmälleen samasta asiasta, mistä meidän valtuustoryhmämme on puhunut useita vuosia jo. Hän erehtyy vain siinä, että kysymys olisi pelkästään välinpitämättömyydestä. Enimmäkseen kysymys on ahneudesta. Voi olla, että kaupungin puolesta voi jossain olla välinpitämättömyyttä, koska valvonta pettää.

Urakoita ketjutetaan niin paljon, että työmailla voi olla sata eri urakoitsijaa, niin siellä kukaan ei ole todellisuudessa vastuussa siitä, millä tavalla rakennetaan. Periaatteessa vastuu on urakoitsijan, mutta todennäköisesti firmaa ei ole maailmassakaan silloin kun kysytään sen vastuun perään. Meillä pettää se, että me annamme, meillä periaatteessa on päätetty, että ketjuttaminen on kiellettyä, mutta sitä tapahtuu siitä huolimatta koko ajan.

Kiitos.

Valtuutettu Kari

Kiitos, puheenjohtaja.

Heti alkuun haluaisin kannattaa valtuutettu Holopaisen pontta.

Nämä budjettineuvotteluprosessit ovat varmaan yhdelle jos toisellekin aina aika kivuliaita prosesseja, ja tässä on aika hyvin kuvattu niitä kompromisseja ja kipukohtia, joita tässä on yksi jos toinenkin kohdannut. Nämä ovat sellaisia asioita, joita en halua käydä enää toistamaan.

Itse aina yritän arvioida näitä budjetteja sen pohjalta, miten hyvin niissä turvataan niitten ihmisten palvelut, jotka ovat kaikista heikoimmilla. Sen takia haluaisinkin kiittää meidän budjettineuvottelijaporukkaamme siitä, että tähän on saatu kirjaus siitä, että päihdeongelmaisten raskaana olevien naisten pääsy kuntoutukseen turvataan. Erityisen tärkeä tämä kirjaus on sen takia, että näiden ensikotien rahat tulevat samasta budjettikohdasta kuin lastensuojelurahat. Me kaikki olemme varmaan aika tietoisia siitä, että lastensuojelun määrärahat tulevat ylittymään tänä vuonna noin 11 miljoonalla eurolla.

Me emme ole Helsingissä pystyneet toteuttamaan sitä

3.11.2010

---

rakennemuutosta lastensuojelussa, mitä me olemme tavoitelleet. Osaltaan tämä varmaan johtuu kaikista eniten lamasta, mutta kyllä se johtuu myös siitä, että näitten perhepaikkojen löytäminen on todella vaikeaa. Lisäksi ensikoteihin on toistuvasti jouduttu majoittamaan perheitä, jotka ovat saaneet hädän heidän omasta kodistaan. Nämä ihmiset ja nämä perheet ovat ensikodeissa sen takia, että kaupunki ei ole pystynyt löytämään heille asuntoa, johon heillä on oikeus. Tämä ei ole millään tavalla kestävä tai hyvä tilanne näille perheille, eikä tämä ole hyvä eikä kestävä tilanne kaupungin talouden kannalta.

Raha-automaattiyhdistyksen tuen loppuminen ei saa tarkoittaa sitä, että näitten päihdeongelmaisten äitien saamat palvelut vaarantuvat. Minun täytyy myöntää, että huolestuin aika paljon, kun sain kuulla, että sosiaalivirasto on irtisanonut ostosopimuksensa Helsingin ensikoti ry:n kanssa. Ja syyksi tähän ostosopimuksen irtisanomiseen sanottiin nimenomaan Raha-automaattiyhdistyksen tukien loppuminen ja niistä aiheutunut hinnannousu.

Päihdeongelmista kärsivien perheiden tilanteet ovat todella erilaisia, nämä äidit tarvitsevat monenlaista tukea. Kaikki eivät tarvitse laitoshoidoa, ja kaikki eivät laitoshoidon jälkeen ole valmiita omaan kotiin. Mutta ne, jotka ovat valmiita omaan kotiin, tarvitsevat todella monenlaisia tukipalveluita. Näiden tukipalveluiden tarjoaminen on nimenomaan kunnan tehtävä, se ei ole kenenkään muun homma. Minä tosiaan toivon, että tämän budjettikirjauksen pohjalta nämä palvelut turvataan.

Kiitos paljon.

Valtuutettu Sarkomaa (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Ihan haluan tässä Emma Karin puheenvuoroon sanoa sen, että itse olen tätä päihdeäitien kuntoutusasiaa selvitellyt ja käynyt sosiaaliviraston kanssa keskustelua. Eräs asia, mistä tuli tästä sopimuksen irtisanomisesta kirje valtuutetuille, niin käsittääkseni kyse oli siitä, että aikaisemmin olemme ostaneet könttänä 100 % palveluita ja nyt me ostamme sitten sopimuksen mukaan silloin kun on tarvetta, ja näinhän palveluita täytyy kaupungissa hankkia. Mutta samaa mieltä olen siitä, että päihdeäitien perheiden ja vauvojen kuntoutuksesta pitää pitää huolta. Helsingin kehittää myös itse, meille avataan uusi yksikkö käsittääkseni Oulunkylään ja myös teemme työtä Ensi- ja turvakotien liiton kanssa, ja tähän tarvitaan kaikki tahot. Varmasti rahat ovat tiukalla. Toivon itsekin, että sitä avustusta voitaisiin jatkaa, jotta ne

3.11.2010

---

hinnat pystyttäisiin pitämään jatkossakin kohtuullisena.

Ledamoten Björnberg-Enckell

Ärade herr ordförande, arvoisa valtuusto.

Till en början vill jag understöda Nils Thorvalds hemställningskläm om behovet av ledning för kvartershus, kulturhus och sådana byggnader som de olika verken i staden gemensamt använder.

Toiminnan tehokkuutta ajatellen on hyvä, että monen eri viraston yhteiskäytössä olevilla taloilla olisi vastaava talopäällikkö. Tämä vahvistaa osaltaan myös valtuuston kaipaamaa yli virastorajojen tapahtuvaa yhteistyötä, esim. nuorten ja lasten hyvinvoinnin puolesta. Kannatan myös valtuutettu Kolben 3. toivomuspontta.

Budgetförslaget för år 2011 har varit en utmaning för tjänstemannaledningen och för de politiska grupperna, men resultatet kan vi gott leva med. Organisationsreformen och nya sätt att ordna med servicen för både äldre och yngre behövs i Helsingfors. Vi behöver se över åldringsvården och en utredning, som här har förts fram, som beaktar också de språkliga aspekterna är välkommen. Att ensamma åldringar som inte kommer ut ur sitt hem ska tvingas använda tolkning genom telefon för att kommunicera med hemvården är hjärtlöst och fel.

Opetuslautakunnan puheenjohtaja Pia Pakarinen ja valtuutettu Koulumies puhuivat äsken viisaasti kaupungin rakennuskantaa ja kukkaroa rasittavasta homeongelmasta. Sisäilmatyöryhmän asettaminen on hyvä, mutta onko nykyinen tilanhallintajärjestelmä jotenkin puutteellinen laadunvalvonnan suhteen? Ei kai voi olla niin, että kaupungin uudet rakennukset, esimerkkinä Latokartanon rakennus, valmistuvat ei kenenkään vastuulle? Mitä ajureita, ohjauskeinoja tarvitaan, ja miten eri virastojen olisi toimittava, jotta omistajuutta, esim. talon rakennuttamisen puolella, voitaisiin aidosti vahvistaa? Kannatan siksi valtuutettu Koulumiehen toivomuspontta.

Det är positivt att vi i Helsingfors har fått se antalet födda barn under skolåldern öka. Att vi har hela 1 200 barn fler i år än år 2009 innebär ändå att dagvårdsutgifterna i Helsingfors knappast kommer att minska. Det kan inte heller vara skäligt att barnfamiljer på Lövö eller i centrala Helsingfors erbjuds dagisplats söder om Vandagränsen i Malmgård. Diskussionerna mellan utbildningsverket och socialverket i samband

3.11.2010

---

med sammanslagningen och överföringen av den svenska dagvården till utbildningsverket, har lyft fram skillnaderna mellan de två verkens budgeteringskultur. Socialverkets sätt att göra upp beräkningar för framtiden skiljer sig från utbildningsverkets sätt så, att man på utbildningsverket inför budgetförhandlingen känt en viss oro.

Efter den politiska förhandlingen kan man ändå förhålla sig lugnt och tacka för det goda arbetet som gjorts av tjänstemän och politiker. Men ekonomiförvaltningen följer säkert vaksamt med situationen, och ifall det visar sig att budgeteringskulturen på socialverket tenderar att producera överoptimistiska budgeter, då föreslår åtgärder för att justera det här förhållandet. Är till exempel dagvårdens uträkning av beläggningsprocenten, käyttöaste, ett instrument som verkligen betjänar helhetsekonomi och stadsborna?

Miten siis päivähoidon käyttöasteen laskenta tukee toiminnan taloudellisuutta tai lasten ja henkilöstön hyvinvointia?

400 nuorta ilman toisen asteen opiskelupaikkaa Helsingissä on kyllä 400 liikaa. Käsi sydämellä, mikä tulevaisuus on nuorella, joka tänä päivänä jää pelkän peruskoulun varaan? Meille on kerrottu, että nuori, joka jostain syystä syrjäytyy, maksaa miljoonaa. Toisen asteen koulutus kaikille kaupungin alle 18-vuotiaille, eli alaikäisille, olisi taattava siten, että koulutuspaikkoja olisi tarpeeksi. Kun opetusministeriö on lisäpaikkoja Helsingille osoittanut ja osoittamassa, on paikat myös otettava käyttöön ja tilat ammattikoulutukselle löydyttävä.

Tack, kiitos.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Maria Björnberg-Enckell kysyi tuossa, että onko mitään ajureita sille, että näitä homekouluja ei tulisi. Yksi sellainen ajuri, jota on testattu ja joka on todettu, on se, että suunnittelusta, rakennuttamisesta, niillä tiloilla operoinnista vastaa sama taho, jolloin jo suunnitteluvaiheessa on intresseissä tehdä. Eli puhutaan elinkaarimalleista, puhutaan näistä PPP-malleista. Niitä kannattaisi entistä enemmän mielestäni täällä kokeilla, vaikka tiedänkin, että rahoitusjohtaja kohta tulee toteamaan minulle, että ne ovat kalliita ja niistä on huonoja kokemuksia, mutta kyseenalaistan kyllä tuon repliikin taas häneltä.

3.11.2010

Valtuutettu Urho

Kiitos.

Puolueiden neuvottelut menivät hyvin, niin kuin ne ovat aina menneet hyvin. Lopputulos saadaan ja paperia on painettu.

Ensiksi annan nuhteet puheenjohtajalle. Meillä on täällä sen verran paljon ikävä tunnelma, että budjettinakkeja ei olisi pitänyt leikata tästä tilaisuudesta. Minusta se oli köyhäilyä. Tämä nyt vaan vastaisen varalle. Eikä sitä korvaa se, että pikkujoulu on muutaman viikon päästä.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Ei. Nyt tulen konkreettiseen asiaan. Pidän erityisesti Terhi Koulumiehen puheenvuorosta sen takia, että siinä oli ihan sitä konkretiaa, missä näkyy, että suunnitelmat ja strategiat ja visiot ja missiot on tehty, mutta käytäntö vaan ei toimi.

Otan esimerkin vanhuspalveluista siksi, että olen nyt aika lailla siihen paneutunut. Mistä oikein on kysymys? Meillä on 40 000 yli 75-vuotiasta, ehkä puolet heistä alkaa olla jonkinnäköisen kotipalvelun, tihentyneitä käyntejä sairaanhoidossa tai muuta tarvetta kaupungin terveystalveluista. Tämä väestönosuus, se ryhmä ihmisiä, siis eräitä täälläkin kohta siihen ikäryhmään tulevia, se kasvaa 6,8 % vuosittain. Eli sinänsä se on aika merkittävä ryhmä, ja jopa suurin osa heistä äänestää.

Meillä on vanhusväestö budjetoitu sosiaalivirastoon 58 miljoonaa, siihen näissä budjettineuvotteluissa lisättiin, ryhmienvälisissä, 16. Mihin se meni? Se meni kattamaan sitä vajetta, josta täällä kaikki koko ajan puhuvat, että on liian vähän rahaa. Minä luulen, että rahaa on, jos käytännön tahtotilaa toimia, sosiaali- ja terveystvirasto, yksityiset palvelut, on tekemistä. Tiedän, että olen ollut äänestämässä sen puolesta, luottamusmies luottaa kun virkamiehet valmistelevat, että pitkäaikaishoito siirrettiin terveystvirastosta sosiaalivirastoon. Sitä muutosta ei ehkä olisi pitänyt tehdä. Jokainen tällainen organisaatiomuutos synnyttää aika monta osaoptimoinnin paikkaa, ja niin on käynyt nytkin.

Tämä ei ole toiminut, ja yhtenä todisteena siitä on meille juuri tänään jaettu talouden ja toiminnan seurantaraportti, jossa terveys-

3.11.2010

---

sosiaalitoimen osalta todetaan HUS-kuntayhtymän kohdalla sivulla 32: ”Helsingin siirtoviivepäivät” – eli siis kuinka moni operaation erikoissairaanhoidossa saanut henkilö on jatkossa edelleenkin HUSin sängyissä, vaikka voitaisiin panna kuntoutukseen kaupunginsairaalaan tai sosiaalitoimeen – täällä lukee näin, että ”keskimäärin 1 170 päivää kuukaudessa”. Näihin HUSin laskuttamiin keskimääräisiin DRG-hintoihin tulee ehkä 300–400 euroa enemmän hintaa kuin että tämä operoitu, erikoissairaanhoidosta oleva henkilö – joista suurin osa on vanhuksia – olisi siirretty esim. sosiaalitoimen paikalle.

Sitten täällä on selitys: ”Tähän on vaikuttanut hoitoketjusta alkuvuoden aikana poistuneet kaupungin paikat”. Nämä poistetut kaupungin paikat, minä kannatan lämpimästi ajatusta, että joku ulkopuolinen nyt vähän katsoisi tämän meidän... Eikä puhuta ketjuista, puhutaan niistä ihmisistä, jotka ovat vanhuksia, eivät ehkä haluakaan palata kotiinsa sairaalasta, tarvitsevat sen paikan. Tämä ohjausjärjestelmä, tämä hoito, ei pelaa. 4–5 kertaa päivässä joku ulkopuolinen tekninen avuntuoja, joka nostaa, kääntää tai tuo ruoan, ei ole se vanhuksen haluama kotihoito. Minun tuntemistani vanhuksista osa haluaa asua kotona mutta tuntee kyllä olonsa kovin turvattomaksi monena yönä, etenkin sairauden, jopa flunssan jälkeen. Jos kaupunki haluaa panostaa siihen 40 000:n nyt 75-vuotiaaseen väestöön, jossa ennalta ehkäisevä on totta kai tärkeä – koko ajanhan me siitä puhumme – ja kulttuurivirikkeet ovat tärkeitä, mutta ennen kaikkea se, että ne sairaanhoidon kannalta kaikkein kalleimmat kaksi viimeistä vuotta ihmisen elämästä olisivat kohtuullisesti hoidettu, niin tähän täytyy panna... Eikä siinä ole mitkään ohjelmat tai strategiat enää nyt kyseessä, kyseessä on konkreettinen yhteistyö. Aika ajoin sitä tehdään oikein hyvin ja HUSin siirtoviivepäivätkin aina onnistutaan purkamaan, mutta tämä ei voi olla mikään hetken projekti, vaan se pitää olla toimintatavan muutos.

Toinen asia olisi ollut se, kun vihdoinkin 250 toisen asteen koulutuspaikkaa kaupunkiin on saatu lisää, meillä on varaa supistaa koulutiloja yläasteelta, ja meidän on saatava tilat niin, että kaikki ammatillisen koulutuksen paikat saadaan. Se ei ole vain ne 400 nuorta vuosittain, jotka ovat täysin ilman mitään, siellä ovat myös kymppiluokille sijoitetut, ehkä noin 400. Se on lähemmäs 1 000 nuorta / vuosi ollut jo vuosikausia, joilla ei ole selkeää jatkokoulutuspaikkaa.

Kiitos.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

3.11.2010

Olen hyvin iloinen siitä, että Ulla-Marja Urhokin liittyi tähän rintamaan, joka toteaa, että vanhusten hoivapaikkoja on liian vähän. Mutta hän on siinä väärässä, kun hän ajattelee, että me tarvitsisimme jotain ulkopuolista arvioijaa tälle hommalle. Kyllä me osaamme täällä ihan sisäpuolellakin arvioida, kun vaan luottaisitte siellä oikealla enemmän meihin täällä vasemmalla.

Sitten haluaisin todeta, että meillä on ihan käytännöllinen keino, millä äkkiä päästäisiin purkamaan 120 kappaletta sieltä jonosta pois. Naapuritaloni Osmonkallion vanhainkoti on tyhjäty. Se on lämmin, siisti talo, huoneet vaan ovat tyhjiä. Siellä melkein kaikki huoneet ovat yhden hengen huoneista. Entiset asukkaat siirrettiin tässä kesän aikana kahden hengen huoneisiin toisissa vanhainkodeissa. Täysin järjetön toimenpide.

Valtuutettu Ojala

Puheenjohtaja.

Valtuutettu Urholle olisin vain halunnut todeta, että olen myös minä iloinen siitä, että hän on liittynyt tähän vanhuspalvelun laitospaikkojen puolustajiin. Mutta varsinaisesti, kun hän iloitsi näistä lisäpaikoista, joita olisi saatu ammatilliseen koulutukseen, niistä on tietysti syytä iloita, mutta en tiedä mahtaako hän olla perillä asiasta, että itse asiassa ne paikat ovat menneet työllistettyjen nuorten opiskeluun, joka sinällään on tietysti hyvä asia. Mutta varsinaisia lisäpaikkoja koulusta valmistuneille ei näytä riittävän vielääkään.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun nyt tässä vanhusten pitkäaikaishoidon laitospaikkojen purkamispäätöksessä on selvästi nähtävissä, että nyt pitäisi tehdä jotain taaksepäin ottoja, niin ehdotan sitä, että nyt katsotaan tämä Osmonkallio, jota valtuutettu Peltola ehdotti, niin voidaanko tämä avata nopealla aikataululla ja helpottaa tätä kaupunkilaisten hätää, joka tällä hetkellä on todellinen. Siitä tulee niin paljon viestejä, ja ihmiset ovat, juuri niin kuin täällä on kuvattu, hädissään. Joten nyt nopeasti vaan päätös aikaiseksi ja tuumasta toimeen. Minustakaan ei tässä asiassa tarvita mitään arviointia, me tiedämme kaikki nämä ongelmat, mitä tässä peräänkuulutetaan. Nyt on poliittisen tahdon paikka.

3.11.2010

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Anttilan ehdotusta siitä, että välittömästi selvitetään tämä avaaminen. Samalla toivon, että valtuusto tarttuu tähän asiaan muutenkin, nyt on juuri se hetki. Olen aiemmin täällä esittänyt, että budjettiesitystä korjattaisiin siten, että siihen ei kirjata tavoitteeksi vähentää laitoshoidon hoitovuorokausia 20 % ja pitkäaikaissairaanhoidon hoitovuorokausia 15 %. Olen myös esittänyt määrärahan, jolla voidaan tähän ongelmaan tässä kokouksessa ja seuraavassa kokouksessa tehdä positiivisia ratkaisuja.

Valtuutettu Muurinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä nyt kyllä olisin sitä mieltä, että tämä Osmonkallio-keskustelu pitäisi lopettaa tähän, koska se on todettu niin huonoksi, siellä on niin huonot olosuhteet hoitamiseksi, että sitä ei kannata avata. Meillä on juuri myönnetty lisämäärärahoja vanhustenhuoltoon runsaasti, eli he voivat siellä hankkia niitä palveluja sen mukaan, kun tarvetta on. Ja meillä on myös olemassa Oulunkylän kuntoutussairaala, jossa on paikkoja, joka on ihan toimiva ja hyvä laitos. En käynnistäisi kyllä tätä Osmonkallio-keskustelua nyt.

Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)

En minäkään ole sillä kannalla, että avataan uudelleen nyt suljettuja paikkoja. Helsingin, Kehä III:n sisällä, on useita kuntoutukseen sopivia paikkoja, joista kunnollisissa tiloissa pystytään järjestämään hoivapaikkoja. Niitä on Käpylässä ja Oulunkylässä. Tämä on sitä yhteistyötä olevien kuntoutuslaitosten kanssa, mitä pitää kannustaa.

Toinen asia Hakaselle: ei tämä rahan lisäämisestä ole lainkaan nyt kysymys. Kysymys on asioiden organisoinnista.

Ledamoten Wallgren

3.11.2010

Bästa ordförande, ärade fullmäktige.

Kaukaa katsottuna meidän keskustelumme ensi vuoden budjetista Helsingissä kertoo mielestäni jotain kiinnostavaa ja hienoa siitä, kuinka vahvoilla edelleen on hyvinvointivaltion arvostus Pohjoismaissa ja myös Helsingissä. Täällä on sen lisäksi, että on budjettisopu, yhteisymmärrys siitä, minkälainen budjetti tälle kaupungille sopii tehdä ensi vuodelle, ovat myös tässä argumentoinnissa tässä salissa mielestäni kiitettävästi kaikki osapuolet perustelleet kantansa sillä, että on yhteinen tahto huolehtia tasa-arvosta ja yhteisestä hyvinvoinnista Helsingissä. Mielestäni tämä on sikäli niille, jotka kyynisesti katsovat politiikkaa ja katsovat, että kaikki puolueet ovat samanlaisia, niin voivat nähdä, että tämä on ongelma, että me olemme yhtä mieltä näistä asioista. Minä haluaisin nähdä, että se on positiivinen asia, että on yli puoluerajojen kannatus vahvalle hyvinvointi- ja valtioprojektille tässä maassa ja tässä kaupungissa vielä.

Tästä voidaan mielellään käydä pitkä keskustelu, mutta ehkei tänään kuitenkaan, siitä, että kumpi sana on parempi, hyvinvointivaltio vai hyvinvointiyhteiskunta. Minun plus-sanastooni kuuluvat molemmat. Mutta huoli ehkä kohdistuu siihen, riittääkö osaaminen. Haluan kannattaa kyllä valtuutettu Urhon käsitystä siitä, että tarvitaan ulkopuolisen arvioita, tarvitaan parasta tietoa ja asiantuntemusta sen ymmärtämiseksi, että onnistuuko kaupunki, onnistummeko me näissä hyvinvointitavoitteissa, mitä meillä on. Tässä on tehtävä lisää.

Mutta se, mihin varsinaisesti haluan kiinnittää huomiota ja esitän myös kaksi pontta, on kysymys siitä, että tässä budjettivalmistelussa ja – keskustelussa ja myös koko vuoden aikana olemme suhtautuneet hieman laiskasti pohjoismaisen perinteen toiseen peruspilariin, joka on tämä demokriatipilari. Eli ei ole ehkä riittävästi käytäntöön viety sitä luottamusta, jonka varaan 100 vuotta on rakennettu hyvinvointivaltiota, että demokraattinen osallistuminen on se pohja, jonka perusteella syntyy ei vain hyvää tahtoa vaan hyviä käytännön ratkaisuja.

Meillä on strategiaohjelmassa pari kirjausta, jotka haluan lainata ja sitten niiden perusteella tehdä ponsiesityksiä. Me olemme päättäneet yhdessä viime vuonna, että ”demokratian kehittämiseksi tässä kaupungissa selvitetään edelleen päätösvallan delegoimista alaspäin, osallistavan demokratian hyviä käytäntöjä pyrkimyksenä toteuttaa kokeiluja jo tämän valtuustokauden aikana”. Tämän valtuustokauden aikana. Toiseksi tässä demokriatiluvussa meidän strategiapaperissamme 2009–2013 sanotaan näin: ”Järjestetään asukkaiden kuulemiseksi keskeisissä palveluissa alueellisia

3.11.2010

---

palvelupaneeleja eri alueilla keskushallinnon, eri virastojen ja luottamushenkilöiden yhteistyönä”. Ja nyt kun ollaan päättämässä, niin kuin minäkin toivon, tällaisesta palvelujen tuottamisen strategiasta, niin esittäisin, että päätämme kahdesta ponnesta. Luen ne teille.

Ponsi 1:

Valtuusto edellyttää, että palveluiden tuottamisen strategian laadinnan yhteydessä toteutetaan strategiaohjelman 2009–2013 edellyttämää asukkaiden kuulemista.

Ja totean, että tämä nyt voi olla samansisältöinen käytännössä kuin Yrjö Hakasen aiemmin esittämä ponsi. Siinä tapauksessa voin tyytyä siihen, että tuen Hakasen esittämää pontta, mutta nyt kun en ole ehtinyt niitä tarkkaan tässä verrata, ehkä puheenjohtaja voi sen tehdä, ettei tule turhia äänestyksiä. Toinen ponsi on vähän vaativampi, mutta se liittyy tähän, luen sen teille vielä.

Toinen demokratiaponsi:

Valtuusto edellyttää, että samassa yhteydessä, siis palveluiden tuottamisen strategian laadinnan yhteydessä, selvitetään, millä tavalla osallistavan demokratian käytäntöjä voidaan käyttää hyvinvointipalvelujen kehittämisessä.

Jätän nämä kirjallisesti tänne, niin teidän ei tarvitse nauhalta niitä purkaa.

Kiitos.

Valtuutettu Kantola

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensimmäiseksi kannattaisin valtuutettu Pajamäen täällä esittämiä ponsia.

Olen kuunnellut tätä keskustelua, ja tämä on hyvin mielenkiintoista ja on ollut syytä tehdä itselle muistiinpanoja jatkokeskusteluja varten, varsinkin Kokoomuksen ryhmästä on tänään käytetty hyvin mielenkiintoisia puheenvuoroja sekä vanhuspalveluista, ja nämä

3.11.2010

Muurisen ponnet varmaan kuluvat käsissä tässä. Sitten myös Sarkomaan päivähoitokomentit olivat mielenkiintoisia. En ole nyt ihan varma, ymmärrämmekö me sen, mitä hän tarkoitti sillä kehittämisellä tässä käyttöasteasiassa, mutta jos yritän tulkita sitä myönteisessä sävyssä, niin varmaan löydetään yhteistyötä tässä. Hirveän hyvä, että näitä asioita on otettu esille nyt täällä.

Budjettineuvotteluissa saatiin paljon korjauksia tähän kirjaan, mutta kyllä sinne jäivät jotkut asiat. Ja ehkä se, mikä vähän jäi harmittamaan, on sosiaalipuolella aikuisten palvelut. Sinnehän lisättiin nyt kirjauksia muutamasta erittäin tärkeästä asiasta, jotka koskevat kehitysvammaisten leiritoimintaa, että se säilyisi aikaisempien vuosien tapaan. Sitten täällä, kuten jo aikaisemmin tuli esille, on tämä päihdeongelmaisten raskaana olevien naisten pääsy kuntoutukseen. Tämä on hirveän vaikea tilanne nyt, joka koskee muitakin kuntia, kun Raha-automaattiyhdistyksen rahoitus ensikodeilta on tästä toiminnasta poistumassa ja kuntien pitäisi nyt ottaa koppi siitä ja hoitaa tämä. Tämä on nyt kirjattu tänne meille velvoittavaksi sosiaalivirastolle, se keskustelu, mitä käytiin silloin neuvottelussa, niin se tarkoittaisi sitä. Ja sitten kolmantena lisättiin tämä haavoittuvassa asemassa olevien maahanmuuttajanaisten ja -lasten asiat ja siinä erityisesti keskusteltiin yhteistyöstä Monika-Naisten palveluiden ja heidän turvakotiensa kanssa. Ne nyt ovat kirjauksena täällä, mutta lisää rahaahan näihin toimintoihin ei tullut, mutta niitä pitää nyt jatkossa ensi vuoden aikana katsoa aika tarkkaan.

Se mikä on pikkuisen pettymys, on tietysti, opetustoimeen vähän lisättiin rahaa, mutta jos luette tätä kirjaa niin sivulla 229 todetaan, että tuntikehyksiin tulee näilläkin määrärahoilla leikkauksia. Se ei ollut se alkuperäinen tavoite. Oli alun perin ainakin meidän ryhmällä tavoite, että oltaisiin pystytty säästymään siltä, että tuntikehyksiin tarvitsee puuttua, mutta se ei nyt ihan onnistunut.

Se mikä on myönteistä budjetissa, on joukkoliikenteelle lisätyt rahat. Sehän on, Helsinki hoiti nyt sekä ensin siinä Pajusen esityksessä että sitten vielä näissä ryhmien neuvotteluissa lisättiin lisää rahaa niin, että nyt on ollut mahdollista, että HSL:n piirissä on voitu päättää lippujen hinnoista niin, että ne pysyvät käytännössä samoina. Tuli pieniä korotuksia, ja ne vielä kohdistuvat sinne mielestäni oikeudenmukaisesti niin, että normaalilippujen hinnat pysyvät samoina. Ja tähän on kuntalaisten kannalta olennaisia kysymyksiä siitä, että kun erilaiset maksut nousevat, niin pystytään joissakin asioissa pitämään palveluista kiinni ja samoilla hinnoilla kuin mitkä ne ovat nyt.

3.11.2010

Kiitos.

Valtuutettu Hakola

Arvoisa rouva puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aivan aluksi on kiitettävä näistä useimmista hyvinkin vastuullisista ja hyvistä puheenvuoroista, joita tämän käsittelyn aikana on käytetty. On aivan selvää, että tähän kokonaisuuteen liittyy sellaisia asioita, jotka eivät ole olleet kaikille itsestään selvyyksiä eivätkä kaikki ole varmastikaan saavuttaneet niitä kaikkia tavoitteita, joita ovat ladanneet tähän kokonaisuuteen. Mutta näinhän se on pääsääntöisesti, että aina silloin tällöin joutuu vähän tässä politiikassa antamaan periksi.

On kuitenkin paikallaan kiittää kaikkia teitä, jotka olette tämän budjettisovun rakentaneet, käyneet nämä kovat neuvottelut, kuten täällä on kuultu ja kenties hyvinkin mittavasti keskustelleet erilaisilla argumenteilla, että on tähän lopputulokseen päädytty.

Tänään kuitenkin käsittelyssä oleva vuoden 2011 talousarvio tulee käsittelyyn ajassa, jossa maailmantalous on alkanut toipua yhdestä syvemmistä taantumista. Koko talouden elpymiseen on tässä mielessä kuitenkin vielä pitkä matka. Vuosi sitten elimme vielä suurempaa epävarmuuden aikaa, talouskriisi oli juuri tuolloin taittumassa, mutta eri puolilta maailmaa raportoitiin pahimman olleen takana ja siinä aika monet osuivatkin oikeaan.

Tärkeää on kuitenkin muistaa, että tällä hetkellä, nyt käsittelyssä oleva budjetti on edelleen säästöbudjetti. Konkreettisesti se tarkoittaa sitä, että monet hallintokunnat joutuvat ponnistelemaan todella paljon, että pääsevät niihin tavoitteisiin, joita tämä budjetti heille asettaa. Se ei tule olemaan kovin helppoa.

Täällä on käytetty hyviä puheenvuoroja helsinkiläisten palvelujen turvaamisesta, enkä käy tässä yhteydessä toistamaan niitä. Haluan kuitenkin nostaa esiin sen tärkeän huomion, että budjettisovussa on kohdennettu merkittävä lisäpanos lapsiin ja vanhuksiin, joskin, kuten on ihan viimeisissäkin puheenvuoroissa kuultu, vanhuspalvelujen käytännöissä on kyllä edelleenkin korjattavaa tänäkin jälkeen. Budjetilla pystytään turvaamaan laadukas päivähoito ja perusopetus, lastensuojelu – erityinen paino on siis tukea perheitä ja lapsia ja nuoria hyvinkin varhaisessa vaiheessa.

3.11.2010

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämän budjetin yhtenä merkittävänä elementtinä on tuottavuuden parantaminen, ja esityksessä on monia rakenteellisia muutoksia. Kiitän esitystä erityisesti siitä, että Helsingissä tullaan käynnistämään tuottavuutta ja työhyvinvointia lisäävä ohjelma jo vuoden 2011 alusta. Taantumaan sopeutuminen ja talouden kiristyminen edellyttää palvelujen hankkimista taloudellisesti, tehokasta kustannusten hallintaa ja tuottavuuden parantamista. Näin todetaan budjettikirjassakin hyvin monessa kohdassa.

Edelliseen viitaten haluaisin tehdä ponnin, jota hieman nyt perustelen. Se liittyy lausumaan, joka olisi käsitykseni mukaan erityisen tehokasta kustannusten hallintaa ja tuottavuuden parantamista. Se liittyy kunnalliseen valvontatoimeen. Olen vuosia hämmästellyt kahta hyvin samantyylistä valvontaelintä, nimittäin rakennusviraston alaisen pysäköinninvalvonnan ja nykyisen Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän lipuntarkastuksen tietynlaisia päällekkäisyyttä. Toimialueet ja työn tekeminen on monelta osin hyvin samankaltaista, ja tuntuukin hassulta, että siihen tarvitaan kaksi erillistä valvontaelintä, jotka ovat käytännössä toimiltaan täysin samanlaisia. Tämän johdosta teenkin seuraavansisältöisen ponsiehdotuksen:

Hyväksyessään talousarvioesityksen vuodeksi 2011 kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettäväksi, olisiko Helsingin kunnallinen pysäköinninvalvonta hankittavissa taloudellisemmin yhdistämällä matkalippujen tarkastustoiminta ja pysäköinninvalvonta yhdeksi valvontaelimeksi.

Tiedän, että esittämäni ponsi saattaa edellyttää lainsäädännön vaatimusten mukaisia muutoksia, mutta käsitykseni mukaan edellä mainitun selvityksen tekeminen – ainakin siis selvityksen tekeminen – olisi hyvin perusteltua.

Kiitos.

Valtuutettu Kuikka

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät kuulijat.

Tällä valtuustokaudella tuskin pääsemme tekemään helppoja kaiken kivan budjetteja. Tämäkään ei ole sellainen. Taloustilanteeseen

3.11.2010

---

nähdän ensi vuoden budjettiesitys on kuitenkin mielestäni vähintäänkin tyydyttävä.

Tein keväällä talousarvioaloitteen mielenterveyskuntoutujien asumispalvelujen määrärahojen lisäämisestä. Lisärahaa ei tullut, mutta siitä huolimatta tavoitteena on asumispalveluvuorokausien lisääminen 2,1 %:lla. Nähtäväksi jää, kuinka tämä yhtälö toteutuu ja onko lisäys riittävä. Lisäksi pyritään mielenterveyskuntoutujien palveluketjun parantamiseen HUSin, terveyskeskuksen ja sosiaaliviraston yhteistyötä tiivistämällä, mikä on erittäin tärkeä tavoite. Raja-aitoja virastojen välillä on aina ollut ja tulee varmasti aina myös olemaan, mutta niiden madaltamiseen on syytä panostaa. Nythän ongelmana on ollut se, että jos ja kun sosiaalivirastolta loppuvat rahat mielenterveyskuntoutujien tukiasumiseen, kuntoutujat joutuvat odottamaan palveluasumispaikkaa sairaalassa, mikä puolestaan tulee kalliiksi terveyskeskukselle.

Raja-aitojen madaltamiseen pyritään ilmeisesti myös leikkipuistojen siirrolla päivähoidon yhteyteen. Tällä hetkellä kerhotoimintaa järjestävät sekä päivähoito että leikkipuistot. Itsekin leikkipuistojen ahkerana käyttäjänä ymmärrän huolen, jota uudistus on aiheuttanut leikkipuistojen käyttäjien keskuudessa, mutta asiaan hieman perehdyttyäni en yhdy kauhukuviin avoimen leikkipuistotoiminnan alasajosta, siksikin, että organisaatiomuutokseen sisältyy vaatimus leikkipuistotoiminnan säilymisestä entisellä tasolla. Toivon huolellista valmistelua ja työntekijöiden sekä puistojen käyttäjien kuulemista sekä toimivaa ja tehokasta viestintää, joka ei suinkaan ole Helsingissä itsestäänselvyys. Tämä on nähty minunkin lyhyen valtuustourani aikana jo useamman kerran.

Leikkipuistojen organisaatiouudistus liittyy myös kerhotoiminnan tarjonnan lisäämiseen. 2-vuotiaiden kerhot, joista valtuutettu Kari teki mainion aloitteen, ja kerhotoiminnan palveluseteli ovat hyviä uudistuksia. Perheissä lasten ikäero on hyvin tyypillisesti alle 3 vuotta. Nykytilanteessa alle 3-vuotiaalle isosisarukselle on ollut vaikea saada kerhopaikkaa, joten alle 3-vuotiaat lapset ovat usein päivähoitossa, vaikka kerhopaikka voisi olla perheelle riittävä. Palvelusetelin avulla kerhoja voidaan järjestää muuallakin kuin leikkipuistojen ja päiväkotien tiloissa, mikä sekin vähentää huolta avoimen leikkipuistotoiminnan rapauttamisesta.

Kaiken kaikkiaan leikkipuistojen organisaatiouudistus voidaan hoitaa joko hyvin tai huonosti. Toivottavasti se hoidetaan hyvin.

Kiitos.

3.11.2010

Valtuutettu Autti

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Budjettineuvotteluissa saatiin kaupunginjohtajan talousarvioehdotukseen jonkin verran lisää rahaa mutta ei riittävästi, jotta niillä voitaisiin turvata kaupunkilaisille tärkeät ja tarpeelliset sosiaali- ja terveyspalvelut, kuten täällä aikaisemmissa puheenvuoroissa on tullut ilmi. Koska kyseessä on mielestäni nyt talousarvion lähetekeskustelu, toivon, että tänään käytetyillä puheenvuoroilla ja ehdotuksilla on vielä merkitystä budjetin sisältöön.

Omassa työssäni sosiaalivirastossa kohtaan päivittäin kuntalaisten huolet ja palvelutarpeet ja siksi suhtaudun budjettiin kriittisesti tässä muodossa. Meillä oli yhteinen kokous lautakuntien kanssa sosiaali- ja terveyslautakunnalle, ja kyllä siellä vanhuspalvelujohtaja sanoi, että kyllä kysymys on aina loppujen lopuksi rahasta, että miten ne vanhuspalvelutkin tulee hoidettua.

Mielenterveysongelmista kärsivien henkilöiden lukumäärä on kasvanut ja samoin hoidon tarve. Terveyslautakunnassa olemme käsitelleet, kuten Essi Kuikka sanoi, hänen talousarvioaloitettaan ja nyt syksyllä Maija Anttilan aloitetta mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden riittävän määrän turvaamisesta. Ehdotin nyt syksyllä, että budjetissa varattaisiin tähän palveluun määrärahat. Talousarviossa oleva maininta "mielenterveyskuntoutujien hoitoketjuja parannetaan" ei ole riittävää, varsinkin kun huomioidaan terveyskeskuksen lausunto, jossa todetaan seuraavaa. Terveyskeskuksen lausunnossa terveysvaikutusten arvioinnista sanotaan näin: "Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluja koskevat päätökset kohdistuvat väestöryhmään, joka on erityisen haavoittuva. Asumispalvelujen puutteesta johtuva potilaiden pysähtyminen epätarkoituksenmukaiselle hoidon portaalle aiheuttaa välittömiä negatiivisia terveysvaikutuksia suurelle osalle psykiatrisia potilaita ja mielenterveyskuntoutujia. Sairaalahoidossa olevien potilaiden kuntoutustulokset heikentyvät sairaalahoidon pitkittyessä, kun potilas ei pääse kuntoutuskotiin toimintakykyä vastaavaan ympäristöön. Kielteisiä terveysvaikutuksia aiheutuu myös muille kuin kuntoutuspaikkaa odottaville henkilöille. Sairaalapaikoista yli 20 % on tällä hetkellä asumispalveluita jonottavien potilaiden käytössä. Tämä tilanne heikentää psykiatrista sairaanhoitoa tarvitsevien ja muiden henkilöiden mahdollisuutta saada tarvitsemaansa vuodeosastohoitoa. Ellei palveluasumisen tarpeen ja palvelutarjonnan tasapainoon päästä,

3.11.2010

---

on mahdollista, että sekä asumispalveluja jonottavilla henkilöille että akuuttihoitoa tarvitseville voi aiheutua jopa pysyviä kielteisiä terveysvaikutuksia.”

Tämän takia teen vastaehdotuksen: Varataan 2 miljoonaa euroa lisää sosiaaliviraston kohtaan 3 11 01, sivu 98, Aikuispalvelut, hoitoketjun parantamiseen ja mielenterveyskuntoutujien palveluasumispaikkojen lisäämiseen. Ja varataan 1,4 miljoonaa euroa lisää terveyskeskuksen kohtaan 3 21 01, sivu 22, Kotihoito, mielenterveystiimien lisäämiseen.

Joka päivä työni kautta tulee esille, etteivät kuntalaiset tiedä, mitä kaikkia palveluja sosiaalivirasto tarjoaa ja mistä niitä voisi hakea ja kysyä neuvoa. Internet ei ole kaikille tuttu apuväline tiedon hakemiseen, ja useimmat henkilöt haluavat puhua henkilökohtaisesti tilanteestaan ja kysyä neuvoa. Harvinaista ei edelleenkään ole se, että asiakas on soittanut monta kertaa puheluita saamatta apua asiaansa. Varsinkin ikäihmiset ovat kokeneet oikean henkilön ja puhelinnumeron löytämisen työlääksi. Kotiin tuleva tieto saavuttaisi heidät kaikkein parhaiten. Aloitteeseeni annetun lausunnon mukaan yli 65-vuotiaita on 80 ja heille kotiin lähetettävän palveluoppaan kustannukset 68 000 euroa, eli 85 senttiä / henkilö. Toivon, että Helsingin kaupunki pystyy tämän verran käyttämään suoraan tiedottamiseen iäkkäille kaupunkilaisille heille kuuluvista palveluista.

Esitän toisen vastaesityksen: Varataan 68 000 euroa lisää sosiaaliviraston kohtaan 3 1 01 Vanhusten palvelut, sivu 198, vanhuspalvelujen alueellisen palveluoppaan lähettämiseen jokaiseen yli 65-kotiin ilman erillistä pyyntöä.

Ja tulen jatkamaan sitten, koska minulla on vielä muutama vastaehdotus ja ponsi.

Valtuutettu Abdulla

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Yritän keskittyä yhteen asiaan, jotta ehdin sanoa asiani sallitussa ajassa. Hallintokuntien strategiatyössä vieraskielisen väestön kasvu tuottaa haasteita Helsingin kaupungille. Haasteet ovat jo näkyvissä: asuntojen riittämättömyys varsinkin maahanmuuttaja-lapsiperheiden keskuudessa, lastenhoidon palvelujen tarve ja peruskoulun vieraskielisen oppilasmäärän kasvu ja heille suunnattujen tukitoimintojen tarve koulun arjessa. Helsingin kaupungissa tänä

3.11.2010

---

päivänä on monenlaisia maahanmuuttajaryhmien lapsia, jotka kädestä pitäen tarvitsevat aikuisten apua, jotta he selviävät koulun arjessa ja koulutehtävissä. Pysyäkseen ryhmässä mukana he tarvitsevat erityistä tukea ja tukitoimintoja, ja nämä tukitoiminnot aina maksavat helsinkiläisille enemmän kuin tavalliset oppilaat. Joten minun mielestäni tämä asia jollain tavalla pitäisi ratkaista, että ihmisiä pystytään auttamaan selviytymään, etteivät he syrjäydy tässä kaupungissa.

Tähän asiaan liittyen jätän yhden toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että väestöennusteessa otetaan paremmin huomioon maahanmuuttajien lisääntynyt osuus asumisessa peruskoulussa ja päivähoidossa.

Ja toivon, että tätä tullaan tukemaan, koska minusta se on tärkeä kaikille helsinkiläisille riippumatta mistä ja mihin on tullut, että he kuitenkin pärjäävät eivätkä syrjäydy. Koulutuksen ja asumisen auttaminen on mielestäni peruspilleri ihmisten pärjäämisen kannalta.

Kiitos.

Valtuutettu Ojala

Arvoisa puheenjohtaja.

Aivan ensimmäiseksi haluan kannattaa valtuutettu Saarnion pontta, valtuutettu Kolben ponsia 1 ja 2, sen lisäksi valtuutettu Siimeksen pontta ja nyt myös valtuutettu Zahra Abdullan pontta.

Hyvät valtuutetut.

Täällä on puhuttu paljon ja erittäin hyviä puheenvuoroja kuntalaisille, helsinkiläisille tärkeistä palveluista. Kaksi asiaa, jotka haluaisin tässä kyllä nyt nostaa esille, pidän niitä budjetin mega-asioina, joista täällä on kyllä puhuttu vähän vähemmän.

Valtuutettu ja Kokoomuksen ryhmäpuheenjohtaja Rätty, joka nyt tässä edessä juuri keskustelee, nosti esille laina-asian, että kaikilla helsinkiläisillä asukkailla on nyt sitten lainaa tai kaupungin laina vastaa 2 000 euroa kutakin asukasta kohti. Sehän kuulostaa suurelta. No se ei ole Suomen mittakaavassa valtava mutta antaa ehkä vähän väärän käsityksen, jos sitä katsotaan pelkästään ottolainauksen näkökulmasta.

3.11.2010

Sen takia Vasemmisto on useaan otteeseen halunnut ja haluamme jatkossa, että valtuutetut, me poliittiset päättäjät kävisimme paljon perusteellisempaa keskustelua, kun kyse on lainoista. Nimittäin on toinen puoli, joka ei ole tullut keskustelussa ollenkaan esille. Helsingillä on myös lainasaatavia, siis Helsinki antaa lainaa eli antolainoja. Viime vuoden lopussa Helsingin lainasaatavat näistä antolainoista olivat lähes miljardin, 980 miljoonaa, eli 1 681 euroa / asukas. Jos sitten katsotaan, että meillä on noin 2 000 euroa ottolainoja ja sitten antolainoja eli saatavia 1 681, niin asukasta kohdin todellisuudessa meidän lainamäärämme on vajaa 400 euroa. Eli en minä nyt, valtuutettu Räty, rummuttaisi, että Helsingissä on ihan hirvittävän suuret lainat asukasta kohti – todellisuudessa vajaa 400 euroa, jos olette kuunnelleet puheenvuoroni.

Sen lisäksi, tässä on muuten yksi suuri ero esim. Helsingin ja Vantaan kesken, kun huomenna keskustelemme siellä Heurekassa näistä eri selvityksistä, Vantaa ei anna lainoja, se takaa yleensä tytäryhtiöilleen lainoja mutta ei anna suoraan lainoja. Nämä lainat, mitkä Helsinki on antanut, siis antolainoja 980 miljoonaa, niin niistä 350 miljoonaa on asuntotuotantoon. Ja ne tulevat takaisin, vuokralaisethan maksavat pääomajyvityksissä nämä lainat takaisin. Liikelaitoksille näistä lainoista on 400 miljoonaa euroa, ja ne tulevat takaisin, kaupungin omat liikelaitokset kyllä maksavat ne myös takaisin korkoineen. Eli ei kannata kantaa huolta siitä, etteikö niitä saataisi takaisin.

Tämä on yksi asia, toinen asia, jonka, arvoisa puheenjohtaja, halusin ottaa myös esille, on nämä investoinnit. Tämä oli ensimmäinen kerta minun aikani – minäkin olen ollut aika pitkään mukana näissä kuvioissa – kun budjettineuvotteluissa tarkasteltiin investointeja, joskin aika pinnallisesti ja ylimalkaisesti. Helsinki investoi ensi vuonna vielä erittäin merkittävästi, ja me tiedämme aivan hyvin, että kaikki budjetoidut investoinnit eivät tule toteutumaan. Mutta katson, että budjettineuvotteluja parempi ajankohta käydä ryhmien välillä keskusteluja isoista investointilinjauksista olisi ehdottomasti silloin, kun keskustellaan budjettiraamista. Eli silloin lyötäisiin jo alustavasti kiinni, mihin suuntaan mennään. Ja tämän helpottaisi myös osaltaan lautakuntien toimintaa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Neljä minuuttia on kulunut ja lopetan, kiitos.

3.11.2010

Valtuutettu Vesikansa

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Ojala piti hyvän luennon meille tästä lainan koostumuksesta. Tämä on tärkeä asia, joka täytyy huomioida ja huomioida todella se, että Helsinki kun on tehnyt päätöksen rahoittaa lainarahalla, niin se oli hyvin tietoinen päätös vuosi sitten. Ja nyt teemme myös vastaavanlaisesti tietoisesti päätöksen vähentää jonkin verran lainanottoa.

Tämä talousarvio on jonkinasteinen säästöbudjetti, niin kuin täällä on monta kertaa sanottu. Tehtiin neuvotteluissa joitakin lisäyksiä, ja ne menivät aivan oikeisiin paikkoihin, eli joukkoliikenteeseen ja lasten ja vanhusten palveluihin. Lastensuojelussa meillä tulee uusia velvoitteita mahdollisesti lainmuutoksen myötä. Avohuollon tukitoimet, joista olemme kantaneet usein huolta, että ne eivät ole olleet riittävästi lakisääteisiä, niin tulevat mahdollisesti tiukemmin lakisääteisiksi. Kotipalvelu on myös sellainen, mistä kunnat ovat perinteisesti säästäneet, ja niin on Helsinkikin. Kun katsotaan viime vuoden toteumia, niin valitettavasti lapsiperheiden kotipalvelu on se, mistä niitä säästöjä on välillä etsitty. Näin ei pitäisi olla, ja meidän pitäisi osata tehdä niitä päätöksiä ilman sen lakisääteisyttä.

Päivähoidoryhmien pienentämisestä on sovittu valtuustostrategiassa. Siinä ei ole kyse yksinomaan palvelun parantamisesta, vaan nimenomaan päivähoitojen ryhmäkoot ovat kasvaneet eli huonontuneet. Ainoa tapa, millä tällä hetkellä on pystytty lisäämään lapsia, on lisätty niitä pienempien ryhmiin. Kun lapsi on täyttänyt 3 vuotta, sinne on voitu ottaa uusia lapsia. Eli toisin sanoen lasten näkökulmasta palvelu on jopa huonontunut.

Me olemme nyt valtuustokauden puolivälissä lähes, eli muistuttaisin tästä strategiasta, joka meidän pitäisi vielä tulevina vuosina hoitaa. Päivähoidon henkilökunta on paljon puhunut tästä käyttöasteesta, johon täälläkin viitattiin. Se on tällä hetkellä 93 % päiväkodeissa eli hyvin tiukalla, mutta jos sitä haluamme alentaa lähemmäs muiden kaupunkien keskiarvoa, olen kuullut tällaisen luvun, että muualla mittaustavasta riippuen olisi 85 %, niin 1 % maksaa noin miljoonan. Eli tähän voimme sitten varautua, jos näin haluamme toimia. Itse pidän sitä tärkeänä investointina.

Oppilasmääriin saatiin jonkin verran lisää rahaa, ja se on hyvä niin, koska ala-asteikäisten määrä on jo nousussa ja siinä ei laskua näy.

3.11.2010

Vanhusten palveluissa pitäisin tärkeänä täälläkin esitettyjä näkökulmia, että nyt tänä vuonna tehtyjä suuria muutoksia ei pidä tapahtua missään tapauksessa uudestaan. Hoitoketju on töksähtänyt, ja näiden vähennettyjen paikkojen vastaavaa, tällaista ei saa tapahtua tulevana vuotena. Meidän täytyy löytää joitain uusia toimintatapoja, millä kotona olevat vanhukset joko saavat nopeasti tarvitsemansa palvelun. Se joskus tarkoittaa sitä, että heidän pitää päästä palveluasumiseen huomattavasti nopeammin. Vanhuspalveluissa ei pitäisi olla edes jonoja, koska palveluita täytyisi tuottaa.

Tämä tuottavuus- ja hyvinvointiohjelma on mielestäni tärkeä, vaikka en hirveän paljon pidä siitä nimestä. Se voisi olla ihan yhtä hyvin tehokkuusohjelma tai se, että tehdään asioita oikein. Me olemme tekemässä kokonaisselvityksen, ja tämäkin palapeli jonkin verran maksaa. Sen vuoksi teen seuraavan toivomusponnen:

Sosiaali- ja terveystoimen kokonaisselvityksessä tarkastellaan myös tietojärjestelmien yhteensopivuutta. Lisäksi selvitetään tietojärjestelmien mahdollisten yhdistämisten aikataulu ja kustannusvaikutus.

Tässä vanhustenhuollon pitkäaikaissairaanhoidon siirtämisessä tätä selvitystä ei tehty ennen kuin se tuotiin sosiaalitoimeen, ja se on johtanut tilanteeseen, jossa vieläkin vuosi sen päätöksen jälkeen pelataan kolmella eri järjestelmällä. Tämä varsinkin maksaa, se maksaa sekä henkilötyövuosissa mutta se maksaa myös niiden järjestelyjen suunnittelussa.

Tässä selvityksessä pitäisi päästä myös tästä tempoilevasta politiikasta, mitä täälläkin on mielestäni kyllä esitetty vanhustenhuollossa. Eli meidän täytyisi löytää sellainen selkeämpi yhteisymmärrys, haluammeko me yhdistää esim. nämä kaksi erittäin suurta hallintokuntaa ja millä tavalla.

Kiitos.

Valtuutettu Mäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Leikkipuistojen siirtämistä osaksi päivähoitoa aletaan suunnitella vuodenvaihteen jälkeen. Suunnittelussa on huomioitava se, etteivät tällä hetkellä hyvin toimivat vauvakerhot, ipanakerhot, perhekerhot ja

3.11.2010

---

musiikkileikkituokiot jää päivähoiton toimintojen alle. Silloin tuhotaan vauva- ja pikkulapsiperheiden arjen aktiviteetti- ja toimintapaikat.

Hyvin suunnitellut varhaiskasvatuspalvelut sopivat hyvin leikkipuistoihin, kunhan henkilöstömäärän riittävydestä huolehditaan. Esitän toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että suunnitelmassa siirtää leikkipuistot osaksi päivähoitoa huomioidaan leikkipuistojen hyvin toimivat lapsi- ja perhekerhot helsinkiläisten lapsiperheiden arjen toiminta- ja kohtaamispaikkoina. Niitä tulee kehittää huomioiden puistojen riittävä henkilöstömäärä.

Lastensuojelun ja perheneuvoloiden asiakasmäärät ovat edelleen kasvussa, ja sijaishuollon tarpeen vähentämiseksi on avohuoltoa vahvistettava. Alle kouluikäiset lapset tulee sijoittaa perhehoitoon mutta erittäin vaikeasti oireilevien nuorten hoitamiseksi on varauduttava erityislaitoshiin.

Lapsiperheiden kotipalvelu on tärkeä tukimuoto kaikille helsinkiläisille lapsiperheille, mutta hyvin toimiva kotipalvelu tarvitsee riittävän määrän henkilöstöä voidakseen tarjota apua perheiden arkeen.

Päihdehuollon rakennemuutoksessa pitää panostaa A-klinikoiden toiminnan vahvistamiseen, jotta hoidon tarpeen arviointiin ja lyhyisiin yksilöhoitoihin pääsy ei viivästy ja huomioida myös lapsiperheiden vanhempien tarpeet päihdehuollossa. Päihdehuollon mielenterveyspalveluiden ja terveydenhuollon yhtäaikaista saatavuutta pitää tehostaa eli päästä luukulta toiselle menemisestä tai joutumisesta eroon.

Helsingiläisten ikäihmisten tulee voida asua ja vanheta turvallisesti luottaen siihen, että he saavat palveluja tarvittaessa ja että palvelut ovat heidän tarpeidensa mukaisia, riittävän henkilöstön toteuttamana. Kentältä tulee viestejä siitä, miten henkilöstä ei ole riittävästi, työmäärä on kasvanut ja lyhyisiin poissaoloihin ei oteta sijaisia. Näin henkilökunta uupuu.

Hoitoketjut pitää saada kuntoon ja monipuoliset vanhustenkeskukset toimimaan niin, ettei vanhuksen tarvitse hoidon tarpeen kasvaessa siirtyä toiseen hoitopaikkaan, vaan hoitoresursseja voidaan lisätä yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Tarpeen vaatiessa myös kotihoidosta tulee päästä riittävän ajoissa vanhustenkeskukseen, ja alle 65-vuotiaille

3.11.2010

---

pitkäaikaista kuntoutusta tarvitseville osoitetaan toimivat kuntoutuspaikat.

Nuorisotyöttömyys on edelleen iso ongelma, ja erityisenä huolena on nuorten työttömien kohdalla toimeentulotuen pitkäaikaisasiakkaaksi jääminen. Esitän toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että työllistämistoimikunnan sosiaalivirastolle osoittamasta työllisyyden hoidon rahoituksesta tulee edelleen vuonna 2011 osoittaa määräraha vaikeasti työllistettävien asiakkaiden työvalmennukseen. Sen lisäksi alle 25-vuotiaiden nuorten työllistämisen edistämiseksi ja työttömyyden ehkäisemiseksi tulee jatkaa työllistymistä edistäviä hankkeita ja huolehtia siitä, että nuoriin alle 25-vuotiaisiin kohdistuvaa sosiaalityötä hoitavat alan ammattilaiset sosiaalialasemilla.

Kiitos.

Valtuutettu Huru

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aluksi kannatan Antti Valppaan tekemiä ponsia.

Helsingin taloudelliset näkymät ovat parantuneet, mutta taantuman jälkeinen toipuminen on tuskallisen hidasta heijastuen kuntatalouteen viiveellä. Vuoden 2011 talousarviossa ei ikävä kyllä anneta kovin myönteistä kuvaa tulevaisuudesta. ”Ainahan on maksettava, eikös juu? Mitä tässä maailmassa velkaantuu?”, näinhän laulussa lauletaan, eikä lainanotto ole taikasana kaupungin talouden pelastamiseen, mutta toisaalta toimintojen tehostaminenkin arveluttaa.

Helsinki on palveluvaltainen kaupunki, jossa palvelujen tarjoamisessa pyritään käyttäjänäkölman huomioimiseen enemmän tai vähemmän onnistuneesti. Jos olemme kulvana vuonna 2010 saaneet tutustua kuuluisaan Pajusen listaan ja sen leikkaus- ja supistuspäätöksiin, sama meno lienee jatkossa elävää arkipäivää. Kuulostaa järkevältä, että kaikkien hallintokuntien yhteisenä tavoitteena on palveluverkon tehostaminen, mutta kysyä voi, onko käytännön arki parantunut supistusten, keskittämisen ja ulkoistamisen seurauksena. Rahoja ei ole koskaan viskottu tässä kaupungissa mutta alibudjetointiin on törmätty

3.11.2010

---

monet kerrat.

Tehostaminen ei saa sosiaali- ja terveystieteillä toteutua siten, että vuodeosastoilla sairaansijojen paikkalukua lasketaan ja sitä vastaava hoitohenkilöstö hoitaakin potilaita myös ylipaikoilla. Miehitys siis tavallaan on kiertäen alimitoitettu ja hyväksyttävästi niin. Säästää ei saa sijaisten palkkaamatta jättämiselläkään. Sosiaali- ja terveystieteissä ei ihmistä voi tuottaa kuin teollisuudessa, ei edes hoivateknologian nimissä. Mielenkiintoista on kuulla, paljonko pitkäaikaissairaansijojen sulkemisella esim. Koskelassa on säästetty ja millä tavoin säästö on kanavoitu kotona asumisen tukemiseen.

On vaikea olla kustannustehokas ja tehdä vaikuttavuusanalyysejä, jos toisaalta pohjaa romutetaan. HUSista on puhuttu valtuustosalissa taas kerran. Totta, siirtoviivepäivät HUSissa ovat kasvaneet sen jälkeen kun sakkopäivämaksuista luovuttiin. Erikoissairaanhoidon potilaspaikkamaksu on kalliimpi, joten on ihmeellistä, että Helsingin kaupunki haluaa tällä tavalla säästää makuuttamalla kaupunkilaisia HUSissa. Kaupungin strategian mukaan väestön ikääntymisestä aiheutuvan palvelukustannuksen kasvun vuoksi muuta menokasvua joudutaan hillitsemään. Toivon, ettei vanhuksia syyllistetä. Yleisesti ottaen väestökasvu sinällään lisää tarvetta lisämäärärahoille palvelukustannuksiin.

Palveluverkon tarkistuksissa pyritään onneksi säilyttämään lasten lähipalvelut. Toivon sen kattavan niin lähikoulut, lähikirjastot samoin kuin päiväkotitoiminnassa sen, ettei puisto- tai kerhotoimintaa käytetä keppihevosenä välttää lisäpaikkojen saaminen päivähoitoon.

Laajat terveystarkastukset ovat arkipäivää lastenneuvoloissa voimaan tulleen asetuksen myötä, mutta millä tavalla kaupunki on huomionnut kasvaneet resurssitarpeet budjetissaan? Teen seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että lastenneuvolatoiminnassa kartoitetaan vaadittavien resurssien riittävyys laajoissa terveystarkastuksissa vuonna 2011.

Kysyin keväällä 2009 strategiapuheessani, kuinka köyhäksi Helsingin on tultava ollakseen aidosti luova. Nyt on näytön paikka.

3.11.2010

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Budjetista on käytetty paljon puheenvuoroja, ja kaava noudattaa aika paljon aikaisemmilta vuosilta tuttuja juttuja. Paljon on tässä noussut korkea lainamäärä, mitä en suinkaan halua vähätellä, mutta muistutan mittakaavallisesti kyllä siitä, että vuosi sitten me kaikki yhdessä täällä totesimme, että tämä on vastuullista ottaa lainaa, kun silloin laman vaihe oli se, että katsottiin, että pyörien pyöräminen edellyttää sitä, että rakennetaan ja investoidaan, ja nimenomaan tämän lainanoton vaikutus tässä budjetissa nyt sitten näkyy. Minusta on ehkä hiukan ongelmallista aina ajatella, että ne pyörät pyörivät nimenomaan investointipuolella eivätkä myös palvelupuolella. Se että me investoimme on toki tähdellistä, työllistämme rakennusmiehiä, suunnittelua ja rakentamista, mutta silloin kun pidämme palveluista huolta niin silloin työllistämme toisentyyppejä ihmisiä ja heidän veronmaksukykynsä palaa takaisin meidän kassaamme toista reittiä pitkin. Kun puhutaan tulevaisuudesta, ei kannata puhua pelkästään siitä lainanmaksukykyä. On myös se, että minkälaisia ongelmia meillä on maksettavana tulevaisuudessa. Jos me leikkaamme sosiaalipuolelta hyvin paljon asioita, niin se on se toinen velka, mitä meidän lapsemme sitten maksavat heikentyneenä sosiaalisena ympäristönä ja ihmisten kärsimyksenä. Näiden kahden asian kanssa meidän on tasapainoitava, ja näin on taas tasapainoiltu.

Olen nyt 10. kertaa näissä bileissä ja olen katsonut tätä touhua, ja mielestäni tämä kaava menee aina niin, että ensin kokoomuslainen kaupunginjohtaja esittää aika tiukan budjetin, johon on rakennettu tietynlaisia miinoja, joita sitten eri puolueet lähinnä vasemmalta ja vihreistä ryhtyvät rakentamaan. Eli käytännössä vasemmisto esittää aina työntekijöiden työllistämisasiota ja vanhuksia ja vihreät lapsia ja joukkoliikennettä, ja lopputulos on se, että me siirrämme tuossa koko paketissa maksimissaan 20 miljoonaa, 25 miljoonaa ja minimissään 10 miljoonaa. Lopputulos on kuitenkin koko budjetissa aika pieni. Mutta ehkä tällä prosessilla on se, että me kaikki vähän mittailemme, mitkä asiat ovat tärkeitä ja sitten mietimme, mikä on se, mitä halutaan. Ehkä hyvä niinkin.

Sen haluaisin sanoa kyllä, että tässä budjetissa minusta mielekkäämpää olisi myös tarkastella investointibudjettia vähän kriittisemmin ja miettiä sen tasapainopisteitä. Yleensä me panemme

3.11.2010

---

sen investointibudjetin johonkin tiettyyn juttuun ja sen jälkeen ihmettelemme, mitä siirtoja tehdään palvelupuolella. Mielestäni me edelleenkin investoimme myös tehottomiin asioihin ja sellaisiin, joiden yhteinen prioriteetti olisi toinen, jos me kävisimme sen isommalla kammalla läpi, mitä siellä tapahtuu.

Me puhuimme paljon myös palveluverkostoasioista, jotka sotkettiin tähän asiaan. Totta kai palveluverkoston tehokkuutta pitää miettiä koko ajan, mutta emme me olisi tähän budjettiin yhtään niistä säästöjä saaneet, että se syyllistäminen siitä, että nyt ei kavennettu palveluverkosta niin paljon kuin pormestari esitti, olisi johtanut jotenkin ongelmiin. Palveluverkossa säästöt tulevat vasta vuosien päästä, kun vapautuvat tilat on remontoitu ja saatu uudelleen vuokrattua jonnekin.

Palveluverkkotarkistelussa, joka tässä rinnalla tietenkin kulki, nousi paljon se esiin, että pitäisi yhteiskäyttöä kehittää. Teen tästä nyt ponnin, koska se liittyy nimenomaan tähän budjettikeskusteluun kaikin puolin, meidän pitäisi säästää tiloista ja tehostaa sitä yhteiskäyttöä. Se kuuluu näin:

Valtuusto edellyttää arvioitavan, voisiko kaupunki nimittää hyväksytyjen henkilöstömäärärahojen puitteissa jonkun virkamiehensä projektiluonteiseksi tila-asiamieheksi, jonka tehtävänä olisi selvittää yli hallintokuntaisesti, kuinka hallintokuntien vuokraamien tilojen yhteiskäyttöä voitaisiin edistää.

Pitkä ja konstikas, mutta idea on se, että ei se onnistu se yhteiskäytön kehittäminen per hallintokunta, jonkun pitää katsoa päältä, eikä sekään onnistu, jos ei siihen joku nimitetä siihen tehtävään.

Tämä on ponteni, kiitoksia.

Valtuutettu Kousa

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä keskustelussa on jo käytetty useita hyviä puheenvuoroja, joihin on helppo yhtyä. Samaan aikaan, kun puututaan kaupungin menojen kasvuun ja mietitään tuottavuutta, olen hyvin iloinen siitä, että budjettineuvotteluissa päätettiin vielä tasapainottaa joidenkin tärkeiden palvelujen epärealistisesti budjetoitua rahoitusta.

3.11.2010

Vanhustenhoidon rakennemuutoksesta on puhuttu pitkään, ja suunnitelmat ovat viimein edenneet tämän viimeisen vuoden aikana hyvinkin radikaalisti. Valtuutettu Urho viittasi puheessaan valtuuston päätökseen siirtää vanhustenhoito terveyskeskuksesta sosiaalivirastoon. Minusta olennaisempi on kuitenkin päätös pitkäaikaissairaansijojen nopeasti edenneestä lakkauttamisesta, jota terveyslautakunta aikanaan vastusti mutta josta kaupunginhallitus päätti toisin.

Lautakunnan pelko siitä, että vanhustaluiden rakennemuutos etenee liian nopeasti väärästä päästä, näyttää toteutuneen. Paikkoja on lakkautettu ilman, että tilalle olisi saatu merkittävästi näitä kaivattuja kevyempiä vaihtoehtoja. Kotihoitoa on hienoisesti lisätty, eikä kotihoitoon ole jonoa, mutta palvelun taso ei kaikkia tyydytä ja muiden paikkojen kaikotessa alta kotihoidon parissa on nyt entistä enemmän erityisen sairaita asiakkaita. Ja huomio sanalle ”asiakas” – kotihoidossa on tosiaan asiakkaita siinä missä terveyskeskuksessa ja sairaaloissa potilaita.

Olen iloinen siitä, että vanhustenhoitoon saatiin budjettineuvotteluissa lisärahaa, joka toivottavasti vähintäänkin loiventaa joidenkin palvelujen alasajoa. Helsingin vanhustenhoidon laitosvaltaisuutta parjataan, mutta palveluasumisen tavoitteissa olemme vastaavasti jäljessä ja esitetyt suunnitelmat kuulostavat toistaiseksi varsin vaatimattomilta.

Kuten tiedämme ja mitä tänäänkin on täällä sivuttu, kaupunki maksaa kalliisti, kun hoitoketjut eivät vedä. Erikoissairaanhoidon paikat, kuten kaupunginsairaalan akuuttipaikatkin, ovat kalliita, ja samaan aikaan kotihoidon varassa elävä kasvava joukko, joka sisältää entistä sairaampia vanhuksia, tulee kalliiksi. Se on paitsi epäinhimillistä myös kuormittaa kotihoidon henkilöstöä.

Työhyvinvointi, joka nostettiin ryhmäpuheenvuoroissakin tänään esiin, on hyvä esimerkki rekrytointia haittaavasta tekijästä. Kotihoidon parissa on ollut rekrytointiongelmia, jotka ovat nyt hienoisesti helpottuneet, mutta toivon, että tämä asia tiedostetaan nyt, kun sille voidaan vielä tehdä jotain. Palkataan sitten ulkopuolinen taho tekemään selvitys tai tehdään sellainen itse, etenkin nyt, kun vanhustenhoito on jaettu sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen kesken. Mielestäni meidän pitää arvioida tilannetta realistisesti ja miettiä hieman pitkäjänteisemmin, mitä palveluja vanhukselle tarvitsevat, kuinka paljon ja millaisia paikkoja.

3.11.2010

Minä jatkan yllättäen budjettikirjan ja sen tekemisen kriittistä arviointia, jota on esiintynyt täällä ilahduttavan paljon tänä iltana. Ensiksi kannatan valtuutettu Rantasen ponsiehdotusta.

Tässä budjettikirjassa perustellaan aika satunnaisesti tavoitteiden ja suurten rahasummien yhteydet. Strategioissa ja toimintaa kuvaavissa mittareissa on pahoja sisäisiä ja myöskin keskinäisiä ristiriitoja. Kirja ohjaa kaupungin toimintaa ihan yhtä ristiriitaisesti. Me valtuutetut ja muut päättäjät ja budjetin toteuttajat räpiköimme sitten numerojen ja päätöslauseiden kanssa, joiden vaikutukset helsinkiläisten todellisuuteen ovat epäselviä.

Kuinka moni valtuutetuista saattoi arvata viime syksynä, että sosiaaliviraston johto tulkitse budjetin vaativan Osmonkallion vanhainkodin lopettamista salaa sekä talon asukkailta että työntekijöiltä? Tämän tulkinnan seurauksena huonokuntoiset vanhukset jonottavat entistä pitempään hoitopaikkaa kotona ja sairaalassa, mistä lukuisat valtuutetut ovat tänään kertoneet. Vaikka valtuustossa ei viime vuonna saatu läpi vanhustenhoivaan tarvittavia määrärahoja, sosiaaliviraston ei olisi pitänyt lähteä rikkomaan vanhuspalvelu- ja henkilöstöpolitiikan periaatteita näin pahasti. Kaupungin työntekijöillä ja johtavilla viranhaltijoilla on sekä oikeus että velvollisuus haastaa poliittisten päätösten tekijät avoimessa keskustelussa. Erityinen velvollisuus asian tuomiseen poliittiseen keskusteluun olisi ollut Seniorisäätiön hallituksella, joka on nimitetty käyttämään kuntalaisten puolesta poliittista valtaa asiassa ja myös kaupunginhallituksen konsernijaostolla.

Helsingin kaupunginjohtajakin käyttää omia viranhaltijan ja kuntalaisen kansalaisen oikeuksiaan tekemällä kaiken aikaa esityksiä, joita hän pitää järkevinä ja tarpeellisina. Valtuusto ja kaupunginhallitus sitten päättävät, mitä hänen esityksistään hyväksyvät. Mutta ihan samat oikeudet julkisiin aloitteisiin ja päätösten kritiikkiin on jokaisella helsinkiläisellä ja kaupungin työntekijällä. Käyttäkää niitä, yhdessä ja erikseen. Jos te ette niitä käytä, valtuutetut ja muut päättäjät ovat aivan liikaa ylimmän viranhaltijajohdon tietojen ja poliittisten näkemysten varassa.

Budjetin epäselvyys johtuu suoraan siitä, että kaupunki tuottaa lukemattomia palveluja ja toimenpiteitä. Niiden merkitystä ja yhteisvaikutuksia ei pysty kukaan kirjaamaan tai ymmärtämään. Tätä tosiasiaa yritetään vuosikymmenestä toiseen parantaa vaatimalla hallinnon ja palvelujen tuottajilta lisää keskinäistä yhteistyötä.

3.11.2010

Valtuuston enemmistöä vaivaa edelleen intohimo lisätä koko ajan tämän yhteistyöleikin osallistujia. Nyt muotisana on "monituottajuus", joka esitellään uutena tavoitteena, vaikka se on Helsingin kunnallispolitiikan valtavirta.

Vanhusten hoivapalvelujen jakaminen monille tuottajille romuttaa päätetyt tavoitteet turvallisen loppuelämän järjestämisestä. Ihmisiä kierrätetään, jonotutetaan ja kilpailutetaan vielä viimeisetkin vuotensa. Kaupungin kokonaan tuottamaa kotihoitoa ei enää ole olemassa, vaan se pitää ostaa palasina monien tuottajien valikoimalta. Tämä kun pienentää kaupungin bruttobudjettia. Jotta helsinkiläiset suostuvat ostamaan palveluasumista yrityksiltä, kaupungin tuottamaan hoiva-asumiseen pääsemisen kriteerejä nostetaan koko ajan. Tätä samaa yksityissektorille pakottamista toteutetaan terveysasemilla ja kotihoidossa sekä lasten päivähoidossa. Monituottajuuden kokonaiskustannuksia ja niiden jakautumista palvelun käyttäjäryhmille ja kaupungille ja muihin yhteiskunnan budjetteihin ei tiedä kukaan.

Kun Helsingin valtuutetut eivät tiedä, eivät tiedä helsinkiläisetkään. Siksi on korkea aika parantaa päätösten valmistelua. Ihan aluksi pyydän kaikkia valtuustoryhmiä sopimaan keskenään, että tästä lähtien vaadimme aina lautakunnissa ja valtuustoissa budjetin perusteluihin ja seurantaan, mitä budjettiraamit ja päätösehdotukset merkitsevät suhteessa nykyisen ja edellisen vuoden toimintaan. Kaupungin johtavat viranhaltijat yrittävät perinteisesti saada päättäjät unohtamaan todellisuuden ja vertaamaan budjettiesitystä vain voimassa olevaan budjettiin, oli se sitten miten väärä tahansa. Mutta päättäjillä pitää olla rohkeus katsoa todellisuutta silmästä silmään eikä vain kamreerin silmän kautta.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin onnitella valtuutettu Kousaa erittäin hienosta puheenvuorosta, koska hänhän on terveyslautakunnassa ja hän todella tietää, mistä on kysymys näitten vanhusten palveluiden kohdalla. Eli meidän ei ole mitään järkeä makuuttaa potilaita tuhansia päiviä HUSissa ylikäyttöpaikoilla, koska ensinnäkin se maksaa 4 kertaa niin paljon kuin meidän oma paikkamme ja toisaalta ne potilaat eivät siellä saa mitään kuntoutusta, koska siellä on niin ahtaat tilat, että heitä ei voida siellä kuntouttaa. Eli me tarvitsemme näistä vanhuspalveluista todellakin nopeasti kokonaisselvityksen.

3.11.2010

Valtuutettu Rissanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ihan aluksi kannatan valtuutettu Hakolan esittämää pontta, ja tässä vaiheessa on pakko kehua myös valtuutettu Rantasta erinomaisesta analyysistä tästä prosessista, mitä me tämän budjetin kanssa käymme. Näinhän se on, sangen tarkka kuvaus. Mutta kyllä minä jotenkin jaksan vielä uskoa siihen, että ei näitä neuvotteluita pelkästään näön vuoksi käydä ja tärkeitä päätöksiä siellä tehdään.

En lähde tässä vaiheessa nyt toistamaan niitä käsityksiä, mitä täällä on jo esitetty yleisestä taloustilanteesta ja kaupungin velkaantumisesta, mutta sen haluan vielä kertaalleen toistaa, mikä Kokoomuksen ryhmäpuheessakin selvästi todettiin, että tässä ei ole kyse mistään säästöbudjetista. Me emme ole päättämässä leikkauslistoista.

En myöskään halua toistaa vaateita siitä, että tuottavuutta on lisättävä ja palvelujen tuottamiseen on etsittävä uusia malleja. On ihan selvää, että palveluverkon rohkea ja kriittinen tarkastelu on meillä vielä edessä. Kuten monta kertaa aikaisemmin olen todennut, esim. opetustoimessa meidän on saatava niitä rahoja irti seinistä. Vain siten voimme taata laadukkaan ja monipuolisen perusopetuksen Helsingissä myös tulevaisuudessa ja osaltaan auttaa siinä, että ne lapsiperheet pysyvät täällä Helsingissä, vaikka me nyt nostamme veroprosenttia. Palvelutasolla nimittäin on merkitystä, kun perheet valitsevat asuinpaikkansa. Valtuutettu Kantolan täällä mainitsema tuntikehyksen leikkaus onkin tässä suhteessa todella valitettava.

Mutta, arvoisat valtuutetut, ensi vuodeksi on luvassa paljon hyvää. Helsingin palvelut ovat ensi vuonna – jos mahdollista – taas paremmat kuin tänä vuonna. Joukkoliikenteeseen tehdyt lisäpanostukset ovat aivan mahtavia. On hienoa, että lippujen hintoihin tulee vain pieni korotus. Valtuutettu Puoskari luonnehti tuota korotusta täällä siedettäväksi. Ja sitä se todellakin on, nimittäin kyseessä on noin prosentin korotus. Se on vähemmän kuin kustannustason nousu eli todellakin vähintäänkin siedettävä. Olen sitä mieltä, että meidän on jatkettava tällä linjalla, että joukkoliikenteen liput pidetään kohtuullisella tasolla, ja sitä ne nyt todellakin ovat. Ensi vuonna Helsingin sisäinen 30 päivän lippu maksaa 43 euroa 60 senttiä. Tässä on 60 sentin korotus kuluvaan vuoteen. Päivässä se siis tarkoittaa 1 euroa ja 45 senttiä. Sillä saa suunnilleen litran bensaa, eli aika paljon pidemmälle pötkii

3.11.2010

---

tällä meidän joukkoliikenteellämme kuin esim. litralla bensaa.

Jatkossakin on perusteltua korottaa lippujen hintoja maltillisesti. Olisin ollut valmis nyt vähän isompaankin korotukseen, jotta olisimme voineet käyttää lisärahoitusta palvelutason parantamiseen. Me helsinkiläiset maksamme mielellämme oman osuutemme joukkoliikenteestä, kunhan niille rahoille saa myös hyvän vastineen. Raideliikenteeseen investoidaan ensi vuonna, uusia raitiovaunuja tilataan ja metroa automatisoidaan. Nämä investoinnit ovat turhia, jos samaan aikaan joudutaan leikkaamaan liikennettä.

Hienoa on myös se, että kaupunginkirjaston tavoitteena on pitää kirjastot enemmän auki kuin aikaisempina vuosina. Toivottavasti tämä tarkoittaa lisää ilta- ja viikonloppuaukioloa. Kirjastojen aukioloa voi hyvin porrastaa, tässä ei ehkä päde se, että yhtenäiset aukioloajat kaikkialla ovat yksinkertaisempia. Kulttuuritoimen iso ponnistus on 2012 Design-pääkaupunkivuosi, mikä aivan oikein näkyy budjetissa. Vuoden ideointiin on jo tässä vaiheessa saatu kiitettävästi mukaan kaikki kaupunkilaiset, ja toivottavasti tämä osallistava toiminta jatkuu.

Mahtavaa on myös se, että Helsinki kasvaa. Uusia kaupunginosia rakennetaan ja siihen panostetaan. Näin pitää ollakin. Eli hyvä me! Vaikkei tämä budjetti nyt ihan täydellinen ole, sisältää se monia mielestäni aika täydellisiä asioita. Helsinki on edelleen meille helsinkiläisille hyvä paikka asua ja elää. Toivottavasti näin on myös ensi vuoden jälkeen, eli rohkeutta jatkopäätöksiin.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kaupungin budjettiin on jo useina vuosina kirjattu eri tavoin sähköisten palvelujen lisääminen. Sähköisen asioinnin kehittäminen on kuitenkin edennyt mielestäni vielä liian hitaasti. Toivon, että tulevana vuonna kaikki virastot ottavat sähköisen asioinnin kehittämisen sydämen asiakseen. Monet kaupunkilaiset ovat tottuneet hoitamaan esim. pankkiasioitaan sähköisesti jo vuosien ajan, ja erityisesti nuoremmille, jopa diginatiiveiksi kutsutuille, sähköinen maailma alkaa olla jopa jo todellisempi kuin reaali maailma. Sähköiseen asiointiin siirtyminen ei voi olla kuitenkaan vielä totaalista, vaan sen rinnalla on huomioitava joitakin vuosia ja ehkä pidempäänkin myös vaihtoehdoisen palvelun tarjoaminen.

3.11.2010

Kehittämistyössä on huomioitava aina myös esteettömyysnäkökulma. Esteettömyydellähän ei tässä tarkoiteta mitään kynnyksiä ja sellaista vaan nettisivustojen esteettömyyttä. Varsin usein internet-pohjaiset ratkaisut suunnitellaan keskiarvokäyttäjän tarpeiden mukaan ja unohdetaan esim. aistivammaisten tai lukihäiriöisten tarpeet. Esteettömyys mahdollistaa osallistumisen kaikille, siksi esitän seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että sähköisen asioinnin palveluja lisättäessä huomioidaan esteettömyysnäkökulmat, kuten esim. selkokieliisyys ja sivustojen saatavuus pelkinä tekstiversioina.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tulevan vuoden budjettiin lisättiin lasten ja nuorten palveluihin 14 miljoonaa. Lisäys on tarpeen, mutta odotan, että se kohdistuu myös sinne, minne me sen tässä budjetissa tarkoitamme. Me keskustalaiset olemme useiden budjettineuvotteluiden aikana puolustaneet mm. lapsiperheiden kotipalveluja ja perheiden oikeutta valita lapsilleen sopivin päivähoitomuoto. Pari vuotta sitten saimme budjettineuvotteluissa lisättyä rahaa lapsiperheiden kotipalveluihin, ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa tämä asia oli myös kirjattu. Todellisuudessa kotipalvelujen saatavuudessa on kuitenkin eri puolilla Helsinkiä kovasti kirjavuutta, eivätkä lisärahat ole aina kohdistuneet sosiaalivirastossa sinne, minne ne on budjettineuvotteluissa haluttu osoittaa. Tästä kotipalveluasiastahan on täällä käytetty useita puheenvuoroja.

Espoossa ja Vantaalla on perheiden valinnanvapautta kavennettu leikkaamalla kotihoidontuen kuntalisiä. Helsingissä on ymmärretty, että valinnanvapaus on arvo sinänsä mutta myös se, että vaihtoehdot lastenhoitomuodot tulevat yleensä myös kaupungille omaa päiväkotihoitoa edullisemmaksi. Mutta vaihtoehdolla ei ole eikä halutakaan korvata täysin erinomaista kunnallista päivähoitoa, jota kaupunkilaiset arvostavat, ja budjetissa siihenkin on lisätty tarpeellisia euroja.

Useammassakin puheenvuorossa on puututtu budjettiin neuvotteluissa lisättyyn kirjaukseen leikkipuistojen sijoittumisesta sosiaaliviraston hallinnossa. Hallinnollista sijoittumista tärkeämpää on mielestäni kuitenkin toiminnan sisältö. Tosin itse uskon, että sijoittuminen päivähoitoon voi nimenomaan mahdollistaa kokopäivähoidolle vaihtoehdoisten hoitomallien tarjonnan paremmin ja tuo sekä

3.11.2010

---

leikkipuistoihin että päivähoitoon uutta osaamista.

Helsingin leikkipuistot palvelevat erinomaisen hyvin lapsiperheitä mutta myös koululaisia iltapäivätoimintapaikkana. Leikkipuistojen siirto päivähoitoon ei saa estää nykyistä hyvin sujunutta yhteistyötä eri hallinnonalojen ja vapaaehtoistoimijoiden ja kolmannen sektorin toimijoiden välillä. Esim. eri toimijoiden yhteistyössä järjestämää perhevalmennusta LAPASET-hankkeen mukaisesti pitää voida jatkaa ja kehittää. Mielestäni olisi syytä pohtia myös, voisiko nykyistä useampien leikkipuistojen tiloja käyttää myös ilta-aikaiseen esim. erilaiseen asukas- tai kerhotoimintaan.

Tulevan vuoden budjettiin lisättiin kirjaus, että tutkitaan ns. Paltamon mallin kaltaisten ratkaisujen soveltuminen Helsingin vaikeasti työllistyvien palveluihin ja uudistetaan palveluita selvityksen pohjalta. Täällä on pohdittu useissa puheenvuoroissa nuorten koulupudokkaiden tai opiskelupaikan ulkopuolelle jäävien nuorten kohtaloa. Seuraava askel voisikin olla koulu- tai työpaikan ulkopuolelle jäävien nuorten tilanteen perkaaminen yksilöllisesti etsivän työn mallin mukaan. Tästä on hyviä kokemuksia muualta päin Suomea. Erityisen tärkeää tämä olisi jokaisen nuoren inhimillisen elämän takia, mutta toiminta olisi myös yhteiskunnan kannalta tärkeää sekä kustannus- että työllisyysnäkökulmista.

Valtuutettu Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin on syytä lausua ilo siitä, että on voitu saavuttaa näin laaja yhteisymmärrys ensi vuoden budjetista. Uskon, että vaikeina aikoina ja erittäin haastavan kaupungin toimintojen kehittämisen aikana tämä sopu on omiaan kyllä antamaan hyvät lähtökohdat vaikeidenkin päätösten läpiviennille. Tällaisessa tilanteessa se vaatii kaikilta tekijöiltä joustavuutta ja hyvää taitoa, ja haluan kiittää neuvottelijoita mutta antaa myös erikseen tunnustusta suurimmalle ryhmälle, Kokoomukselle, joka tässä osoitti myös poikkeuksellista joustavuutta, jotta ratkaisu saattoi tulla yksimielisenä tänne meille saakka.

Tämän hankkeen erittäin iso kysymys on kirjattu tähän tuottavuusohjelmaan tai tuottavuus- ja työhyvinvointiohjelmaan. On erittäin merkittävä kysymys, miten kaupungin henkilöstö on mukana uusien ideoiden kehittämisessä ja miten tällaista muutosprosessia voidaan viedä niin, että henkilöstön näkemykset ovat siinä mukana.

3.11.2010

Haluan tähän kiinnittää sen takia huomioita, että me tiedämme, että valtion puolella meillä on vähän huonoja kokemuksia tuottavuusohjelmien läpiviennistä. Ensin on ollut suuri innostus ja paljon hyviä tarkoituksia, ja valtion puolelta tuottavuusohjelmasta on tullut huonomaineinen ja lähinnä irtisanomiseen keskittyvä, henkilöstön vähentämiseen keskittyvä ohjelma. Toivoisinkin, että kaupungissa otettaisiin tämän ohjelman liikkeelle lähdöstä erityinen vastuu sekä kaupungin virkamiesjohdossa, myös kaupunginhallituksessa ja lautakunnissa, että tämä olisi aidosti henkilöstön näkemyksiä ja osaamista hyödyntävä ohjelma.

Henkilöstöllä on kuitenkin se kaikkein suurin kokemus myös siitä, mitä tehdään ehkä väärin ja mitä voitaisiin tehdä paremmin, jos päästään hyödyntämään tätä jokaisen työntekijän osaamista. Siellä 40 000 uutta ideaa varmasti odottaa kiinnostuneita toteuttajia, kunhan nämä saadaan esille. Siksi toivoisinkin, että kanssakäyminen henkilöstöjärjestöjen kanssa olisi tämän ohjelman läpiviennissä sellainen johtava punainen lanka.

Valtuutettu Pajamäki käytti erinomaisen puheenvuoron tästä asiasta, ja pyydän kannattaa hänen tärkeää ponttaan. Toivoisin, että tämä ponsi voisi tulla hyväksytyä yli puoluerajojen, niin että valtuusto saisi ensi vuoden kesäkuuhun tullessa selvityksen, mitä tässä tuottavuusohjelmassa on tapahtunut. Silloin tavallaan voitaisiin varmistaa se, että tämä etenee positiivisena hankkeena, henkilöstönäkemyksiä huomioon ottavana hankkeena, ja näin saataisiin aikaan positiivinen startti tälle haastavalle tavoitteelle.

Kiitoksia.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Valtuutettu Heinäluoma kiinnitti tavattoman tärkeään asiaan huomiota. Se on tullut täällä aikaisemminkin esille mutta hyvin korostetusti valtuutettu Heinäluoman puheenvuorossa, eli tämä henkilöstön osaamisen, taitojen, kykyjen mukaanotto tässä tuottavuusohjelmassa. Itse olen erittäin huolissani, sanoin jo sen siellä budjettineuvotteluissa ja sanon sen tässäkin ääneen, tämä aikatauluhan on erittäin tiukka. Ja vaikka kuinka haluaa uskoa siihen, että reipasta menoa edetessä saadaan ratkaisut jo 1.5. mennessä, silti uskallan epäillä, meillä on kuitenkin 40 000 työntekijää ja ? useita satoja, jos ei tuhansia. Miten

3.11.2010

---

koko tämä henkilökunta saadaan mukaan tähän ? , olen siitä tosi huolissani.

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Hiltunen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Viittaan tässä Ojalan käyttämään puheenvuoroon ja aikaisempaan puheenvuorooni eli toistan sen, että toivon, että tämä tuottavuusstrategiaprosessi, sen hakeminen etenee niin, että valtuustolla säilyy siinä reipas ote. Olen kaupunginjohtaja Pajuselle jo esittänyt toivomuksen, että valtuuston strategiaseminaarissa meillä olisi mahdollisuus erilaisten vaihtoehtojen tarkasteluun niin, että ennen kevättä tuo peruslinja olisi sanotaanko valtuutettujen perusteellisen pohdinnan jälkeen, analyysien jälkeen voitu valita. Ratkaisuja ei varmasti 1.5. ehditä tehdä, eikä tämä ole sellainen aikataulukysymys, vaan joskus pitää käynnistää tämä prosessi.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä oli edellä erinomaisen tärkeitä puheenvuoroja valtuutetuilta Heinäluoma, Ojala ja Hiltunen, eli yhdyn heidän puheisiinsa, ne olivat todella tärkeitä puheenvuoroja.

Haluan nostaa ensimmäiseksi ensi vuoden kohdalta terveydenhuollon asiat esiin. Ensi vuonnahan on tulossa terveydenhuoltolaki, joka uudistaa mm. potilaan mahdollisuutta valita hoitopaikka ja hoitava ammattihenkilö. Tämä on haasteellinen toteutettava Helsingissä. Esim. tällä hetkellä olen ollut useissa yhteyksissä tekemisissä Kontulan ja Kivikon terveysasemien potilaiden kanssa. He ovat joutuneet painiskelemaan hoitoon pääsyn kanssa, hetkittäin jonotus on ylittänyt reippaasti hoitotakuun, ajanvaraukseen on vaikea päästä, laboratoriokokeet tulevat kuukauden päästä, jolloin niillä tuskinpa kovin paljon enää on merkitystä jne. Tässä onkin se haaste, jossa täytyy Helsingin terveyskeskuksen nyt ottaa todella lusikka kauniiseen käteen ja miettiä, että millä tavalla saadaan kaikki meidän terveysasemamme toimimaan hyvin. Koska nyt tässä on kyse siitä, että väestöpohja ei ole se ratkaiseva asia, vaan se löytyy sieltä johtamisesta ja sieltä toiminnan puolelta ja varmasti myös tarpeellisen hoitohenkilökunnan palkkauksessa. Teen tähän asiaan liittyen ponnin:

3.11.2010

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin terveyskeskuksen on kuultava hoitohenkilöstöä, kun terveydenhuollossa valmistaudutaan vuonna 2011 voimaan tulevan terveydenhuoltolain tuomiin muutoksiin.

Eli se, mikä on tärkeää, että kuullaan todella henkilöstöä siitä, että miten turvataan, että kaikilla terveysasemilla on potilaita ja sieltä tulee hoitoa ja ne ovat vetovoimaisia. Muutoinhan pian olemme sellaisissa ruuhkissa joillakin terveysasemilla, jos huono maine kiirii joistakin terveysasemista.

Sitten otan esiin lasten päivähoidon. Valtuutettu Vesikansa puhuikin jo itse asiassa samoja asioita, joita halusin itsekin ottaa. Huoli päivähoidon tilasta oli kosketeltavaa noin viikko sitten järjestetyssä päivähoitokeskustelussa. Henkilöstö oli huolissaan siitä, pystyvätkö he tekemään duuninsa hyvin, koska heillä on käyttöastetavoitteet, jotka tällä hetkellä ovat Helsingissä 93 % ja muissa kunnissa se on keskimäärin 85 %. Käytännössä se merkitsee sitä, että kun lapset sairastavat ja ovat poissa päivähoidosta, niin silloin pistetäänkö sinne viereiseen päiväkotiin aamusta työntekijä menemään, jotta tämä käyttöaste saadaan menemään tavoitteisiin.

Täällä valtuutettu Sarkomaa teki ponnen, se oli hyvin kryptinen se ponsi, että mitä se itse asiassa tarkoitti. Käytännössä pitäisi lähteä siitä, että tämä on yllättäen kuulemma alkuvuodesta tämä 93 %:n käyttöaste. Se on aivan käsittämätöntä, että näin tiukilla ollaan. Samassa yhteydessä tuli se, että 2001 verrattuna lapsia on huomattavasti enemmän mutta 49 vähemmän päiväkotija, että ahtaammalla ovat lapsetkin ja työntekijät. Puhumattakaan siitä, että tänä vuonna noin 1 300 lasta on enemmän tämän hetken arvion mukaan hoidossa kuin on arvioitu.

Vanhuspalveluista haluan tehdä omaishoitoon liittyvän ponnen, eli Vasemmistoliiton valtuustoryhmä edellyttää omassa ponnessaan, että:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki järjestää perheen tarvitsemat hoiva- ja hoitopalvelut, jos omaishoitajalta evätään omaishoidontuki huonokuntoisuuden perusteella.

Tätä ei tarvitse perustella. Täällä on useaan otteeseen tullut tämä omaishoidon tilanne esiin useissa puheenvuoroissa. Useinhan tämä ikääntynyt puoliso on, joka hoitaa tätä omaistaan ja parisuhde on

3.11.2010

---

muuttunut elämän loppuvuosina hoitosuhteeksi.

Vielä peruskoulusta sen verran haluan sanoa, että toivon, että opetuslautakunta tarkastelee koulujen ohjausta. Tuolla esim. Arabian peruskoulussa parilta luokalta puuttuvat kielten harjoituskirjat ja matematiikkaa luetaan monisteista, eli siinä on varmasti opetuslautakunnalla paikka katsoa sitä, että tällaista ei pääse tapahtumaan jatkossa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sarkomaa (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

On aivan selvää, että meillä täytyy olla kaupungissa mittareita, joilla me katsomme, miten me palveluita kehitämme. On tärkeää, että näitä tuottavuusmittareita arvioidaan. Päivähoidossa on luotu nämä mittarit siihen, että arvioidaan, onko henkilöstöä riittävästi suhteessa lapsiin ja onko se tasapuolista koko kaupungissa. Mutta se, että ovatko nämä parhaita mahdollisia, ovatko nämä käyttö- ja täyttöasteet parhaita mahdollisia? Nyt kun me käynnistämme tuottavuus- ja henkilöstön hyvinvointiohjelma, tuo fiksut käytännöt -ohjelma, niin ponnessani esitän, että sosiaalilautakunta arvioisi nämä tuottavuustavoitemittarit, ovatko ne parhaat mahdolliset, johtavatko ne varhaiskasvatuksen laadun toteutumiseen, asiakkaan ja henkilöstön kannalta parhaaseen mahdolliseen tilanteeseen. Keskustelua tilaisuudessa käytiin, ja mielestäni sen johdosta on hyvä, että sosiaalilautakunta tuon arvion tekee.

Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Sarkomaa totesi aivan oikein, että näitä on arvioitava. Aivan selvästi nämä mittarit tällä hetkellä ajavat päivähoitohenkilöstön ahtaalle eivätkä itse asiassa kerro sitä todellista arkista tilannetta vaan päinvastoin ajavat ihmiset sellaiseen tilanteeseen, että päivähoiton laatu kärsii, työntekijät kokevat äärimmäisen raskaana sen työn, kun he haluaisivat oikeasti tarjota lapsille hyvää päivähoitoa. Siinä mielessä täytyy arvioida, että ovatko nämä mittarit lainkaan oikeita vai pitääkö löysätä, että löytyykö löysemmillä tavoitteilla se kohta, jossa se

3.11.2010

---

arkielämä päivähoidossa olisi inhimillisempää myös työntekijöille ja lapsille parempaa päivähoitoa.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Minä olen käyttänyt paljon näitä mittareita omassa työssäni ja totean tässä kokemuksesta, että mittarit sinänsä ovat ihan hyviä mutta nykyään niitä käytetään aivan väärin. Niillä kiristetään työntekijöitä, ajetaan työntekijä pois omasta päiväkodista ja jätetään oman päiväkodin toiminta rempalleen. Myös tämä mittarin taso on aivan liian korkea, nykyään se on jo 93 %, kun se vielä minun aikani oli 90 %. Ja silloin ei suinkaan toimitusjohtaja vaatinut paimenkirjeellään, että sellainen päiväkotitoiminta, jossa ei saavutettu tätä 93 %, niin sieltä johtaja joutuu puhutteluun.

Valtuutettu Vikstedt (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tuottavuuspuhe näillä hoito- ja palvelualoilla on aika ongelmallista. Jopa Kunnallisen työmarkkinalaitoksen johtaja Markku Jalonenkin puhuu mieluummin tuloksellisuudesta kuin tuottavuudesta.

Valtuutettu Virkkunen

Hyvä puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Kannatan valtuutettujen Vesikansa, Siimes, Rantanen, Holopainen ja Peltokorpi tekemiä ponsia.

Rivivaltuutetun elämä oli hiukan turhauttavaa siinä vaiheessa, kun hän ryhtyi tutkimaan kaupunginjohtajan talousarvioesityksen tietoja opetustoimen oppilasmääräennusteista, ja lievästi turhauttavaa se on edelleen. Helsingin Sanomista saimme lokakuun alussa lukea, että Helsingin peruskoulujen oppilasmäärä laskee ensi vuonna 640 oppilaalla. Samainen luku oli kuitenkin kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä suomenkielisten koulujen osalta riippuen joko 606 tai 254 oppilasta. Yhden taulukon mukaan ala-asteikäisten määrän ennustettiin nousevan 125 oppilaalla. Nyt nämä luvut on kaupunginhallituksen esityksessä korjattu vastaamaan paremmin uusia ennusteita. Uudet luvut ovatkin sivusta riippuen joko 300 oppilaan

3.11.2010

---

vähennys tai 191 oppilaan lisäys. Yhden taulukon mukaan ala-asteikäisten määrä nouseekin 670 oppilaalla. Miltään sivulta ei edelleenkään kuitenkaan löydy sitä tietoa, jonka minä olen opetuslautakunnan jäsenenä opetusvirastolta lokakuussa saanut, että suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärän ennustetaan laskevan ensi vuonna tämän syksyn toteumasta tasan 207 oppilaalla.

Rivivaltuutettu alkaa olla jo aika väsynyt taittamaan kenenkään kanssa peistä siitä, mikä luku oikeastaan nyt on oikea. Olen sitä mieltä, että tällaisissa asioissa Helsingin kaupunki ei voi virastosta tai talousarvioesityksen sivusta riippuen käyttää eri laskutapoja, niin kuin nyt aivan selvästi tapahtuu. Selvyyden asiaan tosin saa, jos saa tavattua talousarvioesitystä muutaman tunnin ja soiteltua jälleen muutaman puhelun. Ei myöskään ole mitään järkeä siinä, että opetusvirasto- ja talous- ja suunnittelukeskus tuntuvat lukevan eri taulukoita, tai ainakin samojen taulukoiden eri sarakkeita, pohtiessaan sitä, mille oppilasmäärille budjetti oikeastaan pitäisi laatia. Joten jotta minä ja tulevaisuuden opetuslautakuntalaiset eivät enää koskaan joutuisi potemaan tämän syksyn kaltaista hiustenlähtöä oppilasmäärätaulukoiden tavatessaan ja jotta valtuusto saisi oikean kuvan siitä, millaista oppilasmääräkehitystä kaupunkiin todellisuudessa tuoreimmissa ennusteissa povataan, teen seuraavan pöytäkirjan:

Valtuusto edellyttää, että talousarvioesityksissä käytetään jatkossa oppilasmäärästä puhuttaessa kaikilla sivuilla samaa laskutapaa, jotta luvut olisivat keskenään vertailukelpoisia. Lisäksi valtuusto edellyttää, että sekä talous- ja suunnittelukeskus että opetusvirasto arvioivat oppilasmäärien kehitystä yhteisellä laskutavalla ja että sama tieto toimitetaan opetuslautakunnalle.

Talousarvioesitykseen sisältyy kirjaus, jonka mukaan kokonaisoppilasmäärän laskiessa koulukiinteistöjen vähentämistä jatketaan. Sen takia ajantasainen tieto siitä, minkä suuruista oppilasmäärien nousu tai lasku on, on enemmän kuin oleellista. Kaikkein oleellisinta on kuitenkin huomata, että oppilasmäärät vähenevät eri ikäryhmissä eri tahtia. Koska tiedän, että pääsemme varmasti silti taas pian käsiksi seinistä säästämisen jargoniin, muistuttaisin tässä välissä valtuustoa siitä, että ala-asteikäisten määrä kaupungissamme on ensi vuonna tuoreimman opetusvirastolta saamani ennusteen mukaan laskun sijaan jo nousussa. Valtuutetut voivat halutessaan tarkistaa asian talousarvioesityksen sivulta 242, tosin eri luvuin kuin mitä opetuslautakunnalle on jaettu. Ala-asteikäisten määrän noustessa alakoulujen kiinteistöistä luopumisen seurauksena

3.11.2010

---

voikin siis olla luokkakokojen kasvaminen.

Ala-asteikäisten määrän nousu yhdistettynä päiväkotia käyvien lasten määrän suureen kasvuun voisi nokkelan valtuutetun mielessä tuottaa johtopäätöksen, jonka jätän nyt tässä meille kaikille hautumaan. Palataan siihen myöhemmin.

Ja melkein lopuksi, kun olen nyt lähtenyt näiden numeroiden kanssa saivarteluun, kysyisinkin apulaiskaupunginjohtaja Kokkoselta tai muilta asiasta jotain tietäviltä kysymyksen, joka nousi tänään esiin supinana täällä valtuustosalissa. Miksi talousarvioesityksen sivulla 200 sanotaan, että päivähoidossa olevien lasten määrän ennustetaan olevan ensi vuonna 17 250, kun sosiaalilautakunnalle annetun ennusteen mukaan lapsia tulee olemaan päivähoidossa 19 240? Tässä on 2 000 lapsen ero.

Lopuksi kerhotoiminnasta. Se on tervetullutta leikkipuistoihin niin kauan kun se ei uhkaa avointa toimintaa. Avoimen ja kerhotoiminnan yhteiselo on hyvin toimivaa arkipäivää monissa puistoissa jo nyt, ja tähän en toivo mitään muutosta. Hyvin toimivaa ei tarvitse muuttaa. Joihinkin puistoihin kerhotoimintaa voidaan varmasti myös lisätä, mutta ehkä jaan kuitenkin huolen siitä, että miten leikkipuistojen lopulta käy, jos ne ennen pitkää ajautuvat sosiaalitoimesta opetustoimeen päivähoidon mukana. Opetustoimi ei ehkä kuitenkaan ole se ensimmäinen paikka, jossa ollaan huolissaan leikki-ikäisten perheiden varhaisesta tuesta.

Kiitos.

Valtuutettu Bergholm

Herra puheenjohtaja.

Ensin kannatan valtuutettu Terhi Mäen ja valtuutettu Thomas Wallgrenin ponsiehdotuksia.

Helsingin kaupungin taloudellisesta tilanteesta on syytä käydä jatkuvaa keskustelua, tilanteet nimittäin muuttuvat. Havaintojeni mukaan tässä pitkässä budjettikeskustelussa kukaan ei ole kiinnittänyt huomiota siihen, että pöydillemme jaettuun talouden ja toiminnan seurantaraporttiin sisältyy merkittävästi toisenlaisia tietoja kuin ne, joiden pohjalta budjettineuvotteluja käytiin vain hetki sitten.

3.11.2010

Nyt arvioidaan, että verotulot tänä vuonna kehittyvät budjettiin nähden 66,5 miljoonaa paremmin, ei siis 40 miljoonaa, kuten vielä muutama viikko sitten oletettiin. Myös toimintatulojen kehitysarvio on positiivisempi, ja myös toimintamenojen kehitysarvio on jonkin verran positiivisempi, eli menot ylittysivät jonkin verran vähemmän kuin vielä hetki sitten oletettiin. Näin kaiken kaikkiaan kaupungin tulos on vähän, katsommeko tilikauden tulosta vai tilikauden ylijäämää, kuutisenkymmentä miljoonaa parempi nyt kuin oletimme vielä muutama viikko sitten. Tähän verotulokertymäarvioon liittyy vielä mielenkiintoinen tieto, että kunnallisveron ja yhteisöveron kumulatiiviset tilitykset kuukausittain, niin olemme tällä hetkellä lokakuun tilitysten jälkeen yli 100 miljoonaa euroa talousarviota edellä, ja toisin kuin Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtaja sanoi, niin tänä vuonna siis on verotuloja kertynyt kaikkiaan jo, tai ”jo”, vain 20 miljoonaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Eli Helsingin kaupungin taloudellinen asema on siis kuitenkin tuntuvasti kohentunut ihan muutaman viikon aikana, mitä ennusteisiin tulee.

Kaiken kaikkiaan kysymys siitä, mikä kaupungin taloudellinen asema on ja miltä se näyttää lähitulevaisuudessa, niin näyttää siltä, että siis tänä vuonna tulemme tekemään pienen tappion, huomattavasti pienemmän kuin huhtikuussa. Kun hyväksyimme raameja, oletimme, silloin meille esitettiin, että ennuste on 122 miljoonaa alijäämää tai tilikauden tulos 153 miljoonaa tappiollinen. Nyt meille sanotaan, että alijäämä on 35 miljoonaa tai tappio 63 miljoonaa, täällä nämä poistoerot, varausten muutokset, rahastojen lisäykset ja vähennykset tekevät nämä kaksi lukua erilaisiksi.

Tämä herättää nyt ensinnäkin sellaisen kysymyksen, että kun budjettiprosessia viedään eteenpäin, niin on olennaista olla todella tuoreimpien tietojen kanssa tekemisissä, ja lisäksi se herättää myös sen havainnon, joka on meidän ryhmämme suunnalta esitetty usein, että kyllä, kaupungin rahoitus on epätasapainossa, mutta se todellakaan ei johdu siitä, että kaupungin tulos, käyttötalous olisi tappiollista, rahoituksen alijäämä johtuu pelkästään siitä, että investoinnit ylittävät poistojemme tason.

Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Minä hämmästyin myös, että me olemme voivotelleet aika paljon tätä kaupungin taloudellista tilannetta, jossa on omanlaisiaan uhkakuvia

3.11.2010

---

ilmassa. Mutta tämä menee aina sellaisen dramaturgisen systeemin läpi. Nyt kun tulee lappuja eteen, että rahatilanne ei ole ollenkaan niin paha, niin tämä joutuu outoon valoon tämä meidän päätöksentekoprosessimme. Olen kyllä kiinnostunut, mitä pormestari sanoo seuraavaksi.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin valtuutettu Rantaselle, en näin dramaattisena näe asiaa ollenkaan. Ja oikeastaan varsinainen asia, ne alussa esittämäni taustatiedot talousarviolle, niin niihin kaikkiin, kuten mainitsin siinä, nämä viimeisimmän ennusteen mukaiset tiedot on päivitetty. Oma käsitykseni siitä muutoksesta, mikä nyt siis kakkoskauden eli 6 ensimmäisen kuukauden ja 9 kuukauden ennusteen välillä, siellä ei ole mitään kokonaiskuvaa radikaalisti muuttavaa elementtiä. Siellä on käytännössä se yksi selittävä tekijä, että verotulojen arviota on lisätty ja kuitenkin, kun katsotte sen lopputuleman, joka minulla siellä kalvoilla oli esitetty, kokonaisverotulot näyttävät olevan samaa tasoa kuin vuonna 2009. Jos katsoo useamman vuoden aikajänteellä, meidän tilanteemme on se, että vuodesta 2008 verotulot eivät merkittävästi ole kasvaneet, menot sen sijaan 500 miljoonan luokkaa. Myös kaikki ne menokasvut, mitä historiatietoina vertaillaan, ne ovat kaikki todellisia ja perustuvat meidän tilinpäätöstietoihimme. Mitään dramaattista muutosta ei ole, mutta se tietenkin, että verotuloennustetta on korjattu sen mukaisesti kuin pidämme realistisena.

Valtuutettu Bergholm (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Näin toki oli, että kaupunginjohtajan tänään esittämässä puheenvuorossa nämä uudet luvut olivat pohjana. Totesin kuitenkin, että kun ryhmät käyvät budjettineuvotteluja, niin niitä käytiin siis 3 kuukautta vanhojen tietojen perusteella, jotka olivat siis viimeisen rivin tasolla suuruusluokkaa 65 miljoonaa heikommat kuin nyt meille esitetyt luvut. Lisäksi esitän ennusteen, että kun aikanaan tämän vuoden tilinpäätöstä hyväksytään, luvut ovat vieläkin paremmat kuin nyt esitetyt ennusteet.

Toinen asia näistä menokehityksistä, niin siinä voisi esittää

3.11.2010

---

toivomuksen myös talous- ja suunnittelukeskukselle, että ottaisivat huomioon väestönkasvun. Kun verrataan Helsinkiä ja muuta Suomea, niin kun muualla Suomessa väestö kasvaa hitaammin, niin täällä edes asukaskohtainen menokehitys olisi tarkastelun pohjana.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Haluaisin vielä muistuttaa siitä asiasta, että kaupunginjohtaja puhui siitä, että investointibudjettia on vähennetty tässä ensi vuoden budjettiesityksessä. Ja totta onkin, että näiden neuvottelujen yhteydessä tai ryhmien välisten keskustelujen yhteydessä tähän on päädytty, mutta siitä huolimatta tämä investointitaso on edelleen lähellä sitä, mitä tänäkin vuonna käytetään investointeja. Ei siellä todellisuudessa tapahdu mitään investointien laskua. Ja se, että tänä vuonna oli niin hurjan korkea ylibudjetointi sinne investointeihin, niin sekin oli täysin tiedossa jo viime vuonna.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tätä kaupungin ensi vuoden budjettia tai taloudenpitoa tältä osin voitaisiin kuvata suomalaisella kansansanonnalla ”hullu mies Huittisista syö enemmän kuin tienaa” ja Huittisten paikalle vaan laittaa Helsingin tai stadin. Terveen talouden tunnusmerkkihän on se, että vuosikate riittäisi poistoihin, ja niin kuin kaupunginjohtajan puheenvuorosta varmasti kaikki näimme, se ei ole riittänyt moneen vuoteen niihin eikä tule riittämään ensi vuonna eikä sitä seuraavanakaan, toivottavasti edes sitten sen jälkeen. Ja tähän tarkoittaa sitä, että omaisuuden kulumista paikataan lainanotolla.

Meillä ei tietenkään olisi mitään ongelmaa järjestää palveluitamme, jos Helsinki saisi pitää omat verotulonsa, mutta niin kuin valtuutettu Koskinen omassa puheenvuorossaan aiemmin ansiokkaasti kertoi, iso osa Helsingin verotuloista menee muualle Suomeen verotulon tasauksena. Selviytymisen avainsanat meillä ovat – miten omin voimin voidaan tätä asiaa hoitaa – kustannustehokkuus, vaikuttavuus, tilojen käytön tehostaminen, organisaatorakennemuutokset ja uusia tapoja toimia ja tuottaa palveluita. Henkilöstöhän tässä on ilman muuta avainasemassa. Meillä on huippuhenkilökuntaa Helsingillä, ja

3.11.2010

---

toivottavasti nyt henkilöstöä osataan tässä suhteessa hyödyntää niin, että ne kaikki ideat, mitä sieltä tulee, myös voidaan niitä kehitellä ja ottaa käyttöön.

Itse olen miettinyt tätä organisaatiokuvioita, että kun meillä on nyt hirveän tiukat sektorijaot ja eri hallintokunnat, ja ne eivät kovinkaan hyvin toimi keskenään yhteen, niin mitä, jos tämä koko kuvio myllättäisiin niin, että meillä olisikin elinkaariorganisaatio? Että meillä toiminnot keskittyisivät niin, että mitkä ovat lasten asioita ja mitkä ovat aikuisten ja mitkä vanhusten asioita, ja katsottaisiinkin siltä kantilta, että mitkä ovat käyttäjien tarpeet näihin palveluihin ja näihin asioihin?

Se että Helsinki nyt joutuu nostamaan veroäyriään on ikävä juttu, ja se aiheuttaa tietenkin kilpailuetua meidän läntisiin naapurikaupunkeihimme nähden. Ja toivottavaa olisi, että kun puhutaan pääkaupunkiseudun yhteisistä asioista, myös pääkaupunkiseudun kaupungeilla olisi likimain samat veroprocentit, niin ei tätä verokilpailua syntyisi. Verokilpailua meillä on kyllä myös yhdessä pienemmässä asiassa eli koiraveroasiassa, josta puhun täällä joka kerta, kun on budjetista kyse. Helsinkihän on pääkaupunkiseudulla ainoa kaupunki, joka perii koiraveroa. Aikanaan, kun koiraveron otettiin käyttöön, siinä oli perusteluna se, että sen tuotolla maksettiin korvauksia karjanomistajille, kun vesikauhaiset koirat olivat purreet karjanomistajien lemmiä tai lampaita. Tämä oli se syy, miksi koiraveron on aikanaan otettu käyttöön. Nykyään sitä sitten, kun talousarvioaloitteen tästä taas kerran tein, että koiraveron perimisestä luovuttaisiin, niin kaupunginhallitus tai valmisteleva koneisto vastaa, että "täytyy olla nyt sen takia, kun on puhtaanapitokustannuksia". Voisin kuvitella, että samat puhtaanapitokustannukset, jos niitä oikeasti on, olisi myös Espoossa ja Vantaalla ja Kauniaisissa ja muissakin naapurikunnissa, ja niillä on kuitenkin ollut näkemystä luopua koiraverosta.

Kun kuitenkin laki nykyään määrää, että koiran ulkoiluttajan on kerättävä jätökset, niin tämä puhtaanapitopointtikan ei enää ole relevantti. Tulen jatkossakin tekemään tämän aloitteen vuosittain niin kauan kun tästä verosta päästään eroon.

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Valpas

Puheenjohtajat, hyvät valtuutetut.

3.11.2010

Ensinnäkin kannatan valtuutettu Hurun tekemiä ponsia ja sitten haluaisin hiukan oikoa edustaja tai valtuutettu Hakasen väitteitä. Hän tuossa omassa ryhmäpuheessaan totesi, että Perussuomalaiset eivät olisi esittäneet budjettiin mitään. Sehän nyt ei pidä paikkaansa. Meillä ei oli neljä varsinaista budjettitavoitetta, joista kolme liittyi suoraan määrärahaehdotuksiin. Emme me olisi mukana tässä budjettisovussa, jos emme olisi saaneet läpi omia esityksiämme.

Sitten tähän itse asiaan. Minä tein aikoinaan aloitteen, joka löytyy tästä vaaleansinisestä kirjasta, Valtuutettujen tekemät talousarvioaloitteet, kohdasta 77 tai siis aloite 77, ja siihen on vastaus sivulla 386. Se koskee siis julkisten tilojen varustamista induktiosilmukoilla.

Nythän tilanne on se, että jokaisella helsinkiläisellä pitäisi olla oikeus kuulla. Siinä on kyse sosiaalisesta oikeudenmukaisuudesta Helsingissä. Jos ruvetaan ihan kylmän matemaattisesti laskemaan, niin koko maassa on noin 700 000 henkilöä, jolla on kuulovamma jollain tavalla, ja se tarkoittaa Helsingin kokoisessa kaupungissa noin 70 000 ihmistä. Kuulovamma ei näy ainakaan kovin helposti, mutta se vaikuttaa erityisesti vanhusväestöön. Olen ennenkin puhunut tästä, että hyvin usein vanhus, joka ei kuule, jää mieluummin kotiin ja syrjäytyy kuin lähtee tuonne kaduille liikenteen sekaan varsinkin, jos hänellä ei ole kuulolaitetta. Mutta sitten nämä, joilla on kuulolaitte, mutta jotka eivät käytä sitä, ovat se oikea ongelma, koska se on sitten pois joltakulta toiselta henkilöltä, on hän sitten vanhus, keski-ikäinen, minun ikäiseni tai lapsi. Hän jää sitten ilman kojetta, jos joku vanhus pitää sitä omaa tonnin arvoista kojettaan siellä piirongin laatikossa. Kyllä minä sanoisin, että valistus on se, mitä tässä pitäisi tehdä, ja kehottaisin kaikkia teitä valtuutettujakin, että jos teillä on tällaisia omaisia, joilla on kuulolaitteet ja jotka pitävät niitä vain piirongin laatikossa, sanomaan että sitä kannattaa käyttää, koska en tiedä, miten kauan meillä kestää se sitten, että aletaanko niitä ottamaan pois niiltä, jotka eivät käytä sitä yhteiskunnan kustantamaa laitetta.

Sitten tämä itse aloite. Tämähän liittyi tähän silmukan asennukseen ja julkisiin tiloihin. Olin tuolla Kampin palvelukeskuksen juhlasalissa. Siellä on silmukka, ainakin valojen perusteella, mutta käytännössä se ei kuulu lavan edessä, missä yleensä poliitikot istuvat ja kuuntelevat ihmisten puheita sieltä katsomosta. Eli kun kaupunki asentaa jotain, niin sitten pitäisi varmistaa, varsinkin jos on tällainen iso sali, että se kattaa myös nämä katvealueet, joita syntyy väkisinkin yleensä tähän eteen. Monet sanovat, että heidän äänensä kuuluu, kun he huutavat sitten sieltä stadionin toisesta päästä. Ei se kyllä kuulu, jos ei ole mikkiä. Se koskee myös tätä salia. Olen huomannut, että täällä monet huutelevat

3.11.2010

---

välihuutoja, mutta oikeasti aika monelta se menee ohi. En ole ainut huonokuuloinen tässä salissa. Puhun nyt siis valtuutetuista. Jos te haluatte viestinne perille, menkää suoraan sanomaan päin naamaa tai sitten puhukaa mikkiin.

Lopuksi kysymys kaupungin edustajille. Yleisten töiden lautakunnan vastaus tähän aloitteeseen on sivulla 387, ja siellä puhutaan Helsinki kaikille -projektista, ja siinä viimeisessä lauseessa sanotaan, että "Esteettömyystietoja kerättäessä kartoitetaan samalla, mihin tiloihin induktiosilmukka on jo asennettu ja mistä se puuttuu. Nyt kysyisin: millä aikataululla tämä tieto saadaan kerättyä? Sehän on tavallaan ikuisuusprojekti, koska tilat muuttuvat, mutta se, että saataisiin joku mahdollisimman kattava lista, olisi erityisesti kaupunkilaisten kannalta elintärkeä. Eli minkälaisella aikataululla se on nyt ajateltu sitten tämä lista koostaa?

Kiitoksia.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Aluksi valtuutettu Valppaalle. Kaikilla ryhmillähän täällä tavoitteita on tietenkin. Se informaatio, jonka olen muilta ryhmiltä saanut, oli se että siinä vaiheessa, kun Perussuomalaiset kutsuttiin mukaan neuvotteluihin, niin mitään vaatimuksia sen muiden kesken jo asiallisesti pitkälle syntyneen ratkaisun muuttamiseksi Perussuomalaiset eivät asettaneet.

Puheenjohtaja.

Täällä on useassa puheenvuorossa sanottu, että budjettiin lisätään määrärahoja noihin tai näihin palveluihin. Minusta olisi syytä tällaisesta selvästi harhaanjohtavasta kielenkäytöstä luopua. Kun kaupunginjohtaja esittää rajuja menojen vähennyksiä ja neuvottelijat sitten pienentävät ne vähennykset, niin ei siitä seuraa tässä budjettiesityksessä, että lisätään menoja, vaan siitä seuraa se, että menot ovat kutakuinkin tämän vuoden tasolla eli reaalisesti 4 100 miljoonan budjetissa ne vähenevät kymmeniä miljoonia euroja.

Valtuustolla nimenomaan on vastuu siitä, että se osoittaa riittävät määrärahat, ja täällä on pidetty välillä suorastaan liikuttavia puheenvuoroja vanhusten, lapsiperheiden ja muiden palvelujen

3.11.2010

---

heikosta tilasta. Vetoan nyt valtuutettuihin: tällä kokouksella, tässä salissa nyt ja seuraavassa valtuuston kokouksessa on se valta korjata kaikki ne ongelmat niin pitkälle kuin resurssit antavat myötä. Tähän aika moni vetoaa, että nyt jotenkin resursseja ei olisi. Minusta tässä asiassa myöskin pitäisi kyllä saada vähän korjausta tähän meidän budjettikäytäntöön. On aika erikoista, että täällä puhuttaessa veloista muistetaan kyllä tarkkaan liikelaitosten ottamat velat, mutta silloin kun puhutaan budjetin tuloista, niin yhtäkkiä ne liikelaitosten voitot katoavatkin siitä kaupungin kokonaisbudjetista jonnekin ja tilitetään sitten tietenkin joskus aikanaan jonnekin. Osa siitä tuloutuu sitten tilinpäätöksen yhteydessä meidän toimintapääomaamme. Mutta jättämällä nämä liikelaitosten 250 miljoonan voitot kokonaan pois tulopuolelta, ei senttiäkään, saadaan tietysti tämä budjetti näyttämään hirvittävän ankaralta ja tiukalta.

Toinen seikka, joka tätä kireää kuvaa luo, on se että Helsingin Energialle esitetään tässä budjetissa, että sen rahavarat kasvavat ensi vuonna 150 miljoonaa suunnilleen. Tätä ilmeisesti ajatellaan käytettäväksi sitten investointeihin, joita kuitenkin uusiutuvan energian osalta lykätään toistaiseksi. Normaalistihan tällaiset investoinnit rahoitetaan pitkäaikaisella lainalla.

Kolmas seikka, jolla tätä kireää kuvaa luodaan, on se että Helsingin budjettiesityksessä oleva arvio kunnan verotulojen kasvusta on lähes puolet pienempi kuin Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen ja Palkansaajien tutkimuslaitoksen arvio kuntien verotulojen kasvusta ensi vuonna.

Täällä muun muassa valtuutetut Holopainen ja Wallgren ovat kiinnittäneet huomiota demokratiaongelmiin. Itsekin haluaisin siihen kiinnittää huomiota kahden asian osalta. Nyt meillä on siis useita tässä keskustelussa korostettuja asioita, kuten palvelujen tuottamisen strategia, tuottavuusohjelma ja niin edelleen, joiden toimeksiantoa budjetissa tehdään siten, että sieltä puuttuvat asukkaat, asukkaiden osallistuminen ja vaikutus, osin jopa työntekijät.

Sitten me olemme täällä kuulleet ehdotuksia siitä, että tuottavuusohjelman pohja pitäisikin jotenkin ulkopuolisella konsultilla teettää. Tästä meillä on todella kokemuksia, kouluverkkokonsultti tai tämä palveluverkkoon liittynyt pitkäaikaissairanhoidon muutos, joka teetettiin konsulttihommalla. Nämähän ovat johtaneet katastrofaalisiin seurauksiin nämä konsulteilta tilatut selvitykset. Tämä sama demokratiaongelma näyttää liittyvän tähän pääkaupunkiseudun kuntien suhteita koskeviin ratkaisuihin. Nyt, kun siihen ei löydy asukkaiden eikä

3.11.2010

---

ilmeisesti naapurikuntien tukea riittävästi, niin täällä huudetaan perään, että valtioneuvoston pitää asettaa selvitysmies. Minä todella toivoisin, että se valtuuston strategiaohjelman ykköstavoite demokratian laajentamisesta nimenomaan asukkaiden osallistumisena otetaan tosissaan.

Anteeksi, puheenjohtaja. Haluan lopuksi kannattaa valtuutettu Autin kahta vastaesitystä.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Puheenvuoropyyntöni koskee ei edellistä vaan sitä edellistä puheenvuoroa. Valtuutettu Valpas esitti yksityiskohtaisen kysymyksen aikatauluista, ja minä valitan, että meillä ei ole tässä nyt käytettävissä tietoa, että voisin vastata siihen, mutta jos valtuutettu Valppaalle käy, niin me voisimme myöhemmin toimittaa hänelle tiedon henkilökohtaisesti.

Valtuutettu Valpas (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia.

Hyvin mielellään otan tämän tiedon vastaan. Hakaselle vain toteaisin, että toisen käden tietoihin ei kannata aina ihan luottaa. Toivoisin, että jos sinulla on kysyttävää, niin kysyisit sitten suoraan Perussuomalaisten edustajilta. Saat sitten kyllä taatusti oikeat vastaukset.

Kiitos

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtajat ja hyvät valtuutetut.

Minulla on kaksi käytännön asiaa. Täällä on puhuttu hyvin paljon vanhusten hoiva- ja terveystalviteista ja niiden käytännön järjestämisestä. En todellakaan usko, etteikö sillä budjetilla, joka meillä on budjettikirjaan annettu, pystytä järjestämään niitä ja vuosi vuodelta paremmin. Haluaisin ehdottaa, että kun meillä on valtuustokauden

3.11.2010

---

puolivuotisseminaari tai mikä strategiantarkasteluseminaari tässä alkuvuodesta ensi vuonna, niin voisimme me saada sinne se pitkäjänteinen vanhuspalvelusuunnitelma, joka meillä on, tiedoksi ja siitä käytännön tiedot, missä mennään ja miten budjetit, sekä sosiaalitoimen budjetti että terveystoimen budjetissa oleva kotihoitotuki, ehkä myös nämä omaispalvelut, nivoutuvat. Karkea arvio, taloudellinen laskema siitä, kuinka paljon tässä kaupungissa laitetaan ja mihin toimiin pitkäjänteisesti, missä mennään. En halua romuttaa hyvää, pitkää suunnitelmaa, johon on sitouduttu ja jota tehdään, mutta haluaisin tietää, missä mennään. Käytäntö vain ei tällä hetkellä toimi kaikilta osin.

Toinen asia, joka on ollut opetuslautakuntakaudellani jo kauan sitten. Suuri toiveeni on tämä, että meillä ei olisi näitä koulusta pois jääviä peruskoulunsa jättäneitä. Niitä on vuosittain 1 000 oppilasta, ja se, että kymppiluokkaa pannaan täyttämään, voi olla jollekin hyvä. Nyt opetus- ja kulttuuriministeriö on vihdoin myöntänyt Helsingille 400 uutta aloituspaikkaa. Se on luvanvaraista toimintaa. Valtionosuudet tulevat siihen. Meillä ei olekaan tiloja, joissa tämä opetus käynnistetään. Tässä neljännesvuosikatsauksessa, joka meille jaettiin, todetaan, ei kun 405 paikkaa on luvattu, vain 250 otetaan käyttöön ja lisäpaikkamäärä pystytään rahoittamaan kaupungin saamien valtionosuuksien kasvulla.

Samalla valtionosuudet kasvoivat niille koulutuksen järjestäjille, jotka ovat muita kuin kaupungin koulutuksen järjestäjiä, ja sillä lailla muille opetuksen järjestäjille tulleet valtionosuudet jäävät pois tästä kaupungin opetuksen budjetista. En edellytä sinne mitään lisättäväksi tai mitään mistään muuten siirrettäväksi, mutta toivon todella, että etsitään paikkoja ja tiloja. Mikä on se koulurakennus, joka voidaan vapauttaa niin, että saadaan lisää ammatillisen koulutuksen paikkoja?

Kiitos.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Urhon huoleen siitä, että mitenkä nämä valtuustossa paljon aikaa, energiaa ja myöskin motiivia ja tahtotilaa valmistellut ohjelmat näkyvät sitten varsinaisesti käytännön toteutuksessa ja myöskin budjetissa, on aivan aiheellinen. Yhdyn siihen näkemykseen, että jonkinlainen arvio pitäisi näistä ohjelmien toteuttamisesta olla, ja muistan, että olen tehnyt tästä asiasta aloitteen ja myöskin puhunut

3.11.2010

---

täällä kaksi näkökulmaa. Kun uusi ohjelma valmistellaan, niin siinä pitäisi olla liitettynä se toteuttamisaikataulu resursseineen ja budjettipäätöksineen, millä tavalla se toteutetaan, ja budjettikirjassa voisi aivan hyvin olla liiteosassa näiden ohjelmien toteutumisesta jonkinlaiset vuosittaiset arviot.

3.11.2010

Ledamoten Björnberg-Enckell (replik)

Tack ordförande.

Haluaisin tässä kannustaa ja olla samaa mieltä valtuutettu Urhon kanssa siitä, että nämä ammatilliseen koulutukseen myönnetyt lisäpaikat pitäisi ehdottomasti ottaa käyttöön, koska meillä niin moni jää ulkopuolelle joka syksy. Ei voi olla niin, että saadaan vihdoinkin opetusministeriöstä ne pyydetyt paikat, ja sitten ei kerta kaikkiaan pystytä starttamaan näitä, koska ei ole tiloja. Kyllä meidän pitää nyt valtuuston katsoa tätä suomenkielisen ammatillisen koulutuksen tilatarvetta ja sitä, että saataisiin järkeviin tiloihin nämä toimimaan, jotta pystyttäisiin ottamaan käyttöön nämä paikat, joita niin kovasti tarvitaan.

Kiitos.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täällä on ollut tänään paljon hyviä puheenvuoroja. Joitakin niistä kommentoin vielä ja vähän täydennän. Uskokaa tai älkää, niin kyllä sosiaalivirasto ja sosiaalilautakunta pyrkii pitämään budjettinsa. Silti joissain kohdissa siellä on raamibudjettiin perustuen hankalia kohtia, joissa sitten jää tämä ylioptimismi, että toivomme, että lastensuojelua ei tarvittaisi niin paljon, toivomme että laitospaikkaa tarvitseva lapsi ei tarvitsisi laitospaikkaa. Nyt tässä budjetissa olen iloinen siitä, että neuvottelussa lisättiin rahaa niin, että voidaan tehdä suunnitelmallisempaa työtä, eikä tehdä sitten näitä palokuntapikahälytyksiä, jotka aina tulevat kalliimmiksi, kun joudutaan ottamaan ihan mitä saadaan, jotta saadaan asia kuntoon ja lainmukaiseen järjestykseen. Aikaisemmassa kaupunginjohtajan esityksessä oli 100 laitospaikan vähentämisen verran rahaa tavallaan vähemmän, mutta siihen lisättiin niin, että sinne silti jäi sellainen 50 laitospaikan gap, ja tässä voidaan sanoa, että ehdottomasti toivon, että se silti voi onnistua ja että tarvetta ei olisi niin paljon. Jos perhehoito onnistuu niin, että se ympärivuorokautinen tuki tosiasiallisesti sille perheelle järjestyy ja siellä on toinen mahdollisesti kotona pelkästään tässä tehtävässä, niin uskon, että siellä löytyy myös ainakin pienten lasten osalta hyviä keinoja. Toivotaan. Jos halutaan liian kevyttä hoitomallia ratkaisuksi silloin, kun tarvitaan jo jyrkempiä keinoja, niin

3.11.2010

---

silloin siinä ollaan ylioptimistia.

Lastensuojelu ei ole onneksi vain sosiaaliviraston asia. Jos se olisi, niin silloin mitkään rahat eivät riittäisi, koska lastensuojeluun liittyy kaikki muutkin hallintokunnat hyvin vahvasti, ja jos juuri tämä Piia Pakarisen mainitsema koulupudokkuuden estäminen nostettaisiin yhdeksi kaupungin kärkihankkeeksi, niin varmaan tulisi säästöjä ja tosi paljon lyhyellä ja pitkällä tähtäimellä erityisesti. Toinen asia, mistä varmaan saataisiin säästöä, olisi se, jos kärkihankkeeksi nostettaisiin hallintokuntien yhteistyönä yksinäisyyden ehkäisy. Siihen niin paljon lumipalloefektejä ja vyöryä, että jos näihin kahteen asiaan saataisiin yhdessä hyviä ratkaisuja, niin olen ihan varma, että sitä säästöä, mitä tarvitaan, myös tulisi. Lyhytnäköiset säästöt sen sijaan eivät kannata. Osaoptimointi ei hyödytä.

Tämä leikkipuistoasia on noussut tässä paljon esille. Minusta on hyvä miettiä, miten leikkipuistoja kehitetään niin, että ei osaoptimoida vain kerhotoimintaa ja miten saadaan nämä asiakkaat, henkilöstö ja lautakunta mukaan siihen suunnitteluun niin, että lopputuloksesta tulee mahdollisimman hyvä. Itse toivoisin myös, että siinä nuorisotoimi voisi olla osaltaan miettimässä, onko nuorille iltatoiminnan mahdollisuuksia. Ei tehdä leikkipuistoista pelkästään alle kouluikäisten paikkoja, kun ne eivät nytkään sitä pelkästään ole. Tämän haluaisin varmistaa, että näin ei ole nyt käymässä.

Päiväkotiryhmien pienentäminen on tämän valtuustokauden tavoite. Tämä päivähoiton budjetti ei varmaan siihen riitä. Käyttöasteesta luovuttiin budjettikirjoissa, mutta silti se elää pitkään, ja olen siitä aika huolissani.

Vielä haluan puuttua siihen koiraveroasiaan, josta Hannu tässä hyvin puhuikin jo. Itse en myöskään pidä sitä ajankohtaisena enää. Ennemmin mieltäisin, että mistä asioista verojen kerääminen on kohtuullista ja mistä se ei ole järkevää. Monelle yksinäisyyden ehkäisyyn lemmikki, esimerkiksi koira, on erinomainen ratkaisu, joka myös auttaa lähtemään sieltä kotoa ulos ihan käytännön sanelemana pakkona, ja ennemminkin toivoisin, että sitten mietittäisiin tätä yksinäisyyden ehkäisyyn näkökulmasta ja luovuttaisiin siitä verosta.

Elinkaarimallista olisin vielä halunnut sanoa sen, että sosiaalivirastossahan noudatetaan sitä juuri nyt. Silti on hyvä muistaa, että siellä on päällekkäisyyksiä: muun muassa on vammaisia, lapsia, päihdeongelmaisia, vanhuksia, jolloin pelkästään nämä ikärajoihin perustuvat asiat eivät suoraan ole niitä, mitä kannattaa lähteä

3.11.2010

---

kehittämään, mutta siinä on varmaan yksi pohja, jota voi miettiä.

Valtuutettu Autti

Kiitos.

Jatkan nopeasti siitä, mihin jäin. Olen ihmeteltyt täällä, että kun on puhuttu budjettisovusta ja heti sen jälkeen, mihin on käytetty monta puheenvuoroa, mietitty, että kuinka nämä rahat riittävät sitten näitten palvelujen toteuttamiseen, kun kuitenkin on niin paljon näitä palvelutarpeita. Itse olen ainakin erittäin järkyttynyt siitä, että miten näin köyhät lapset selviytyvät, ja sen takia kyllä teen vielä vastaesityksen, jossa toivon, että tänne varataan tämä 500 000 euroa sosiaaliviraston kohtaan 31102 toimeentulotukeen, että tällainen lapsilisän suuruinen ehkäisevä toimeentulotuki myönnetään joulukuussa niille lapsiperheille, jotka ovat olleet yhtäjaksoisesti toimeentulotuen asiakkaina vuoden tai enemmän. Me jokainen tiedämme, että lapsiköyhyys voi haavoittaa lapsia sitten jo pidemmäksi ajaksi, koska he eriytyvät sitten näistä omanikäisten tovereittensa harrastuksista ja muusta.

Sitten, kun puhutaan tästä ehkäisevästä toimeentulotuesta, niin teen vielä vastaesityksen tähän sitovaan toiminnalliseen tavoitteeseen sivulla 102, että sitä tosiaan tämän ministeriön ohjeen mukaisesti käytettäisiin ennaltaehkäisevään toimeentulotukeen 3,3 % toimeentulotuen määrärahoista eikä tyydyttäisi tuohon 3 %:iin, kun se nyt on aikaisempina vuosina sitten vuonna 2009 ollut vain 2 %. Tällä pystyttäisiin ehkäisemään sitä syrjäytymistä ja yksinäisyyttä. Niin kuin tuossa äsken puhuttiin, että myös toimeentulotuen asiakkailla, aikuisillakin, olisi oikeus harrastuksiin.

Sen jälkeen teen ponsiesityksiä ja luen ne nopeasti.

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki toimii ja vaikuttaa valtakunnallisella tasolla aktiivisesti lapsiköyhyyden vähentämiseksi.

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupungin neuvolan lisähenkilöstön palkkaamiseen saama valtionosuus 3,4 euroa per asukas vuodelle 2011 myös kohdennetaan terveyskeskuksen neuvolatoiminnan lisäresursointiin.

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin ensikoti ry:n

3.11.2010

---

vauvaperhepalveluita ja tehostettua perhetyötä voidaan edelleen käyttää tarvittaessa erityisen tiivistä tukea tarvitsevien vauva- ja pikkulapsiperheiden kuntoutukseen ja tukemiseen.

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään, millaisia yksilöllisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tarvitsevat ne 18–21-vuotiaat lastensuojelun jälkihuoltoon oikeutetut nuoret, jotka ovat jääneet jälkihuollon ulkopuolelle, ja että turvataan näihin palveluihin myös tarvittavat resurssit vuosille 2011–2013.

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että päihdehuollon palveluissa turvataan edelleen kaikille sitä tarvitseville laituskuntoutusmahdollisuus ja kuntouttavaa hoitoa huumeriippuvaisille.

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla voidaan turvata sairaankuljetuksen nopeus, mikäli potilaiden kuljetus Malmin sairaalan sijasta Marian sairaalaan hidastaa ambulanssin tehtäväsidonnaisuuden kasvaessa potilaiden saamaa apua.

Itse olin myös noissa talousarvioehdotuksessa ? koulutetun henkilökunnan riittävydestä turvaamalla lakisääteiset palvelut niin vanhustenhuollossa, perheneuvolassa, lastensuojelussa, toimeentulotuessa ja vammaispalveluissa. Sosiaali- ja terveystoimet ovat luonteeltaan sellaisia, että niiden toteuttamiseen tarvitaan riittävästi henkilökuntaa ja sijaisia, vaikka rinnalla olisi käytössä uusia sähköisiä palveluja. Tämän takia kannatan Yrjö Hakasen tekemiä vastaehdotuksia numero 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13 ja 15, joka tarkoittaa kaupunkilaisten demokratian lisäämistä, ja kannatan myös hänen ponsiaan, koska niissä on tärkeitä asioita.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Kyllä.

Valtuutettu Rätty (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

3.11.2010

Hyvät sosialidemokraatit. Itse sain kunnian toimia budjettineuvottelujen vetäjänä jälleen kerran, ja niin kuin tässä aikaisemmassa puheenvuorossani sanoin, niin kiitän kaikkia budjettisopuun osallistuvia ryhmiä, joita käsittääkseni on kaikki muut paitsi yksi yhden miehen ryhmä, ja sen takia ihmettelen hieman tätä vastaesitysten tulvaa, jos nyt näin voidaan sanoa. Neuvotteluissa on tapana tuoda esille niitä asioita, mitä itse pitää tärkeänä, ja jotkut niistä asioista toteutuvat ja toiset eivät, ja sitä kutsutaan neuvotteluksi ja kompromissiksi. Kovin monia näistä asioista en muista kuulleen epävirallisissa tai virallisemmissakaan neuvotteluissa. Olisin hieman vastausta odotellut.

Valtuutettu Autti (vastauspuheenvuoro)

Yksittäisenä valtuutettuna katson oikeudekseni esittää täällä mielipiteeni, samoin kuin sen, että näitä määrärahoja tulee lisätä. Kuten tänään olemme huomanneet ja saaneet uutta tietoa, että kaupungin talous on vakaammalla pohjalla kuin mitä on annettu aikaisemmin tietoon.

Valtuutettu Bergholm (vastauspuheenvuoro)

Totean Laura Rädylle, että sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä on budjettiesityksen kannalla. Meillä on tästä asiasta ryhmäpäätös.

Jokaisella kansalaisella on luovuttamaton oikeus mielipiteisiinsä.

Ledamoten Wallgren (replik)

Tämä on Rädylle ja muille. Minua nyt ensimmäisen kauden demarivaltuutettuna huvittaa se, kuinka demareilta nyt vaaditaan ryhmäkuria, kun aiemmin minä olen ollut moittimassa sitä, että demareilla ja muilla vanhoilla puolueilla ryhmäkuri on pikemminkin ongelmaksi asti. Totta kai me ryhmässä käsittelemme tätä asiaa, mutta ei tämä mikään vallankumouksellinen uutinen ole, että joskus tulee erimielisyyttä ryhmissä.

Valtuutettu Vikstedt

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

3.11.2010

On sieltä Kokoomuksen ryhmästäkin tullut hyvin monenlaisia mielipiteitä tänä iltana.

Välihuuto!

Mutta ei vastaesityksiä joo. Jokaisella on oma mielipiteensä. Kannatan Sirpa Puhakan pontta, ja minä olen itse tehnyt talousarvioaloitteen rakennustyön valvonnan parantamisesta. Sovittuun budjettiin ei kuitenkaan ole lisätty henkilöresursseja valvontaan, ja asia on kuitenkin hyvin tärkeä ja täällä ovat monet valtuutetut kiinnittäneet siihen huomiota. Haluamme säästää varoja sieltä mistä voidaan emmekä syyttää niitä talousrikollisten taskuihin ja jättää saamatta verorahoja. Emme halua myöskään nähdä yhtään enempää niitä Latokartanon koulun työmaan tapaisia työmaita ynnä muita, joista Koulumies kertoi esimerkkejä.

Esitän seuraavan ponnen:

Valtuusto edellyttää, että rakennushankkeissa kiinnitetään erityistä huomiota harmaan talouden torjuntaan ja myös tilaava hallintokunta sitoutetaan työmaan valvontaan koko rakennushankkeen ajaksi.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Molempia ponsia.

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässähän on isoja ja pieniä asioita ja niin kuin aina tässä salissa, niin ne menevät vähän ristiin ja rastiin ja on vaikeaa hahmottaa sitä, että mikä on tärkeää ja mikä ei, ellei satu olemaan pitkällä kokemuksella varustettu niin kuin jotkut meistä vielä sentään ovat. Eivät kaikki.

Eräitäkin neuvotteluja näitten budjettien puitteissa on käyty. Ne otettiin tässä aikaisemmin esille, ja kyllä tämä prosessi tunnetaan. Ainahan on tinkivaraa näissä budjeteissa jonkun verran ollut. Aina niissä on ollut sitä tinkimistä ja sanotaanko yhteistuumiin sovittuja loppuratkaisuja, ja aina joka kerta täältä on tultu ikään kuin budjettikirjan kanssa

3.11.2010

---

ennemmin tai myöhemmin ulos. Ainahan se on budjetti syntynyt.

Nämä ovat ehkä niitä pieniä juttuja. Isoja juttuja on sitten se, että aika vähän kiinnitetään huomiota todellisiin, isoihin ongelmiin, ja minusta niitä on ihan yllin kyllin. Se että käyttötalous on sillä mallilla kuin se on, se että investoinnit ovat edelleenkin korkealla tasolla siihen nähden, mitä rahoitusmahdollisuudet ovat, ja sitten tähän kytken pyytämättä ja yllättäen myöskin sen keskustelun, joka tullaan käymään energiaratkaisuista, jotka ovat eräänlainen kohtalonkysymys koko kaupungin taloudelle, ja siihen varmaan palataan sitten.

Tilanne on Helsingissä tällä hetkellä ja on ollut jonkun vuoden jo se, että meillä on hyvien aikojen kulut ja huonojen aikojen tulot. Tämä on aika hankala yhtälö saada pelaamaan, ja niinpä sellainen iso, perusteellinen remontti pahimmassa tapauksessa alkaa vasta sen jälkeen, kun lähivuosina tilanne lähtee vielä huonompaan suuntaan ja kassa tyhjenee tyhjenemistään. Silloin tietysti turhat löpinät palvelutasosta jäävät aika pieneen rooliin.

Rantanen peräänkuulutti ihan oikein perustein sitä, että näistä isoista kysymyksistä pitäisi voida selkeämmin keskustella. Silloin tullaan siihen kuvaan, että segregaaation lopettamiseksi, joka on iso kysymys ja joka vaikuttaa rapauttavasti Helsingin veropohjaan, kolmen suuren kaupungin yhdistäminen tässä on enemmän kuin tarpeellinen ja hyödyllinen hanke, ja sitä pitää kaikkien minusta kannattaa.

En enempää tähän Sosialidemokraattien sisäiseen ryhmäkuriin tai -kurittomuuteen palaa. Oli tarkoitus tehdä niin, mutta en tee niin.

Minun mielestäni yksi asia, terveisenä sinne vasempaan laitaan, että kyllä tätä budjettia ollaan tekemässä pääasiassa Helsingin veronmaksajien ja kaupungin asukkaiden ehdoilla eikä suinkaan henkilökunnan ehdoilla. Ei tässä olla tekemässä nyt jotain henkilökuntabudjettia sinne sosiaalivirastoon ja muualle, mihin on päässyt pesiytymään milloin minkäkinlaista väkeä, niin kuin täältäkin helposti on voitu havaita sekä ennen että nyt.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Joo, se on pahasti sanottu, mutta kyllä minä tämän takana seison ja voin näyttää teille valokuvia tarvittaessa.

Itse asiassa sitten siirryn kuitenkin sosiaaliselle puolelle, ja niin kauan kun aikaa on ja lasku viipyy niin kuin termi kuuluu, niin esitän myöskin

3.11.2010

---

ponnen, joka kuuluu seuraavasti:

Vähävaraisten perheiden lasten osallistumista urheilu- ja kulttuuriharrastuksiin tuetaan tarvittaessa erillisin panostuksin.

Tämä on segregaatien kannalta erittäin tärkeä. Joku ottikin esille tämän eriarvoisuuden, se taisi muuten olla valtuutettu Autti, joka siinä asiassa oli tismalleen oikeassa, josta näemme, että kukaan ei ole aina oikeassa eikä aina väärässä. Tämän ponnin siis esitän nyt sitten tässä. Muuten tyydyn siihen, mitä budjettikirjaan on kirjoitettu. Kyllä nämä neuvottelijat hyvää työtä ovat tehneet tälläkin kertaa.

Valtuutettu Autti (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Bogomoloffille sanoisin sen, että sen takia täällä sosiaalivirastoissa ja terveyskeskuksissa tarvitaan työntekijöitä, että näitä palveluita pystytään tuottamaan kuntalaisille ja heidän tarpeisiinsa. Toivotan Bogomoloffin tervetulleeksi kannattamaan tätä ponttani, jossa köyhille lapsiperheille myönnetään ehkäisevää toimeentulotukea joulukuussa.

Valtuutettu Valtonen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät ystävät.

Näin ensimmäisellä kaudella olevana valtuutettuna on ollut kiinnostavaa seurata tätä keskustelua. Varmaan tällaiseen budjettiin, niin kuin tänä iltana ollaan todettu, voidaan suhtautua näissä keskusteluissa kahdella tavalla. Toinen nousee siitä, että me kiinnitämme huomiomme detaljeihin: vähän lisää sinne ja tuosta vähän ehkä enemmän pois ja niin edelleen. Mutta sitten toinen puoli sitä asiaa, johon minä haluaisin tänä iltana kiinnittää teidän huomionne, liittyy sellaisiin aika isoihin rakenteellisiin juttuihin.

Näin sosiaalilautakunnan näkökulmasta haluaisin osoittaa teille kaksi sellaista asiaa, jotka tietyllä tavalla ovat olleet aika vahvasti läsnä tässä keskustelussa ilman, että sitä on tarkkaan huomattu. Se liittyy siihen, että Suomi on maailman laitosvaltaisim maa. Me olemme keskellä sellaista prosessia, jossa tätä laitosisvaltaisuutta puretaan, ja siinä on kaksi erityistä kohtaa, jotka näkyvät tässä keskustelussa.

Toinen liittyy vanhuksiin ja vanhustenhoidon rakenteiden purkamiseen,

3.11.2010

---

joka on kauhean tuskallinen prosessi sen takia, että me olemme tekemässä hirveen isoa kulttuuriin liittyvää remonttia. Ainakin minä olen vahvasti sen takana, mitä me teemme, siitä huolimatta, että voidaan nähdä myöskin monia sellaisia yksityiskohtia, joissa todennäköisesti ollaan toimittu ihan väärinkin. On mahdollista, että meidän aikataulumme ovat olleet liian kireitä ja näin, mutta ei sitä prosessia missään tapauksessa pidä keskeyttää, vaan suunta on täsmälleen oikea.

Toinen asia, josta olen itse asiassa paljon enemmän huolissani, on se, että Suomi on maailman laitosvaltaisim maa, mitä tulee lastensuojeluun, ja myöskin siinä tämä laitosvaltaisuuden purkaminen on siis ehdoton välttämättömyys. Se, miten me sen teemme, on ensi vuoden suunnattoman suuria haasteita.

Valtuutettu Vesikansa

Haluan kannattaa Julia Virkkusen pontta.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Voisin nostaa vielä näitä detaljeja esiin tästä ensi vuoden talousarvioista. Palaisin vielä tähän päivähoitokeskusteluun niiltä osin, että nostaisin maahanmuuttajalasten tilanteen esille. Nyt tuolla sinisessä budjettikirjassa luvataan, että sosiaalitoimi tekee yhteistyössä opetus- ja terveystoimen kanssa maahanmuuttajalasten osallisuutta ja oppimisedellytyksiä tukevan suomen kielen osaamista vahvistavan ohjelman. Onpa hirveä selvitys tuolla kirjassa. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että haetaan keinoja, joilla tuetaan maahanmuuttajalasten kielenoppimista.

Tässä suuressa päivähoitokeskustelussa tuli esille, että on olemassa lapsiryhmiä, joissa iso osa on muuta kuin suomen kieltä puhuvia. Esimerkiksi Mellunkylässä on yli 30 % muuta kuin suomen kieltä puhuvia lapsia päiväkodeissa, Vartiokylässä ja Myllypurossa yli 23 %, Vuosaarella 22 %, ja siitä lähdetään sitten menemään alaspäin, ja Ullanlinnassa näitten lasten osuus on 4,8 %. Samalla tavalla voi tarkastella niillä samoilla alueilla erityistä tukea saavia lapsia. Esimerkiksi Mellunkylässä on 8,2, ja sitten mennään jonnekin Vallila-Vanhakaupunki, niin puhutaan 3,5 %:stä. Tässä on olennaista, että

3.11.2010

---

tämä tulisi ottaa huomioon tässä selvityksen yhteydessä, eli pitäisi katsoa niitä ryhmäkokoja, pitäisi katsoa että millä tavalla kohdennetaan erityisesti resursseja näille ryhmille.

Kävimme tutustumassa Meri-Rastilan kouluun tässä muutama viikko sitten. Siellä on noin 60–70 % maahanmuuttajataustaisia lapsia, ja siellä tuli esille se, että Suomessa syntyneetkin lapset eivät välttämättä osaa suomen kieltä peruskoulussa. Tämä on erittäin tarpeellinen projekti, jossa tuetaan maahanmuuttajalasten suomen kielen oppimista.

Minä tein esityksen lastensuojeluun liittyen lastensuojeluhenkilöstön lisäämisestä. Tässä valtuutettu Valtonen halusi purkaa laitospaikkoja. Kyllä, mutta mistä löydetään perhehoitoa niille nuorille, jotka kärsivät tänä päivänä erittäin vaikeista ongelmista. Ei pelkästään sormia napsauttamalla lopeteta laitospaikkoja ja siirrytään johonkin perhe- tai muuhun hoitoon. Totta kai, laitos ei ole oikea paikka, mutta tällä hetkellä ollaan siinä tilanteessa, että meillä on esimerkiksi vaikeuksia saada sijaisperheitä.

Tähän lastensuojeluun liittyen haluan nostaa myös tämän maahanmuuttajien tilanteen esille. Sosiaalilautakunnan lausunnosta käy selville, että maahanmuuttajaperheiden vaatimaa aikaa ei ole tällä hetkellä erityisesti huomioitu lastensuojelun työntekijöiden työajassa, vaikka tarvitaan tulkkipalveluita. Tämähän ei pitäisi olla näin, että ilman muutahan tämä pitäisi huomioida siinä työajassa. Halusin vielä nostaa nämä asiat tästä budjetista esille.

Kiitos.

Valtuutettu Valtonen (vastauspuheenvuoro)

En ole yhtään eri mieltä tästä, kuinka ison haasteen edessä me olemme, mutta jonkunhan täytyy tehdä se päätös, että lähdetään kokeilemaan sitä. Täsmälleen siitä haasteesta on ensi vuoden aikana kysymys. Sijaisperheiden ja tukihenkilöiden saaminen on elämän ja kuoleman kysymys meille.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Lyhyt kommentti valtuutettu Urholle, joka kaipailli tässä keskustelussa

3.11.2010

---

koulukiinteistöjä ammatillisen koulutuksen tarpeisiin. Olen ihan kyllä samaa mieltä hänen kanssaan siitä, että jos me niin sanotusti vapautamme koulutiloja nykyisestä käytöstään, niin olisi ihan hyvä, että niitä voitaisiin osoittaa ammatilliselle koulutukselle, jos se vain on mahdollista, mutta kaikki ammatillinen koulutus ei tapahdu eikä sovellu ehkä tällaisiin perinteisiin koulutaloihin.

Jos me näin teemme ja opetuslautakunnassa esitetään sellaista, niin kaipaisin sinne kyllä sitten mahdollisuutta myös korvamerkitä ne tilat siihen käyttöön, mihin me niitä kaavailemme, koska nykytilanne on se, että meille sanotaan lautakunnassa, että tilat ovat tilakeskuksen asia, ja näin ei ehkä sitten lopulta sitä kokonaisuutta kukaan tarkastele.

Oikeastaan otin tämän puheenvuoron kyllä oikeasti toistaakseni kysymykseni apulaiskaupunginjohtaja Paula Kokkoselle, joka ehkä saattoi olla tauolla ihan ymmärrettävästi silloin, kun minä sen aikaisemmin esitin tästä lasten päivähoidosta ja budjettikirjan sivusta 200. Miksi siellä sivulla 200 sanotaan, että päivähoidossa olevien lasten määrän ennustetaan olevan 17 250, kun sosiaalilautakunnalle kuitenkin on annettu tällainen luku kuin 19 240, ja tässä on siis minun laskujeni mukaan 1 990 se heitto. Toivoisin oikeastaan tähän kysymykseen vastausta nyt ennen talousarvioesityksen mahdollista hyväksymistä, koska on lievästi sanottuna hämmentävää, että lautakunnissa luottamushenkilöille jaetaan vähän eri tietoa kuin mitä tupsahtaa valtuutettujen postiluukuista. Jos on molemmissa pesteissä, niin olisi ihan kivaa, että ketä kannattaisi uskoa.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Me olemme käyneet aika pitkään keskustelua, jossa on ollut paljon huolia palveluista ja monia toiveita siitä, että niihin saataisiin lisää resursseja. Oma käsitykseni näistä vuosista, jotka olen valtuustossa ollut, on se, että huolimatta siitä, että tiedot budjettikirjoissa ovat ennenkin olleet osin ristiriitaisia, niin ei tämä varsinaisesti tiedonpuutteen ongelma ole, vaan kyllä tässä on kysymys poliittisista valinnoista, siitä mihin rahaa halutaan laittaa, minkä verran ja mihin ei. Pidän erittäin kummallisena sitä, että me olemme nyt käsittelemässä budjettiesitystä, jonka mukaan palveluita ja henkilöstöstä pitäisi karsia, jotta kaupungin tulos olisi noin 80 miljoonaa voitollinen. Se 80

3.11.2010

---

miljoonaa riittäisi suurimpaan osaan niistä tarpeista, joista täällä on nyt kannettu huolta.

Kun vertailen aikaisempiin budjettikeskusteluihin, niin tässä on ollut mielestäni yksi oleellinen uusi piirre. En muista koskaan ennen budjettia käsitellyn niin paljon ja niin hallitsevassa määrin tuottavuuden, tuottamisen uusien strategioiden, kilpailuttamisen, ulkoistamisen, yksityistämisen lähtökohdista, kuin tämä keskustelu tällä kertaa on ollut. Valitettavasti asukkaiden palvelutarpeet ovat tässä kyllä jääneet toiselle sijalle.

Erityisesti ihmettelen sitä, minkä takia niin monet niistä Sosialidemokraattien, Vasemmistoliiton, Perussuomalaisien, Kristillisten edustajista, joiden puolueet eduskunnassa arvostelevat leikkauspolitiikkaa ja hyvinvointipalvelujen heikentämistä ja eriarvoistavaa politiikkaa, ovat nyt täällä joko hiljaa tai ehkä jopa valmiita hyväksymään tämän budjettiesityksen muutoksitta.

Lopuksi, puheenjohtaja, haluan kannattaa valtuutettu Autin tekemiä uusia vastaesityksiä ja ponsiesityksiä, enkä voi olla nyt tässä tilanteessa paheksumatta valtuuston varapuheenjohtajan ja budjettineuvottelija johtaneen Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtajan tapaa suhtautua niihin valtuutettuihin, jotka ovat jostakin asiasta eri mieltä ja pyrkivät täällä valtuustossa tekemään sitä työtä, jota varten heidät on valittu. En voi hyväksyä tuollaista painostamista valtuutettuja kohtaan.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Haluaisin sanoa ensinnäkin, että kyllä täällä muutkin yrittävät tehdä sitä työtä, jota varten heidät on valittu, mutta sen työn tekemisessä on tietenkin erilaisia menetelmiä. Hakanen oli sitä mieltä, että ei tässä ole kysymys tiedon puutteesta. Itse kuitenkin tunnen jo mielestäni aika monia valtuutettuja ja tiedän, mitkä heidän tavoitteensa tässä hommassa ovat, ja tiedän, että ne ovat usein samansuuntaisia kuin itselläni, mutta meillä kaikilla on myöskin tiedon puutetta siitä, miten asiat ovat. Esimerkiksi juuri tämä Virkkusen esiin tuoma kysymys päivähoitolapsista, mikä on todella hyvin olennainen, osoittaa sitä, että tietopohja on heikkoa, ja silloin on ymmärrettävää, että hetikään kaikki eivät usko meitä täällä vasemmalla, vaan uskovat sitä, mitä sitten johtavat viranhaltijat sanovat.

3.11.2010

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

En käy kiistelemään siitä, onko joillakin valtuutetuilla tiedon puutetta, mutta väitän, että kun joka vuosi niiden kuuden vuoden aikana, joina olen ollut budjettia käsittelemässä, esimerkiksi juuri valtuutettu Peltolan mainitsema arviolaskenta päivähoitoa tarvitsevien lasten määrästä on kyseenalaistettu budjettikeskustelussa. Siitä on joka vuosi esitetty toisenlaiset tiedot kuin ne, joiden pohjalta budjettia on valmisteltu. Kyllä tässä näkyy se, ettei ensisijainen ongelma meillä ole se, että ei ole tietoa, vaan ensisijainen ongelma on se, että tietyistä oikeistolaisista tavoitteista lähtien pyritään supistamaan julkisten palvelujen määrärahoja.

Apulaiskaupunginjohtaja Kokkonen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aivan lyhyesti. Kun täällä budjetti on kaupunginjohtajan esittelyssä, niin tapa on ollut se, että kaupunginjohtaja vastaa kysymyksiin, ja siksi apulaiskaupunginjohtajat eivät käy täällä vastailemassa kysymyksiin, kun ei ole varsinaisesti kyselytunnista kysymys, mutta kun nyt olen kaupunginjohtajan sijaisena hänen poissaollessaan, niin voin vastata myöskin kysymykseen, mutta ymmärsin, että täällä oli jo budjettipäällikkö käynyt keskustelua ja selvittänyt, että nämä erot lasten päivähoitomäärissä johtuvat todennäköisesti siitä, että budjettikirjaan on kirjattu ennuste, ja kun nyt sitten ruotsinkielisten lasten siirto toteutetaan tuonne opetuspuolelle, niin tällä selittyisi tämä eroavuus näissä toimintaluvuissa.

Valtuutettu Romakkaniemi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensin haluan kannattaa valtuutettu Bogomoloffin pontta.

Pahin talouden pudotus Suomessa lähes 100 vuoteen selvitettiin täällä Helsingissä kuten koko Suomessakin erinomaisesti. Työttömyys ei päässyt repsahtamaan ja Helsinki lisäsi investointejaan, otti velkaa ja piti osaltaan yllä helsinkiläisten kuluttajien luottamusta välttämällä verojenkiristykset keskellä syvää taantumaa. Demarit kävelivät vuosi

3.11.2010

---

sitten mielenosoituksellisesti ulos neuvotteluista. Heidän vaihtoehtonsa oli syventää lamaa veronkiristyksillä keskellä lamaa. Tervetuloa takaisin kantamaa vastuuta.

Totesin vuosi sitten vastaavassa keskustelussa, että kun talous taas kasvaa, voidaan toimia. Meillä on kolme kohtaa, joilla voimme talouden epätasapainoon puuttua. Huonoin on nostaa veroprosenttia, toinen on karsia menojen kasvua ja paras on tehdä rakenteellisia uudistuksia, jotka vaikuttavat pidemmällä aikavälillä tervehdyttävästi. Huonoin kolmesta, eli veronkorotus, tapahtuu. Korkeampi palkkatuloihin kohdistuva kunnallisvero heikentää työllisyyttä ja aiheuttaa siten jatko-ongelmia.

Parhaasta toimesta esitetään budjettikirjauksessa toiveita, tuottavuutta lähdetään parantamaan. Tuottavuustuloksellisuus. Turha täällä on sanoista kiistellä, olennaista on se, mitä tällä tuottavuudella tarkoitetaan. Tuottavuus tarkoittaa sitä, että käytämme verovaroja vastuullisemmin ja paremmin. Tuottavuus tarkoittaa, että samoilla euroilla saadaan laadukkaammat palvelut ja enemmän palveluita. Tuottavuuden kehittämisen vastustajat siellä vasemmalla varsinkin takanurkassa haluavat heittää hukkaan helsinkiläisten ansaitsemia veroeuroja. Tuottavuuden vastustajat haluavat vähemmän ja huonompia palveluita helsinkiläisille.

Se minua hieman huolestuttaa, että SDP:n valtuutettu Heinäluoman tiedot valtionhallinnon tuottavuusohjelmasta ovat niin heikolla tasolla. Sen tarkoituksena on vähentää pehmeästi valtionhallinnon työntekijöiden määrää eläköitymisen myötä. Näin työntekijöiden määrän vähetessä Suomessa uudistetaan valtionhallinnon töitä siten, että työntekijöitä riittää myös sinne yksityisille sektoreille uutta hyvinvointia luomaan eikä vain sitä jakamaan.

Summa summarum. Tarvitsemme Helsingissä omaa henkilöstöosaamisen avulla toteutettua tuottavuusohjelmaa. Tämän ytimessä täytyy olla fiksummat tavat tehdä työtä sekä työnhyvinvoinnin parantaminen. Se ei saa tarkoittaa kaavamaisista henkilöstön vähentämistä. Tämä kertoo aina suunnittelun epäonnistumisesta.

SDP:n ryhmäpuheenvuorosta pistin merkille vielä yhden asian. Valtuutettu Pajamäen mukaan olemme vielä keskellä lamaa. Anteeksi vain, mutta talous on jo loppukeväästä saakka kasvanut 4–5 %:n vauhtia vuodentakaisista luvuista, mutta jos SDP:n luulo on se, että olemme vielä lamassa, on helpompi ymmärtää tämä vastuuton menolinja, jota budjettineuvotteluissa aluksi vedettiin.

3.11.2010

Siitä päästään tähän kolmanteen kohtaan. Menotaso ei pystytty hillitsemään tarpeeksi. Velkaantuminen ja veronkorotukset voivat olla vain väliaikaisratkaisuja. Ilman tasapainotustoimia näin kasvun alettua ajaudumme lopulta solmuun, joka tulevaisuudessa tuhoaa ne päiväkodit, koulut ja terveyskeskukset, joista olemme täällä huolissamme. Tärkeitä menotarpeita on paljon eri palveluissa, mutta vastuullisia menolisäyksiä tässä tilanteessa ovat ainoastaan sellaiset, joissa kerrotaan, mistä vähemmän tärkeästä se otetaan pois.

Valtuutettu Tenkula

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Tässä nyt on kyllä vain pakko kommentoida edellistä puhujaa Juho Romakkaniemeä ja hänen arvioitaan demareista ja demareiden puuhista. Kuntapuoli ja sen talous edelleenkin laahaa laamassa, että siinä mielessä haluan puolustaa ryhmäpuheenvuoroani ja Osku Pajamäen arvioita siitä, missä mennään. Talouselämän pyörät pyörivät jo kiihtyvällä nopeudella, ja siinä toivossahan me kaikki elämme, että se vetää myös kuntapuolen ja Helsingin kaupungin rattaita eteenpäin, ja se hyvä, mitä me täällä kaikki valtuutetut haluamme jakaa, niin sitä on myöskin meille jaettava.

Itse haluan määritellä tuottavuuden niin, että se on riittävän hyvää ja laadukasta hoitoa ja palvelua. Se on tuottavaa. Me hoidamme ihmisiä, oli sitten kyseessä vanhukset tai lapset, oikeaan aikaan oikeassa paikassa. Ennaltaehkäisy maksaa aina paljon, paljon vähemmän. Mutta miten tuottavuuteen me pääsemme? Siinä ovat varmaan ne näkökulmaerot. Onko se Juha Romakkaniemen esittämällä tavalla, että leikataan menokehitystä eli leikataan palveluita, vai onko se sitä, että me itse asiassa satsaamme palveluihin? Me palkkaamme lisää käsiä palvelusektorille hoitotyötä tekemään ja sitä kautta saadaan eteenpäin. Tähän puoleen minä uskon, ja sitä kautta nämä rakenteelliset säästöt tulevat. Panostuksella henkilöstöön, jopa lisäämällä sitä. Silloin puretaan jonoja.

Kiitos.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

3.11.2010

Ensin kannattaisin valtuutettu Vikstedtin tekemää ponsiehdotusta, ettei se unohdu. Käytin ryhmäpuheenvuoron ? kuusi minuuttia sitten käyttänyt yhden repliikkipuheenvuoron ja ajattelin olla hiljaa, etteivät ne veisi aikaa, mutta kyllä tämä keskustelu on nyt menossa siihen, että pakko täällä on käydä puhumassa. Kun valtuutettu Valtonen sanoi, että Suomi tai Helsinki on laitosvaltaisella paikalla, niin pitäisi ensin keskustella siitä, mikä on laitos, mitä laitoksella tarkoitetaan, ja sitten toinen asia on se, että jos meillä on kansainvälisiä esimerkkejä vähemmän laitosvaltaisesta, niin seuraava kysymys pitäisi olla, että onko vanhukset paremmin hoidettuja, tuntevatko he olonsa turvalliseksi, ovatko he onnellisempia kuin suomalaiset vanhukset ja niin poispäin. Tässä on monia kysymyksiä. Juuri tämä laitospöytäkirja on hyvin oleellinen, kun esimerkiksi jossain Tanskassa on paljon tällaisia ryhmäkoteja. Onko ryhmäkoti laitos, jossa siis vanhukset asuvat keskenään, vai ei? Meillä vain oikea laitos on lähtenyt siitä, että paikkoja ajetaan alas miettimättä, mitä tilalle. Jos meillä rakennetaan ryhmäkoteja tai palveluasuntoja riittävästi, kaikki laitokset voidaan hajottaa minun puolestani. Siis ihan minimiin. Mutta laitosta ei voida hajottaa niin, että poistetaan vain paikkoja eikä rakenneta mitään tilalle. Tässä minä nyt toivon, että kun Valtonen jatkaa tätä omaa purkamispolitiikkaansa, niin muistaisi sen, että vaikka Suomessa on enemmän saunoja kuin missään muussa maassa, niin ei ainakaan niitä ruveta purkamaan, ja kun ruvetaan laitospaikkoja purkamaan, niin käyttäkää jotain muuta konsulttia kuin Juho Romakkaniemeä.

3.11.2010

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin vain kiittänyt apulaiskaupunginjohtaja Kokkosta vastauksesta. Vastaus tyydytti kyllä, mutta oikeastaan valtuutettu Hakanen tässä viittasi siihen, että tänne on piiloteltu, tai en minä itse asiassa suoraan sanottuna tarkalleen muista, että mitä hän sanoi, mutta hän viittasi siihen, että siellä on, ehkäpä minä en nyt sanokaan, mihin hän viittasi, kun en muista sitä tarkkaan, mutta oma kommenttini siihen olisi joka tapauksessa ollut, että minä näen sitä alkuperäistä kaupunginjohtajan esitystä ja nyt tätä kaupunginhallituksen esitystä lukiessani ongelmana sen, että täällä puhutaan tekstissä yhtä ja sitten taulukoissa on ilmeisesti useammassakin kohdassa toista. Tämä vastaus, jonka sain apulaiskaupunginjohtaja Kokkoselta, oli ihan hyvä, mutta en löytänyt sitä täältä. Käytännössä olen törmännyt sellaiseen, että opetuslautakunta on saanut jonkun lapun, jossa on joku taulukko, jossa on sarake, jonka päällä lukee "toteuma". Sitten se sama asia esiintyy talous- ja suunnittelukeskuksen tai mikä nyt olikaan papereissa, ja se sama sarake on otsikoitu ennusteeksi. Tähän nyt selvästi voi todella pistää aikaa, joka on aivan hukkaan heitettyä. Näitä asioita voisi ehkä pikkuisen säätää, että miten meille kerrotaan näistä asioista, jotta me ehkä jopa lukisimme ja tietäisimme, että mistä päätetään.

Kiitos.

Valtuutettu Lipponen

Kiitos, puheenjohtaja.

Oli aivan pakko muutamalla sanalla kommentoida Romakkaniemen talouspoliittista oppia. Ei ole vielä varmuutta siitä, että tämä taantuma ja lama ja nämä vaikeudet olisivat jotenkin ohitettuja. Jos katsotaan Yhdysvaltojen tilannetta, niin sielläkin vielä tämä virkistyminen on kovin kaukana. Tänään viimeksi on tullut tieto siitä, että telakoilta ehkä 350 työntekijää ainakin saa lopputilin, eli voi olla vielä vaikeatkin ajat edessä.

Romakkaniemi on siinä mielessä oikeassa, että nyt tarvitaan ajatusta, kuinka uudistetaan hyvinvointivaltion palveluita, ja näitten palveluiden laatu ei saa heiketä vaan päinvastoin parantua, eikä sitä tehostusta

3.11.2010

---

voida repiä työntekijöiden selkänahasta. Tähän tarvitaan nyt paljon yhteistyötä, että löydetään ne hyvät ratkaisut.

Romakkaniemelle vain pieni vinkki siitä, että näinkin vaikeisiin haasteisiin tarvitaan johtajuutta, joka luo sen yhteisen tahdon ja tiivistää rivit sitten yhteisten päämäärien taakse. Tuollainen äsken kuultu pieni naljailu ja pottuilu ei ainakaan rakenna sitä yhteishenkeä, jolla Helsingin tulevaisuutta rakennetaan.

Valtuutettu Ojala

Arvoisa puheenjohtaja.

Muutamia kommenttipuheenvuoroja pitää tulla täältä, kun ei saanut tuolta repliikkiä. Ensinnäkin olisin valtuutettu Romakkaniemelle sanonut, että kun valtuutettu Peltola on useampaan otteeseen sanonut, että pitäisi kouluttaa meiltä valtuutettuja, että me emme hallitse ihan kaikkea, niin ei nyt valtuutettu Romakkaniemikään tunnu oikein ainakaan tuottavuuden käsitettä kyllä ymmärtävän. Tuottavuudella ja tuottavuuden kehittämisellä tarkoitetaan kyllä suoritteiden hintakehitystä, että ei siinä kyllä laadusta puhuta. Se olisikin hienoa, jos se kuuluisi siihen käsitteeseen.

Toinen asia, jota olisin valtuutettu Romakkaniemeltä hänen puheenvuoroltaan odottanut nimenomaan hallituspuolueen edustajana ja kun hän niin kovasti vasenta laitaa yritti höykyttää, että kantaisitte huolta siitä, mistä rahoitusjohtaja meitä on muistuttanut kaupunginhallituksessa, eli siitä että suuri riski on nyt se, että Helsingin tulokehitystä uhkaa yhteisöverotuoton menettäminen kokonaan. Arvoisa oikeisto siellä ja te hallituspuolueet, myöskin Vihreät. Teillä on nyt erityinen vastuu huolehtia siitä, että näin ei tule tapahtumaan, mutta teidän hallituksenne kaavailee joka tapauksessa sitä, ja sehän on Helsingille monen sadan miljoonan euron menetys, eli valtavat veropaineet kohdistuisivat Helsinkiin, jos se poistetaan. Jokainen meistä tietää, että sitä ei valtio tule meille kompensoimaan, vaan kompensatiot valuisivat muualle Suomeen.

Sitten vielä aivan lopuksi valtuutettu Valtoselle. Tästä laitosvaltaisuudesta on niin kovin helppo heitellä tällaisia löysiä puheita. En tiedä, kuinka moni teistä eilen näki televisio-ohjelman, jossa kerrottiin Alajärveltä vanhusten palveluasumisen kilpailutuksesta. Se on kyllä aika hurjaa katsottavaa. Vanhukset, jotka ovat asuneet kymmenenkin vuotta samassa rakennuksessa ja saaneet hyvää

3.11.2010

---

palvelua siellä, on nyt kilpailutettu jonnekin, he eivät itsekään tiedä minne, kukaan ei ole suinkaan heiltä kysynyt, mitä he haluavat.

Valtuutettu Romakkaniemi

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Oli ilo saada tänne aikaan vähän spontaanejakin puheenvuoroja tämän pitkän listan päätteeksi. Valtuutettu Lipposelle voin todeta, että todella voi tulla vielä vaikeat ajat, ja siksi meidän pitääkin varautua eikä tehdä sellaista budjettia, jolla me heikennämme meidän tulevaa toimintamahdollisuuttamme. Valtuutettu Ojalalle voisin vain todeta, että kyllä tunnen tuottavuuden käsitteen melkoisen hyvin, mutta kun hinta per suorite laskee, niin silloin voimme valita, laitammeko niitä veroeuroja parempaan palveluiden laatuun vai lisäämmekö palveluita. Valtuutettu Tenkulalle vielä sellaista toteaisin, että en kannata leikkauksia siinä mielessä, miten te esitte sitä tuottavuusohjelman nimissä. Ei pidä vääristellä toisen sanomaa.

Tuottavuutta voidaan lisätä vaikkapa terveydenhuollossa sillä tavalla, otetaan aivan arkinen esimerkki, että terveydenhuollon hyvät ammattilaiset, sairaanhoitajat useissa toimipisteissä kärräävät näin manuaalisesti vanhaan tapaan potilaskansioita paikasta toiseen, kun meillä on kuitenkin aika hyvä rekordi Suomessakin tältä it-alalta. Tietojärjestelmien kehittämisellä voidaan näitä työsuoritteita näiltä ammatti-ihmisiltä nimenomaan enemmän ja enemmän saada siihen heidän koulutuksensa vastaavaan työhön eli ihmisten hoitoon. En siis kannata suoraviivaisia leikkauksia vaan tuottavuuden parantamista siten, että toteutetaan nämä palvelut ja niiden tarvitsema hallinto fiksummin ja paremmin. Näin rahat riittävät enempään, laatuun tai määrään.

Valtuutettu Valtonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Minulle tuli vähän yllätyksenä tämä riehaantuminen vasemmalta puolelta tähän laitosvaltaisuuden purkamiseen liittyen. Minä luulin, että me olemme kaikki samaa mieltä siitä, että laitosvaltaisuus ei ole hyvä juttu. Mitä tulee siihen, mitä Pekka Saarnio puhui näistä palvelutaloista, niin palvelutalot eivät ole laitoksia. Se pointti, joka on ollut vaikea muuten päästä selville tässä keskustelussa, kun puhutaan esimerkiksi

3.11.2010

---

vanhustenhuollossa siitä, että kuka kannattaa siellä laitosvaltaisuutta tai laitosvaltaisuuden purkamista. Tosiasia on se, että se rakenneuudistus, jota nyt tehdään, tarkoittaa oikeasti sitä, että vanhuksat halutaan pois sairaalasta, joka silloin kun heitä ei hoideta jonkun sairauden takia on sellainen paikka, joka ei sovi heille kodiksi. Sen sijaan palvelutalot ovat hyviä paikkoja.

Välihuuto!

Se on ihan totta, että hoitoketjut välttämättä eivät toimi, mutta sillä ei ole mitään tekemistä sen perusratkaisun kanssa, mihin pyritään. Vielä Pekka Saarniolle sanoisin, että paljon suurempi ongelma on minun mielestäni se, että 2–3-vuotiaat joutuvat Suomessa lastenkotiin. Se on minun mielestäni ihmisoikeuskysymys ja sellainen asia, joka vaatii minun mielestäni poliittista tahtoa niin, että me lähdemme liikkeelle siitä, että meidän pitäisi yrittää jotenkin saada tämä sosiaalinen pääoma, joka on kansalaisissa, aktivoitua sillä tavalla, että heidän ei tarvitsisi joutua niihin laitoksiin.

Valtuutettu Näre

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä hieman kommentoisin tässä tätä valtuutettu Saarnion ja valtuutettu Valtosen välistä keskustelua. Valtonen toi esiin tämän havainnon, että tässä keskustelussakin välittyy tämä maamme erityinen laitosvaltaisuus, varsinkin vanhustenhuollossa ja lastensuojelussa. Minä itse näkisin, että tämän taustalla on osaltaan nämä välttelevät kiintymyssuhteet, joiden on todettu olevan suomalaisille erityisen tyypillisiä. Minä itse näkisin, että tätä laitosvaltaisuutta puretaan pitkällä aikavälillä tekemällä sellaisia poliittisia ratkaisuja, jotka tukevat vanhempien ja lasten kiintymyksen rakentumista. Esimerkiksi kotihoidon tuki ja lapsiperheiden köyhyyden ehkäisy kuuluvat tällaiseen keinovalikoimaan. Valtuutettu Saarnion suuntaan näkisin myös, että laitospaikkoja ei voida purkaa yhtäkkiä ilman, että psykososiaaliset rakenteet antavat sille myöten. Esimerkiksi kilpailuttaminen, joka johtaa palvelujen tuottajien nopeaan vaihtumiseen, on yksi oire tästä epäsensitiivisyydestä, jossa ei välitetä siitä, miltä ihmisestä tuntuu, kuten vältteleville suhteille voi olla tyypillistä. Minun mielestäni tässä ei voida hirveän nopeassa tahdissa järkevästi edetä.

3.11.2010

Valtuutettu Tenkula

Pari pientä kommenttia. Nämä käsitteet ovat hankalia. Kuka tarkoittaa laitospaikoilla mitäkin, tarkoittaako palvelutaloa vai tarkoittaako sairaalaa? Mielestäni tämä budjetti, jota nyt ollaan hyväksymässä, turvaa sen nykyisen tason, että jos jollakin vielä on se harha, että jotenkin lisätään edelleenkin laitospaikkoja, kun tarve on moninkertainen, niin sitähan tässä ei tokikaan tehdä, päinvastoin, tähän edesauttaa sitä rakenteellista oikeasuuntaista työtä. Ongelmahan on ollut se, että työntekijöitä ei ole ollut kotihoidossa, ja sitä kautta kotona asumista ei ole pystytty tukemaan. Syy, miksi pyysin ikään kuin repliikkipuheenvuoron, oli haluni kommentoida Romakkaniemeä vielä tästä sairaanhoitajien ajankäytöstä, että ikään kuin sairaanhoitajilla menisi aikaa paperikärkyjen kääntämiseen. Erityisesti Helsingin kaupungilla on hyvät sähköiset potilasjärjestelmät kuten HUSillakin, ja se on se, millä toivotaan aikaa säästävän. Tosiasia on, että näiden tietojärjestelmien yhteensopivuus teettää arkisin äärettömän paljon ongelmia, ja se on se, mikä rasittaa ja kuormittaa työtä, ei ollenkaan se, että papereita kääntäen mihinkään.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Minusta oli hyvä, että tuottavuudesta puhuttaessa ensin päätetään ja pohditaan sitä, että mikä on se laatu, joka ainakin halutaan, mikä on se laatu, johon pyritään, ja analysoidaan se tilanne, mikä tällä hetkellä näissä asioissa on, ja jos se perustuu siihen, että on hyvä laatu ja henkilöstömitoitukset valtakunnallisissa suosituksissa, niin sitten voidaan katsoa, että onko varaa millä tavalla sitä tuottavuutta siinä sitten lisätä niin, että määrällisesti saadaan lisää samalla, mutta jos nyt on henkilöstömitoitukset alakanttiin valtakunnallisissa suosituksissa niin kuin joissakin vanhusten puolen paikoissa selvästikin on, niin silloin on minusta paha mennä sanomaan, että pitäisi vielä enemmän tuottaa määrää siellä niillä samoilla ihmisillä, joita nyt on voisi sanoa joissain paikoissa liian vähän.

Vielä tähän 2–3-vuotiaitten laitossijoitukseen, niin ei varmaan kukaan sellaista halua. On myöskin tärkeää minun mielestäni, että me poliitikot emme ryhdy siinä asiantuntijoiksi, että missä näiden lasten oikea hoitopaikka on siinä tapauksessa, että heidän vanhempansa tai huoltajansa eivät ole kykeneviä siihen. Voi sanoa, että toivon mukaan sellaisia tilanteita ei olisi ja olisi tärkeää, että tehdään sellaisia

3.11.2010

---

päätöksiä, että tuetaan perheitä ja neuvolavaiheessa ja odotusvaiheessa myös päihdeongelmaisia äitejä niin, että ei syntyisi FAS-lapsia, joiden hoitaminen varmasti 2-vuotiaana on sellaista, että en tunne perheitä, jotka sitten sellaista jaksavat tehdä.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Voisi sanoa näin kuin vanha kansa sanoo, että siunatuksi lopuksi, niin voi todeta tähän ikääntyvien ihmisten hoidon ja palvelun tarpeeseen, että Suomi on mukana siinä eurooppalaisessa ikääntymisessä. Meillä Suomessa on ollut pitkään terveystieteellisenä tavoitteena ihmisten eliniän pidentäminen. Me olemme onnistuneet siinä. Ehkä enemmänkin kuin mitä ajattelimme. Nyt minusta on kyllä erittäin tärkeätä, että me emme demonisoi sen paremmin laitoshoidon kuin että me asettaisimme vastakkain erilaisia tällaisia ikääntyvien ihmisten hoidon ja palvelun tarpeita. Meille tulee muutaman vuoden kuluttua entistä enemmän yli 85–95-vuotiaita ja me tiedämme, että siinä elämän loppuvaiheessa se laitoshoidon tarve tulee joka tapauksessa kasvamaan, ja Helsinki on sen asian edessä. Se on meillä nopeammin kuin monessa muussa naapurikunnassa.

Terveystaloustieteilijät ovat jo pitkään todenneet, että jos kykenemme sitä viimeisen vaiheen hoidon ja palvelun tarvetta siirtämään muutaman vuoden eteenpäin, niin siitä syntyvä tuottavuuden ja tuloksellisuuden kasvu tulee monin verroin poistamaan ne talousriskit, mitä tarvitaan, kun muodostetaan palvelutarjonnaltaan tehokas, monipuolinen ja kirjava palvelutarjonta. Täytyy muistaa, että ikäihmisten elämässä on myöskin hänen elämänsä historia. Yhtenä päivänä sain sellaisen sähköpostin, jossa todettiin, kun täällä puhuttiin näistä ryhmäkodeista, että on aivan kohtuutonta ajatella, että ihmiset, jotka ovat elämänsä asuneet joko parisuhteessa tai yksin, niin yhtäkkiä elämänsä loppuvaiheessa heidät laitetaan asumaan yhteen huoneeseen täysin tuntemattoman ihmisen kanssa.

Kyllä ikäihmisillä pitää olla mahdollisuus ja oikeus arvokkaaseen elämään loppuun asti, ja silloin minusta myöskin laitoshoidon olemassa, se on aina yksi vaihtoehto näissä. Se ei ole mikään demonisoitu vaihtoehto tai mikään kauhun paikka. Se on erittäin hyvä hoitopaikka silloin, kun ihminen tarvitsee sellaista hoitoa, jossa hän on vuoteeseen sidottu ja hän tarvitsee 24 tuntia vuorokaudessa 365 päivää vuodessa hoitoa. Tällä asenteella minä toivon, että ikäihmisten

3.11.2010

---

hoidon ja palvelun tarvetta pohditaan täällä valtuustossa.

3.11.2010

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Otto Lehtipuu
puheenjohtaja
ordförande

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja

(236–237 §:t, osa 238 §)
(236–237 §, delvis 238 §)

Tiina Teppo
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Terhi Peltokorpi
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Eero Heinäluoma
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot